

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 165

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

56. sējums

2013. gada 18. jūnijs

Saturs

I Leģislatīvi akti

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 524/2013 (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Regula par patērētāju SIT) 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu ⁽¹⁾ 13
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 526/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūru (ENISA) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 460/2004 ⁽¹⁾ 41
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 527/2013 (2013. gada 21. maijs), ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1528/2007 attiecībā uz vairāku valstu izslēgšanu no to reģionu vai valstu saraksta, kas pabeigušas sarunas 59
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2013 (2013. gada 12. jūnijs), ar kuru attiecībā uz piemērošanas datumu groza Regulu (EK) Nr. 450/2008, ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais muitas kodekss) 62

Cena: EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

DIREKTĪVAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Direktīva par patērētāju SAI) 63

LĒMUMI

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 529/2013/ES (2013. gada 21. maijs) par uzskaites noteikumiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, un par informāciju par rīcību, kas saistīta ar šīm darbībām 80

II *Nelegislatīvi akti*

LĒMUMI

2013/272/ES:

- ★ Eiropadomes Lēmums (2013. gada 22. maijs) par Eiropas Komisijas locekļu skaitu 98

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 524/2013

(2013. gada 21. maijs)

par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Regula par patērētāju SIT)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

izšķiršanai, kas radušies saistībā ar preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu tiešsaistē. Tas ir īpaši svarīgi gadījumos, kad patērētāji iepērkas pāri robežai.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atziņumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 169. panta 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka Savienībai jāveicina augsta patērētāju tiesību aizsardzības līmeņa sasniegšana, veicot LESD 114. pantā noteiktos pasākumus. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 38. pantā ir paredzēts, ka Savienības politikai jānodrošina augsts patērētāju tiesību aizsardzības līmenis.

(2) Saskaņā ar LESD 26. panta 2. punktu iekšējam tirgum ir jāaptver telpa bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču un pakalpojumu brīva aprīte. Lai patērētāji uzticētos iekšējā tirgus digitālajam aspektam un varētu gūt labumu no tā, viņiem ir jābūt pieejai vienkāršiem, efektīviem, ātriem un lētiem paņēmieniem tādu strīdu

(3) Komisija savā 2011. gada 13. aprīļa paziņojumā "Akts par vienoto tirgu – Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairo uzticēšanos – "Kopīgiem spēkiem uz jaunu izaugsmi" " apzināja tiesību aktus strīdu alternatīvas izšķiršanas (SAI) jomā, kuros kā viens no divpadsmit mehānismiem, kā veicināt izaugsmi un vairo uzticēšanos vienotajam tirgum ir iekļauts elektroniskās komercijas aspekts.

(4) Iekšējā tirgus sadrumstalotība kavē centienus stimulēt konkurētspēju un izaugsmi. Turklāt šķēršļus iekšējā tirgū rada tādu vienkāršu, efektīvu, ātru un lētu paņēmieni nevienmērīgā pieejamība, kvalitāte un informētība par tiem, kuri paredzēti tādu strīdu izšķiršanai, kas izriet no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas Savienības teritorijā, un tas mazina patērētāju un tirgotāju uzticēšanos pirkšanai un pārdošanai pāri robežai.

(5) Eiropadome 2011. gada 24. un 25. marta un 23. oktobra secinājumos aicināja Eiropas Parlamentu un Padomi līdz 2012. gada beigām pieņemt pirmo prioritāro pasākumu kopumu, lai vienotajam tirgum dotu jaunu stimulu.

(6) Iekšējais tirgus ir patērētāju ikdienas realitāte, viņiem ceļojot, iepērkoties un veicot maksājumus. Patērētāji ir galvenie iekšējā tirgus dalībnieki, un tāpēc viņiem vajadzētu būt tā uzmanības centrā. Iekšējā tirgus digitālais aspekts kļūst būtisks gan patērētājiem, gan tirgotājiem. Patērētāji arvien biežāk iepērkas tiešsaistē, un aizvien vairāk tirgotāju pārdod preces tiešsaistē. Veicot darījumus tiešsaistē, patērētājiem un tirgotājiem vajadzētu justies pārliecinātiem, tādēļ ir būtiski nojaukt esošos šķēršļus un stimulēt patērētāju uzticēšanos. Drošas un efektīvas strīdu izšķiršanas tiešsaistē (SIT) pieejamība varētu ievērojami palīdzēt sasniegt šo mērķi.

⁽¹⁾ OV C 181, 21.6.2012., 99. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 22. aprīļa lēmums.

- (7) Patērētāju un tirgotāju uzticēšanos digitālajam vienotajam tirgum var vairost, dodot tiem iespēju vienkārši un lēti izšķirt strīdus. Tomēr patērētājiem un tirgotājiem joprojām nav viegli rast ārpustiesas risinājumus, jo īpaši saistībā ar strīdiem, kas rodas, slēdzot pārrobežu darījumus tiešsaistē. Tāpēc šādi strīdi pašlaik bieži paliek neizšķirti.
- (8) SIT piedāvā vienkāršu, efektīvu, ātru un lētu ārpustiesas risinājumu strīdiem, kas saistīti ar darījumiem tiešsaistē. Tomēr pašreiz trūkst mehānismu, kas ļauj patērētājiem un tirgotājiem izšķirt šādus strīdus, izmantojot elektroniskos līdzekļus; tas rada kaitējumu patērētājiem, ir šķērslis jo īpaši pārrobežu darījumiem tiešsaistē, rada nevienlīdzīgus konkurences apstākļus tirgotājiem un tādējādi kavē tiešsaistes komercijas vispārējo attīstību.
- (9) Šī regula būtu jāpieņem tādu strīdu ārpustiesas izšķiršanai, ko patērētāji, kuru mītnesvieta ir Savienībā, uzsākuši pret tirgotājiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, un uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu (Direktīva par patērētāju SAI) ⁽¹⁾.
- (10) Lai nodrošinātu, ka SIT platformu var izmantot arī SAI procedūrām, kas dod iespēju tirgotājiem iesniegt sūdzības pret patērētājiem, šī regula būtu jāpieņem arī tādu strīdu ārpustiesas izšķiršanai, ko tirgotāji ir uzsākuši pret patērētājiem, ja attiecīgās SAI procedūras piedāvā SAI vienības, kas iekļautas sarakstā saskaņā ar 20. panta 2. punktu Direktīvā 2013/11/ES. Šīs regulas piemērošanai minētajiem strīdiem nebūtu jāuzliek nekādu pienākumu dalībvalstīm nodrošināt, ka SAI vienības piedāvā šādas procedūras.
- (11) Lai gan SIT platforma būs īpaši izdevīga tiem patērētājiem un tirgotājiem, kuri veic pārrobežu darījumus tiešsaistē, šī regula būtu jāpieņem arī iekšzemes darījumiem tiešsaistē, lai tiešsaistes komercijas jomā varētu nodrošināt patiesi līdzvērtīgus darbības nosacījumus.
- (12) Šai regulai nevajadzētu skart Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/52/EK (2008. gada 21. maijs) par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās ⁽²⁾.
- (13) Termina “patērētājs” definīcijai būtu jāattiecas uz fiziskām personām, kuras rīkojas nesaistīti ar savu komercdarbību, uzņēmējdarbību, arodu vai profesiju. Tomēr, ja noslēgtā līguma mērķis daļēji ir saistīts un daļēji nav saistīts ar personas komercdarbību (divējādas nozīmes līgumi) un ar komercdarbību saistītais mērķis ir tik ierobežots, ka nav dominējošs kopējā piegādes kontekstā, minētā persona arī būtu jāuzskata par patērētāju.
- (14) Definīcijā “tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgums” būtu jāietver tāds pārdošanas vai pakalpojumu līgums, kurā tirgotājs vai tirgotāja starpnieks ir piedāvājis preces vai pakalpojumus, izmantojot tīmekļa vietni vai citus elektroniskos līdzekļus, un patērētājs minētās preces vai pakalpojumus pasūtījis minētajā tīmekļa vietnē vai ar citu elektronisko līdzekļu palīdzību. Tai būtu jāaptver arī gadījumi, kad patērētājs ir piekļuvis tīmekļa vietnei vai citiem informācijas sabiedrības pakalpojumiem, izmantojot mobilo elektronisko ierīci, piemēram, mobilo tālruni.
- (15) Šī regula nebūtu jāpieņem tādiem strīdiem starp patērētājiem un tirgotājiem, kas radušies saistībā ar pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, kas noslēgti bezsaistē un strīdiem starp tirgotājiem.
- (16) Šī regula būtu jāskata saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/11/ES, kurā paredzēta prasība dalībvalstīm nodrošināt, lai visus tādus strīdus starp patērētājiem, kuru mītnesvieta ir Savienībā, un tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Savienībā, kas radušies, pārdodot preces vai sniedzot pakalpojumus, varētu iesniegt SAI vienībai.
- (17) Pirms sūdzības iesniegšanas izskatīšanai SAI vienībā, izmantojot SIT platformu, dalībvalstīm būtu jānodrošina patērētāji sazināties ar tirgotāju ar jebkādu piemērotu līdzekļu palīdzību, lai veicinātu mierīgu strīda risinājumu.
- (18) Šīs regulas mērķis ir izveidot Savienības mēroga SIT platformu. Šai SIT platformai vajadzētu būt interaktīvai tīmekļa vietnei, kas piedāvā vienotu piekļuves punktu patērētājiem un tirgotājiem, kuri cenšas ārpustiesas kārtībā izšķirt strīdus, kas radušies tiešsaistē veiktos darījumos. SIT platformā būtu jānodrošina vispārēja informācija par tādu līgumstrīdu ārpustiesas izšķiršanu starp patērētājiem un tirgotājiem, kas radušies saistībā ar tiešsaistes pārdošanas un pakalpojumu līgumiem. Ar tās palīdzību būtu jānodrošina patērētājiem un tirgotājiem iespēja iesniegt sūdzības, aizpildot elektronisku sūdzību veidlapu, kas pieejama visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās, un pievienot attiecīgus dokumentus. No platformas sūdzības būtu jānosūta tai SAI vienībai, kas ir kompetenta izskatīt attiecīgo strīdu. SIT platformai būtu jāpievēršas bezmaksas elektronisks lietu vadības instruments, kas ļauj SAI vienībām veikt strīda izšķiršanas procedūru ar attiecīgajām pusēm, izmantojot SIT platformu. Nebūtu jāuzliek par pienākumu SAI vienībām izmantot lietu izskatīšanas instrumentu.

⁽¹⁾ Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 63. lpp.

⁽²⁾ OV L 136, 24.5.2008., 3. lpp.

- (19) Komisijai būtu jāuzņemas atbildība par SIT platformas izstrādi, darbību un uzturēšanu un jānodrošina visas tehniskās iespējas, kas nepieciešamas platformas darbībai. SIT platformai būtu jāsniedz elektroniskās tulkošanas funkcija, kas dod iespēju pusēm un SAI vienībai vajadzības gadījumā iztulkot informāciju, ar kuru apmainās SIT platformā un kas ir nepieciešama strīda izšķiršanai. Ar minēto funkciju būtu jāspēj nodrošināt visi nepieciešamie tulkojumi, un vajadzības gadījumā atbalsts šai funkcijai būtu jāsniedz ar cilvēka līdzdalību. Komisijai SIT platformā būtu arī jāsniedz informācija sūdzētājiem par iespēju lūgt SIT kontaktpunktu palīdzību.
- (20) SIT platformai būtu jānodrošina iespēja drošai datu apmaiņai ar SAI vienībām un jāievēro pamatprincipi Eiropas sadarbības regulējumā, kas pieņemts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 2004/387/EK (2004. gada 21. aprīlis) par Viseiropas elektroniskās pārvaldības pakalpojumu savietojamības nodrošināšanu valsts pārvaldes iestādēm, uzņēmumiem un pilsoņiem (IDABC) ⁽¹⁾.
- (21) SIT platforma būtu jādara pieejama, jo īpaši, izmantojot portālu "Tava Eiropa", kas izveidots saskaņā ar Lēmuma 2004/387/EK II pielikumu un kas sniedz piekļu Eiropas mēroga daudzvalodu informācijai tiešsaistē un interaktīviem pakalpojumiem uzņēmējiem un pilsoņiem Savienībā. SIT platformai portālā "Tava Eiropa" vajadzētu būt labi pamanāmai.
- (22) Savienības līmeņa SIT platformai būtu jābalstās uz jau esošajām SAI vienībām dalībvalstīs un jāievēro dalībvalstu tiesiskās tradīcijas. Tāpēc SAI vienībām, kurām sūdzība ir nosūtīta, izmantojot SIT platformu, būtu jāpiemēro savi procedūras noteikumi, tostarp noteikumi par izmaksām. Tomēr šīs regulas mērķis ir noteikt dažus kopīgus noteikumus, kas piemērojami minētajām procedūrām, lai nodrošinātu to efektivitāti. Tajā būtu jāietver noteikumi, kas nodrošina, ka šādu strīdu izšķiršana neprasa pušu vai to pārstāvju fizisku klātbūtni SAI vienībā, ja vien tās procedūras noteikumi neparedz minēto iespēju un puses tam nepiekrīt.
- (23) Nodrošinot, ka visas SAI vienības, kas iekļautas sarakstā saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu, ir reģistrētas SIT platformā, būtu jāļauj izveidot strīdu ārpustiesas izšķiršanas tiešsaistē pilnīgu pārklājumu attiecībā uz strīdiem, kas radušies saistībā ar tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem.
- (24) Šai regulai nebūtu jā kavē nevienas tādas pastāvošas strīdu izšķiršanas vienības darbība, kas darbojas tiešsaistē, vai neviena SIT mehānisma darbība Savienībā. Tai nebūtu jā kavē strīdu izšķiršanas vienības vai mehānismus risināt tādus strīdus tiešsaistē, kuri tām ir iesniegti tieši.
- (25) Katrā dalībvalstī būtu jāizraugās SIT kontaktpunkti, kuros darbojas vismaz divi SIT konsultanti. SIT kontaktpunktiem būtu jāatbalsta puses, kuras iesaistītas strīdā, kas iesniegts, izmantojot SIT platformu, bez pienākuma iztulkot ar minēto strīdu saistītos dokumentus. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzticēt atbildību par SIT kontaktpunktiem saviem Eiropas Patērētāju centru tīkla centriem. Dalībvalstīm būtu jāizmanto minētā iespēja, lai dotu iespēju SIT kontaktpunktiem pilnībā izmantot Eiropas Patērētāju centru tīkla centru pieredzi, kas gūta, palīdzot risināt strīdus starp patērētājiem un tirgotājiem. Komisijai būtu jāizveido SIT kontaktpunktu tīkls, lai veicinātu to sadarbību un darbu, un, sadarbojoties ar dalībvalstīm, būtu SIT kontaktpunktiem jāsniedz piemērota apmācība.
- (26) Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu ir pamattiesības, kas izklāstītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā. SIT nav paredzēta un nevar tikt veidota tā, lai tās aizstātu tiesas procedūras, un tai arī nevajadzētu liegt tiesības patērētājiem vai tirgotājiem vērsties tiesā pēc tiesību aizsardzības. Tāpēc šai regulai nevajadzētu kavēt puses īstenot savas tiesības piekļūt tiesu sistēmai.
- (27) Uz informācijas apstrādi saskaņā ar šo regulu būtu jāattiecinā visstingrākās konfidencialitātes garantijas, un tai būtu jāatbilst noteikumiem par personas datu aizsardzību, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽³⁾. Minētie noteikumi būtu jāpiemēro personas datu apstrādei, ko saskaņā ar šo regulu veic dažādi SIT platformas dalībnieki, darbojoties katrs atsevišķi vai kopā ar citiem šādiem dalībniekiem.
- (28) Datu subjekti būtu jāinformē un viņiem būtu jāsniedz sava piekrišana par viņu personas datu apstrādi SIT platformā un būtu jāinformē par viņu tiesībām attiecībā uz minēto apstrādi, izmantojot tādu visaptverošu paziņojumu par privātumu, ko Komisija dara publiski pieejamu un kurā viegli saprotamā un vienkāršā valodā paskaidrotas apstrādes darbības, kas veiktas dažādo platformas dalībnieku uzraudzībā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantu un valsts tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 10. un 11. pantu.

⁽¹⁾ OV L 144, 30.4.2004., 62. lpp.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽³⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

- (29) Šai regulai nevajadzētu skart konfidencialitātes noteikumus valstu tiesību aktos saistībā ar SAI.
- (30) Lai nodrošinātu patērētāju plašu informētību par SIT platformas esamību, tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Savienībā un kuri iesaistās tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumos, būtu savās tīmekļa vietnēs jānorāda elektroniska saite uz SIT platformu. Tirgotājiem būtu arī jāpaziņo sava e-pasta adrese, lai tādējādi patērētājiem būtu pirmais kontaktpunkts. Ievērojama daļa tiešsaistes pārdošanas un pakalpojumu līgumu tiek noslēgti, izmantojot tiešsaistes tirdzniecības vietu, kuri apkopo vai atvieglo tiešsaistes darījumus starp patērētājiem un tirgotājiem. Tiešsaistes tirdzniecības vietas ir tiešsaistes platformas, kas tirgotājiem dod iespēju darīt savus produktus un pakalpojumus pieejamus patērētājiem. Tādēļ šādām tiešsaistes tirdzniecības vietām vajadzētu būt tam pašam pienākumam norādīt elektronisku saiti uz SIT platformu. Šim pienākumam nevajadzētu skart 13. pantu Direktīvā 2013/11/ES par prasību tirgotājiem informēt patērētājus par SAI procedūrām, kas attiecas uz minētajiem tirgotājiem, un par to, vai tie apņemas izmantot SAI procedūras, lai izšķirtu strīdus ar patērētājiem. Turklāt minētajam pienākumam nevajadzētu skart 6. panta 1. punkta t) apakšpunktu un 8. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām⁽¹⁾. Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 1. punkta t) apakšpunktā attiecībā uz patērētāju distances līgumiem vai līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām, noteikts, ka, pirms patērētājam līgums kļūst saistošs, tirgotājam jāinformē patērētājs par iespēju attiecīgā gadījumā izmantot uz tirgotāju attiecināmu ārpustiesas sūdzību un tiesību aizsardzības mehānismu un par metodēm, kā tam piekļūt. To pašu patērētāju informēšanas iemeslu dēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina patērētāju apvienības un uzņēmējdarbības apvienības norādīt elektronisku saiti uz SIT platformas tīmekļa vietni.
- (31) Lai ņemtu vērā kritērijus, atbilstīgi kuriem SAI vienības definē savas attiecīgās piemērošanas jomas, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz tās informācijas pielāgošanu, kura sūdzētājam jānorāda elektroniskajā sūdzības veidlapā, kas pieejama SIT platformā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (32) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas noteikumu attiecībā uz SIT platformas darbību, sūdzības iesniegšanas kārtību un sadarbību SIT kontaktpunktu tīklā īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka

normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁽²⁾. Konsultēšanās procedūra būtu jāizmanto, lai pieņemtu īstenošanas aktus, kas attiecas uz elektronisko sūdzību veidlapu, ņemot vērā tās tehnisko raksturu. Pārbaudes procedūra būtu jāizmanto, lai pieņemtu noteikumus par sadarbību starp SIT konsultantiem SIT kontaktpunktu tīklā.

- (33) Piemērojot šo regulu, Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāapspriežas ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.
- (34) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, izveidot Eiropas SIT platformu tādiem tiešsaistes strīdiem, kurus reglamentē kopēji noteikumi, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un to, ka ierosinātās rīcības mēroga un ietekmes dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (35) Šajā regulā ir ņemtas vērā pamattiesības un ir ievēroti principi, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un konkrēti tās 7., 8., 38. un 47. pantā.
- (36) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2012. gada 12. janvārī sniedza atzinumu⁽³⁾,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šīs regulas mērķis ir, panākot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību un jo īpaši tā digitālo aspektu, nodrošinot Eiropas SIT platformu ("SIT platforma"), kas atvieglo neatkarīgu, objektīvu, pārredzamu, efektīvu, ātru un tainīgu strīdu ārpustiesas izšķiršanu starp patērētājiem un tirgotājiem tiešsaistē.

⁽¹⁾ OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.

⁽²⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽³⁾ OV C 136, 11.5.2012., 1. lpp.

2. pants

Darbības joma

1. Šī regula attiecas uz tādu strīdu ārpustiesas izšķiršanu, kuri ir saistīti ar līgumsaistībām, kas izriet no tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, kuri ir noslēgti starp patērētāju, kura mītnesvieta ir Savienībā, un tirgotāju, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, un kuros iesaistās SAI vienība, kas iekļauta sarakstā saskaņā ar 20. panta 2. punktu Direktīvā 2013/11/ES un kas ietver SIT platformas izmantošanu.

2. Šo regulu piemēro to 1. punktā minēto strīdu ārpustiesas izšķiršanai, kurus tirgotājs ir uzsācis pret patērētāju, tiktāl, ciktāl patērētāja pastāvīgās mītnesvietas dalībvalsts tiesību akti ļauj tādus strīdus izšķirt, izmantojot SAI vienības iesaistīšanos.

3. Dalībvalstis informē Komisiju par to, vai to tiesību aktos ir atļauts 1. punktā minētos strīdus, kurus tirgotājs uzsācis pret patērētāju, izšķirt, izmantojot SAI vienības iesaistīšanos. Kad kompetentās iestādes paziņo sarakstu, kas minēts Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktā, tās informē Komisiju par to, kuras SAI vienības izskata šādus strīdus.

4. Tas, ka šo regulu piemēro 1. punktā minētajiem strīdiem, kurus tirgotājs ir uzsācis pret patērētāju, neuzliek nekādu pienākumu dalībvalstīm nodrošināt, ka SAI vienības piedāvā procedūras šādu strīdu ārpustiesas izšķiršanai.

3. pants

Saistība ar citiem Savienības tiesību aktiem

Šī regula neskar Direktīvu 2008/52/EK.

4. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā:

- a) "patērētājs" ir patērētājs, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā;
- b) "tirgotājs" ir tirgotājs, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
- c) "pārdošanas līgums" ir pārdošanas līgums, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- d) "pakalpojumu līgums" ir pakalpojumu līgums, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā;

e) "tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgums" ir pārdošanas vai pakalpojumu līgums, kurā tirgotājs vai tirgotāja starpnieks ir piedāvājis preces vai pakalpojumus, izmantojot tīmekļa vietni vai citus elektroniskos līdzekļus, un patērētājs šīs preces vai pakalpojumus pasūtījis minētajā tīmekļa vietnē vai ar citu elektronisko līdzekļu palīdzību;

f) "tiešsaistes tirdzniecības vieta" ir pakalpojumu sniedzējs, kā definēts 2. panta b) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību)⁽¹⁾, kas ļauj patērētājiem un tirgotājiem noslēgt tiešsaistes pārdošanas un pakalpojumu līgumus tiešsaistes tirdzniecības vietas tīmekļa vietnē;

g) "elektroniski līdzekļi" ir elektroniskas iekārtas datu apstrādei (tostarp ar digitālu kompresiju) un uzglabāšanai, kurus pilnībā pārraida, nosūta un saņem pa vadiem, pa radio, ar optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem;

h) "strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūra" ("SAI procedūra") ir procedūra strīdu ārpustiesas izšķiršanai, kā minēts šīs regulas 2. pantā;

i) "strīdu alternatīvas izšķiršanas vienība" ("SAI vienība") ir SAI vienība, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta h) apakšpunktā;

j) "sūdzētājs" ir patērētājs vai tirgotājs, kas ir iesniedzis sūdzību, izmantojot SIT platformu;

k) "atbildētājs" ir patērētājs vai tirgotājs, pret kuru ir iesniegta sūdzība SIT platformai;

l) "kompetentā iestāde" ir valsts iestāde, kā definēts Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 1. punkta i) apakšpunktā;

m) "personas dati" ir jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjekts"); identificējama persona ir persona, ko var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši, atsaucoties uz personas kodu vai vienu vai vairākiem faktoriem, kas ir raksturīgi minētās personas fiziskajai, fizioloģiskajai, garīgajai, ekonomiskajai, kultūras vai sociālajai identitātei.

2. Tirgotāja uzņēmējdarbības vietu un SAI vienības izveides vietu nosaka saskaņā ar attiecīgi Direktīvas 2013/11/ES 4. panta 2. un 3. punktu.

⁽¹⁾ OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.

II NODAĻA

SIT PLATFORMA

5. pants

SIT platformas izveide

1. Komisija izstrādā SIT platformu un ir atbildīga par tās darbību, tostarp visām tulkošanas funkcijām, kas ir nepieciešamas saskaņā ar šo regulu, par tās uzturēšanu, finansēšanu un datu drošību. SIT platforma ir lietotājdraudzīga. SIT platformas izstrādē, darbībā un uzturēšanā nodrošina, ka jau no izstrādes brīža ir aizsargāts tās lietotāju privātums ("integrēta privātuma aizsardzība") un, cik vien iespējams, nodrošina, ka SIT platformai var piekļūt un to var lietot visi, tostarp mazāk aizsargātie lietotāji ("izstrādāts visiem").

2. SIT platforma ir vienots piekļuves punkts patērētājiem un tirgotājiem, kas vēlas panākt tādu strīdu ārpustiesas izšķiršanu, uz kuriem attiecas šī regula. Tā ir interaktīva tīmekļa vietne, kam var piekļūt elektroniski un bez maksas visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās.

3. Komisija SIT platformu attiecīgā gadījumā dara pieejamu savās tīmekļa vietnēs, kurās sniedz informāciju Savienības pilsoņiem un uzņēmumiem, un īpaši portālā "Tava Eiropa", kas izveidots saskaņā ar Lēmumu 2004/387/EK.

4. SIT platformai ir šādas funkcijas:

- a) nodrošināt elektronisku sūdzību veidlapu, ko sūdzētājs var aizpildīt saskaņā ar 8. pantu;
- b) informēt atbildētāju par sūdzību;
- c) identificēt kompetento SAI vienību vai vienības un nosūtīt sūdzību tai SAI vienībai, kuru puses ir piekritušas izmantot saskaņā ar 9. pantu;
- d) piedāvāt bezmaksas elektronisku lietu vadības instrumentu, kas ļauj pusēm un SAI vienībai risināt strīda izšķiršanas procedūru tiešsaistē, izmantojot SIT platformu;
- e) nodrošināt pusēm un SAI vienībai tās informācijas tulkojumu, kas nepieciešama strīda izšķiršanai un ar ko apmainās, izmantojot SIT platformu;
- f) nodrošināt elektronisku veidlapu, ar kuras palīdzību SAI vienības nosūta informāciju, kas minēta 10. panta c) punktā;
- g) nodrošināt atgriezeniskās saites sistēmu, kas ļauj pusēm izteikt viedokli par SIT platformas darbību un par SAI vienību, kura ir risinājusi viņu strīdu;

h) darīt publiski pieejamu:

- i) vispārēju informāciju par SAI kā ārpustiesas strīdu izšķiršanas līdzekli;
- ii) informāciju par SAI vienībām, kas ir iekļautas sarakstā saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu un kas ir kompetentas izskatīt strīdus, uz kuriem attiecas šī regula;
- iii) tiešsaistes rokasgrāmatu par to, kā iesniegt sūdzības, izmantojot SIT platformu;
- iv) informāciju, tostarp kontaktinformāciju, par SIT kontaktpunktiem, ko dalībvalstis izraudzijušās saskaņā ar šīs regulas 7. panta 1. punktu;
- v) statistikas datus par to strīdu iznākumu, kuri tikuši nosūtīti SAI vienībām, izmantojot SIT platformu.

5. Komisija nodrošina, ka 4. punkta h) apakšpunktā minētā informācija ir precīza, aktuāla un sniegta skaidrā, saprotamā un viegli pieejamā veidā.

6. SAI vienības, kas iekļautas sarakstā saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu un kas ir kompetentas izskatīt strīdus, uz kuriem attiecas šī regula, elektroniski reģistrē SIT platformā.

7. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem pasākumus attiecībā uz šā panta 4. punktā paredzēto funkciju izpildes kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šīs regulas 16. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. pants

SIT platformas testēšana

1. Komisija līdz 2015. gada 9. janvārim testē SIT platformas un sūdzību veidlapas tehnisko funkcionalitāti un lietotājdraudzīgumu, tostarp attiecībā uz tulkošanu. Testēšanu veic un novērtē sadarbībā ar dalībvalstu ekspertiem SIT jomā un ar patērētāju un tirgotāju pārstāvjiem. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par testēšanas rezultātu un veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu iespējamās problēmas nolūkā nodrošināt SIT platformas efektīvu darbību.

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā Komisija arī apraksta tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kurus tā ir paredzējusi veikt, lai nodrošinātu, ka SIT platforma atbilst Regulā (EK) Nr. 45/2001 izklāstītajam privātuma prasībām.

7. pants

SIT kontaktpunktu tīkls

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu SIT kontaktpunktu un paziņo Komisijai tā nosaukumu un kontaktinformāciju. Dalībvalstis var nodot atbildību par SIT kontaktpunktiem saviem Eiropas Patērētāju centru tīkla centriem, patērētāju apvienībām vai jebkādi citai struktūrai. Katrā SIT kontaktpunktā darbojas vismaz divi SIT konsultanti.

2. SIT kontaktpunkti palīdz izšķirt strīdus, kas saistīti ar sūdzībām, kuras iesniegtas, izmantojot SIT platformu, un šajā nolūkā veic šādas funkcijas:

a) ja tiem to pieprasa, sekmē saziņu starp pusēm un kompetento SAI vienību, kas jo īpaši var ietvert šādu rīcību:

i) palīdzēt iesniegt sūdzību un vajadzības gadījumā attiecīgus dokumentus;

ii) sniegt pusēm un SAI vienībām vispārīgu informāciju par tām patērētāju tiesībām attiecībā uz pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, kas ir piemērojamas SIT kontaktpunkta dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgais SIT konsultants;

iii) sniegt informāciju par SIT platformas darbību;

iv) sniegt pusēm skaidrojumus par procedūras noteikumiem, ko piemēro identificētās SAI vienības;

v) informēt sūdzētāju par citiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ja strīdu nevar izšķirt, izmantojot SIT platformu;

b) reizi divos gados iesniegt Komisijai un dalībvalstīm darbības pārskata ziņojumu, kura pamatā ir funkciju izpildē gūtā praktiskā pieredze.

3. Ja strīda pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā dalībvalstī, SIT kontaktpunktam nav pienākuma pildīt 2. punktā uzskaitītās funkcijas.

4. Neatkarīgi no 3. punkta dalībvalstis, ņemot vērā valsts apstākļus, var nolemt, ka SIT kontaktpunkts veic vienu vai vairākas 2. punktā uzskaitītās funkcijas, tādu strīdu gadījumā, kuru pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā dalībvalstī.

5. Komisija izveido kontaktpunktu tīklu ("SIT kontaktpunktu tīkls"), kas sekmē sadarbību starp kontaktpunktiem un veicina 2. punktā uzskaitīto funkciju izpildi.

6. Vismaz divas reizes gadā Komisija sasauca SIT kontaktpunktu tīkla dalībnieku sanākumi, lai dotu iespēju apmainīties ar labāko praksi un apspriest jebkuras problēmas, kas atkārtoti rodas SIT platformas darbībā.

7. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem noteikumus par SIT kontaktpunktu sadarbības kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 16. panta 3. punktā.

8. pants

Sūdzības iesniegšana

1. Lai iesniegtu sūdzību SIT platformā, sūdzētājs aizpilda elektronisko sūdzību veidlapu. Sūdzību veidlapa ir lietotājdraudzīga un viegli pieejama SIT platformā.

2. Informācija, kas sūdzētājam ir jānorāda, ir pietiekama, lai varētu noteikt kompetento SAI vienību. Minētā informācija ir uzskaitīta šīs regulas pielikumā. Sūdzētājs var pievienot dokumentus, kas pamato sūdzību.

3. Lai ņemtu vērā kritērijus, atbilstīgi kuriem SAI vienības, kuras ir iekļautas sarakstā saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu un kas izskata strīdus, uz kuriem attiecas šī regula, nosaka savas attiecīgās piemērošanas jomas, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs regulas 17. pantu, lai pielāgotu šīs regulas pielikumā uzskaitīto informāciju.

4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, paredz noteikumus par kārtību attiecībā uz elektronisko sūdzību veidlapu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 16. panta 2. punktā.

5. Izmantojot elektronisko sūdzību veidlapu un tās pielikumus, apstrādā tikai tādus datus, kas ir precīzi, atbilstīgi un samērīgi attiecībā uz to savākšanas mērķiem.

9. pants

Sūdzības apstrāde un nosūtīšana

1. SIT platformā iesniegtu sūdzību apstrādā, ja ir aizpildītas visas vajadzīgās daļas elektroniskajā sūdzību veidlapā.

2. Ja sūdzību veidlapa nav pilnībā aizpildīta, sūdzētāju informē, ka sūdzību nevar apstrādāt, ja vien netiek sniegta trūkstošā informācija.

3. Saņemot pilnībā aizpildītu sūdzību veidlapu, SIT platforma viegli saprotamā veidā vienā no Savienības iestāžu oficiālajām valodām, kuru atbildētājs izvēlējis, nekavējoties nosūta atbildētājam sūdzību kopā ar šādiem datiem:

a) informācija par to, ka pusēm ir jāvienojas par SAI vienību, lai nosūtītu tai sūdzību, un par to, ka sūdzība netiks apstrādāta, ja puses nepanāks vienošanos vai netiks identificēta kompetentā SAI vienība;

b) informācija par SAI vienību vai vienībām, kas ir kompetenta(-as) izskatīt sūdzību, ja tāda(-as) ir minētas elektroniskajā sūdzību veidlapā vai ir identificēta(-as) SIT platformā, balstoties uz minētajā veidlapā sniegto informāciju;

c) ja atbildētājs ir tirgotājs – aicinājums 10 kalendāro dienu laikā norādīt:

— vai tirgotājs apņemas vai arī viņam ir pienākums strīdu izšķiršanai ar patērētājiem izmantot konkrētu SAI vienību, un

— ja vien tirgotājam nav pienākums izmantot konkrētu SAI vienību – vai tirgotājs ir ar mieru izmantot kādu b) apakšpunktā minēto SAI vienību vai vienības;

d) ja atbildētājs ir patērētājs un ja tirgotājam ir pienākums izmantot konkrētu SAI vienību – aicinājums 10 kalendāro dienu laikā vienoties par minēto SAI vienību, vai arī, ja tirgotājam nav pienākuma izmantot konkrētu SAI vienību – aicinājums izvēlēties vienu vai vairākas no b) apakšpunktā minētajām SAI vienībām;

e) nosaukums un kontaktinformācija SIT kontaktpunktam tajā dalībvalstī, kurā atbildētājs veic uzņēmējdarbību vai kurā ir atbildētāja mītnesvieta, kā arī 7. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto funkciju īss apraksts.

4. Saņemot no atbildētāja 3. punkta c) vai d) apakšpunktā minēto informāciju, SIT platforma viegli saprotamā veidā vienā no Savienības iestāžu oficiālajām valodām, kuru sūdzētājs izvēlējis, nekavējoties paziņo sūdzētājam šādu informāciju:

a) šā panta 3. punkta a) apakšpunktā minēto informāciju;

b) ja sūdzētājs ir patērētājs – informāciju par SAI vienību vai vienībām, ko tirgotājs norādījis saskaņā ar 3. punkta c)

apakšpunktu, un aicinājums desmit kalendāro dienu laikā vienoties par SAI vienību;

c) ja sūdzētājs ir tirgotājs un ja tirgotājam nav pienākuma izmantot konkrētu SAI vienību – informāciju par SAI vienību vai vienībām, ko patērētājs norādījis saskaņā ar 3. punkta d) apakšpunktu, un aicinājums 10 kalendāro dienu laikā vienoties par SAI vienību;

d) nosaukums un kontaktinformācija SIT kontaktpunktam tajā dalībvalstī, kurā sūdzētājs veic uzņēmējdarbību vai kurā ir sūdzētāja mītnesvieta, kā arī 7. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto funkciju īss apraksts.

5. Šā panta 3. punkta b) apakšpunktā un 4. punkta b) un c) apakšpunktā minētajā informācijā ietver šādas ziņas par katru SAI vienību:

a) SAI vienības nosaukums, kontaktinformācija un tīmekļa vietnes adrese;

b) attiecīgā gadījumā – maksas par SAI procedūru;

c) valoda vai valodas, kurās var veikt SAI procedūru;

d) SAI procedūras vidējais ilgums;

e) informācija par to, vai SAI procedūras iznākums būs saistošs vai nesaistošs;

f) iemesli, kuru dēļ SAI vienība var atteikties risināt konkrētu strīdu saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 5. panta 4. punktu.

6. SIT platforma automātiski un nekavējoties nosūta sūdzību tai SAI vienībai, kuru puses ir vienojušās izmantot saskaņā ar 3. un 4. punktu.

7. SAI vienība, kurai sūdzība ir nosūtīta, nekavējoties informē puses par to, vai tā piekrīt vai atsakās izskatīt strīdu saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 5. panta 4. punktu. SAI vienība, kas piekritusi izskatīt strīdu, arī informē puses par tās procedūras noteikumiem un attiecīgā gadījumā par attiecīgās strīdu izšķiršanas procedūras izmaksām.

8. Ja 30 kalendārājās dienās pēc sūdzību veidlapas iesniegšanas puses nevienojas par SAI vienību vai ja SAI vienība atsakās izskatīt strīdu, sūdzību neturpina apstrādāt. Sūdzētāju informē par iespēju sazināties ar SIT konsultantu, lai saņemtu vispārēju informāciju par citiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

10. pants

Strīda izšķiršana

SAI vienība, kura ir piekritusi izskatīt strīdu saskaņā ar šīs regulas 9. pantu:

- a) pabeidz SAI procedūru Direktīvas 2013/11/ES 8. panta e) punktā minētajā termiņā;
- b) neprasa pušu vai to pārstāvju fizisku klātbūtni, ja vien tās procedūras noteikumi neparedz minēto iespēju, un puses tam nepiekrīt;
- c) nekavējoties nosūta SIT platformai šādu informāciju:
  - i) sūdzības materiālu saņemšanas datums;
  - ii) strīda priekšmets;
  - iii) SAI procedūras noslēgšanas datums;
  - iv) SAI procedūras rezultāts;
- d) tai nav pienākuma veikt SAI procedūru, izmantojot SIT platformu.

11. pants

Datubāze

Komisija veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu un uzturētu elektronisku datubāzi, kurā tā glabā informāciju, kas apstrādāta saskaņā ar 5. panta 4. punktu un 10. panta c) punktu, pienācīgi ņemot vērā 13. panta 2. punktu.

12. pants

Personas datu apstrāde

1. Piekļuvi informācijai, tostarp personas datiem, kas saistīti ar strīdu un glabājas 11. pantā minētajā datubāzē, 10. pantā minētajos nolūkos piešķir tikai tai SAI vienībai, kurai saskaņā ar 9. pantu nosūtīts strīds. Piekļuvi tai pašai informācijai 7. panta 2. un 4. punktā minētajos nolūkos piešķir arī SIT kontaktpunktiem, ciktāl tas ir nepieciešams.

2. Lai uzraudzītu SIT platformas izmantošanu un darbību un sagatavotu 21. pantā minētos ziņojumus, Komisijai ir pieejama informācija, kuru apstrādā saskaņā ar 10. pantu. Tā apstrādā SIT platformas lietotāju personas datus, ciktāl tas ir nepieciešams SIT platformas darbībai un uzturēšanai, tostarp, lai uzraudzītu, kā SAI vienības un SIT kontaktpunkti lieto SIT platformu.

3. Personas datus, kas saistīti ar strīdu, glabā šā panta 1. punktā minētajā datubāzē tikai uz laiku, kas vajadzīgs, lai sasniegtu mērķus, kādiem tie savākti, un nodrošinātu, ka datu subjektiem ir iespēja piekļūt saviem personas datiem, lai īstenotu savas tiesības; tos automātiski dzēš vēlākais sešus mēnešus pēc dienas, kad SIT platformai saskaņā ar 10. panta c) punkta iii) apakšpunktu ir paziņots par strīda noslēgšanu. Minēto uzglabāšanas laikposmu piemēro arī personas datiem, ko valsts datnēs uzglabā SAI vienība vai SIT kontaktpunkts, kas apstrādāja attiecīgo strīdu, izņemot gadījumus, kad SAI vienības piemērotie procedūras noteikumi vai konkrēti valsts tiesību aktu noteikumi paredz ilgāku uzglabāšanas laikposmu.

4. Katru SIT konsultantu attiecībā uz datu apstrādes darbībām, ko tas veic saskaņā ar šo regulu, uzskata par personas datu apstrādātāju saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 2. panta d) punktu, un tas nodrošina, ka minētās darbības atbilst valsts tiesību aktiem, kuri tajā SIT kontaktpunkta dalībvalstī, kurā SIT konsultants darbojas, pieņemti saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK.

5. Katru SAI vienību attiecībā uz datu apstrādes darbībām, ko tas veic saskaņā ar šo regulu, uzskata par personas datu apstrādātāju saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 2. panta d) punktu, un tas nodrošina, ka minētās darbības atbilst valsts tiesību aktiem, kuri tajā dalībvalstī, kurā ir izveidota SAI vienība, pieņemti saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK.

6. Attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem un ar tiem saistīto personas datu apstrādi Komisiju uzskata par personu, kas atbildīga par datu apstrādi, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 2. panta d) punktu.

13. pants

Datu konfidencialitāte un drošība

1. SIT kontaktpunktu pienākums ir ievērot dienesta noslēpumu vai citas līdzvērtīgas konfidencialitātes prasības, kas noteiktas attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos.

2. Komisija veic attiecīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu saskaņā ar šo regulu apstrādātas informācijas drošību, tostarp atbilstīgu datu piekļuves kontroli, drošības plānu un drošības starpgadījumu pārvaldību saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 22. pantu.

14. pants

Informācija patērētājiem

1. Tirgotāji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un iesaistās tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojuma līgumos, un tiešsaistes tirdzniecības vietas, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, savā tīmekļa vietnē norāda elektronisku saiti uz SIT platformu. Minētā saite ir patērētājiem viegli pieejama. Tirgotāji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un iesaistās tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumos, arī norāda savas e-pasta adreses.

2. Tirgotāji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un iesaistās tiešsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumos un kas ir apņēmušies vai kam ir pienākums strīdu izšķiršanai ar patērētājiem izmantot vienu vai vairākas SAI vienības, informē patērētājus par SIT platformas pastāvēšanu un par iespēju izmantot SIT platformu strīdu izšķiršanai. Viņi savās tīmekļa vietnēs norāda elektronisku saiti uz SIT platformu un – ja piedāvājums tiek izteikts, izmantojot elektronisko pastu – to norāda minētajā e-pasta vēstulē. Informāciju attiecīgā gadījumā sniedz arī vispārīgajos noteikumos, kas ir piemērojami tiešsaistes pārdošanas un pakalpojumu līgumiem.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neskar Direktīvas 2013/11/ES 13. pantu un citos Savienības tiesību aktos iekļautos noteikumus attiecībā uz informāciju patērētājiem par ārpustiesas tiesību aizsardzības procedūrām, kas ir piemērojami papildus šim pantam.

4. SIT platformā publicē Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 4. punktā minēto SAI vienību sarakstu un tā atjauninājumus.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības, Eiropas Patērētāju centru tīkla centri, Direktīvas 2013/11/ES 18. panta 1. punktā noteiktās kompetentās iestādes un attiecīgā gadījumā saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 14. panta 2. punktu izraudzītās struktūras norāda elektronisku saiti uz SIT platformu.

6. Dalībvalstis mudina patērētāju apvienības un uzņēmējdarbības apvienības norādīt elektronisku saiti uz SIT platformu.

7. Gadījumos, kad tirgotājiem ir pienākums sniegt informāciju saskaņā ar 1. un 2. punktu un 3. punktā minētajiem noteikumiem, tie, kad vien iespējams, minēto informāciju sniedz kopā.

15. pants

Kompetento iestāžu loma

Katras dalībvalsts kompetentā iestāde izvērtē, vai minētās dalībvalsts teritorijā izveidotās SAI vienības ievēro šajā regulā noteiktos pienākumus.

III NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

16. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

4. Ja 2. un 3. punktā paredzētais komitejas atzinums ir jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepaņākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa komitejas locekļi ar vienkāršu balsu vairākumu.

17. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 8. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus piešķir uz nenoteiktu laiku no 2013. gada 8. jūlija.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 8. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 8. panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

18. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.

19. pants

Grozījums Regulā (EK) Nr. 2006/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2006/2004 ⁽¹⁾ pielikumā pievieno šādu punktu:

“21. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 524/2013 (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē (Regula par patērētāju SIT) (OV L 165, 18.6.2013., 1 lpp.): 14. pants.”

20. pants

Grozījums Direktīvā 2009/22/EK

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/22/EK ⁽²⁾ groza šādi:

1) direktīvas 1. panta 1. un 2. punktā un 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā vārdus “I pielikumā uzskaitītās direktīvas” (attiecīgā locījumā) aizstāj ar vārdiem “I pielikumā uzskaitītie Savienības tiesību akti” (attiecīgā locījumā);

2) I pielikuma nosaukumā vārdus “DIREKTĪVU SARAKSTS” aizstāj ar vārdiem “SAVIENĪBAS TIESĪBU AKTU SARAKSTS”;

3) I pielikumā pievieno šādu punktu:

“15. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 524/2013 (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē (Regula par patērētāju SIT) (OV L 165, 18.6.2013., 1 lpp.): 14. pants.”

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

21. pants

Ziņojumi

1. Komisija reizi gadā ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par SIT platformas darbību; pirmoreiz – vienu gadu pēc tam, kad SIT platforma ir sākusi darboties.

2. Līdz 2018. gada 9. jūlijam un pēc tam reizi trijos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ar šīs regulas piemērošanu, tostarp jo īpaši par sūdzību veidlapas lietotājdraudzīgumu un par iespējamu vajadzību pielāgot šīs regulas pielikumā uzskaitīto informāciju. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus par šīs regulas pielāgojumiem.

3. Ja 1. un 2. punktā minētie ziņojumi ir iesniedzami vienā gadā, iesniedz tikai vienu kopīgu ziņojumu.

22. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

2. Šo regulu piemēro no 2016. gada 9. janvāra, izņemot šādus noteikumus:

— 2. panta 3. punkts un 7. panta 1. un 5. punkts, ko piemēro no 2015. gada 9. jūlija,

— 5. panta 1. un 7. punkts, 6. pants, 7. panta 7. punkts, 8. panta 3. un 4. punkts, un 11., 16. un 17. pants, kurus piemēro no 2013. gada 8. jūlija.

⁽¹⁾ OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 110, 1.5.2009., 30. lpp.

PIELIKUMS

Informācija, kas jāsniedz, iesniedzot sūdzību:

- 1) norāde par to, vai sūdzētājs ir patērētājs vai tirgotājs;
  - 2) patērētāja vārds un e-pasts un ģeogrāfiskā adrese;
  - 3) tirgotāja vārds un e-pasts, tīmekļa vietne un ģeogrāfiskā adrese;
  - 4) attiecīgā gadījumā – sūdzētāja pārstāvja vārds un e-pasts un ģeogrāfiskā adrese;
  - 5) attiecīgā gadījumā – sūdzētāja vai pārstāvja valoda(-as);
  - 6) atbildētāja valoda, ja tā ir zināma;
  - 7) preces vai pakalpojuma, uz ko attiecas sūdzība, veids;
  - 8) norāde par to, vai tirgotājs precī vai pakalpojumu piedāvāja un patērētājs to pasūtīja tīmekļa vietnē vai ar citiem elektroniskiem līdzekļiem;
  - 9) iegādātās preces vai pakalpojuma cena;
  - 10) diena, kad patērētājs iegādājās precī vai pakalpojumu;
  - 11) norāde par to, vai patērētājs ir tieši kontaktējies ar tirgotāju;
  - 12) norāde par to, vai šo strīdu izskata vai jau iepriekš ir izskatījusi cita SAI vienība vai tiesa;
  - 13) sūdzības veids;
  - 14) sūdzības apraksts;
  - 15) ja sūdzētājs ir patērētājs – SAI vienības, kuras tirgotājam ir pienākums vai kuras tas ir apņēmis izmantot saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 13. panta 1. punktu, ja tās ir zināmas;
  - 16) ja sūdzētājs ir tirgotājs – norāde par to, kuru SAI vienību vai vienības tirgotājs apņemas vai tam ir pienākums izmantot.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 525/2013

(2013. gada 21. maijs)

par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

un lai īstenotu Savienības tiesību aktos noteiktās jaunās pārraudzības un ziņošanas prasības, Lēmums Nr. 280/2004/EK būtu jāaizstāj.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

- (2) Lēmums Nr. 280/2004/EK būtu jāaizstāj ar regulu, ņemot vērā Savienības tiesību aktu plašāko darbības jomu, papildu personu kategoriju ieviešanu, uz kurām attiecas noteiktie pienākumi, jaunievieisto noteikumu daudz sarežģītāko un ļoti tehnisko raksturu, pieaugošo nepieciešamību pēc vienotiem visā Savienībā piemērojamiem noteikumiem un lai atvieglotu īstenošanu.

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

- (3) UNFCCC pamatmērķis ir stabilizēt siltumnīcefekta gāzu koncentrāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iekļaušanos klimata sistēmā. Lai sasniegtu šo mērķi, zemeslodes virsmas gada vidējās temperatūras pieaugums nedrīkst par 2 °C pārsniegt pirmsrūpniecības laikmeta līmeni.

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (4) Ir nepieciešama rūpīga pārraudzība un ziņošana, un regulārs izvērtējums par Savienības un dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisijām un to centieniem risināt klimata pārmaiņu problēmas.

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK (2004. gada 11. februāris) par monitoringa mehānismu attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un par Kioto protokola īstenošanu Kopienā ⁽⁴⁾ ir izveidota sistēma, ar kuru nodrošina pārraudzību attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un siltumnīcefekta gāzu piesaisti piesaistītājos, ar kuru tiek izvērtēta virzība uz saistību izpildi attiecībā uz šīm emisijām un ar kuru Savienībā īsteno pārraudzības un ziņošanas prasības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ⁽⁵⁾ un Kioto protokolu ⁽⁶⁾. Lai ņemtu vērā nesēnās un turpmākās starptautiska mēroga norises saistībā ar UNFCCC un Kioto protokolu

- (5) UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmums 1/CP.15 ("Lēmums 1/CP.15") un UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmums 1/CP.16 ("Lēmums 1/CP.16") ievērojami veicināja progresu, līdzsvarotā veidā risinot klimata pārmaiņu izraisītās problēmas. Ar šiem lēmumiem ieviesa jaunas pārraudzības un ziņošanas prasības, ko piemēro to vērienīgo emisiju samazinājumu īstenošanai, kurus Savienība un tās dalībvalstis pašas ir apņēmušas panākt, un sniedza atbalstu jaunattīstības valstīm. Šajos lēmumos arī atzīts, ka pielāgošanās ir tikpat svarīga kā klimata pārmaiņu mazināšana. Lēmumā 1/CP.16 arī ir noteikts, ka attīstītās valstis pilnveido zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijas vai plānus. Tiek gaidīts, ka tādas stratēģijas vai plāni veicinās tādas sabiedrības veidošanu, kuras radīto oglekļa dioksīda emisiju līmenis būs zems, un palīdzēs nodrošināt pastāvīgu spēcīgu izaugsmi un ilgtspējīgu attīstību, kā arī, pienācīgi ņemot vērā starpposmus, izmaksu ziņā efektīvā veidā tieksies uz ilgtērmiņa mērķa sasniegšanu klimata jomā. Šai regulai būtu jāveicina minēto pārraudzības un ziņošanas prasību īstenošana.

⁽¹⁾ OV C 181, 21.6.2012., 169. lpp.

⁽²⁾ OV C 277, 13.9.2012., 51. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 22. aprīļa lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums 94/69/EK (1993. gada 15. decembris), kas attiecas uz ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un tās noslēgšanu (OV L 33, 7.2.1994., 11. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums 2002/358/EK (2002. gada 25. aprīlis) par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.).

- (6) 2009. gadā pieņemto Savienības tiesību aktu kopums (tā dēvētais "klimata un enerģētikas tiesību aktu kopums"), jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam ⁽¹⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/29/EK (2009. gada 23. aprīlis), ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu ⁽²⁾, iezīmē vēl vienu stingru Savienības un dalībvalstu apņemšanos būtiski samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Ņemot vērā jaunās prasības saskaņā ar abiem minētajiem tiesību aktiem, būtu jāatjaunina arī Savienības emisiju pārraudzības un ziņošanas sistēma.
- (7) Saskaņā ar UNFCCC Savienībai un tās dalībvalstīm ir prasīts izstrādāt, regulāri atjaunināt, publicēt un Līgumslēdzēju pušu konferencei ziņot par valstu pārskatiem attiecībā uz visu siltumnīcefekta gāzu, ko nekontrolē ar Vīnes Konvencijas par ozona slāņa aizsardzību 1987. gada Monreālas protokolu par ozona slāni noārdošajām vielām ⁽³⁾ ("Monreālas protokols"), antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, izmantojot salīdzināmu metodiku, par kuru vienojusies Līgumslēdzēju pušu konference.
- (8) Saskaņā ar Kioto protokola 5. panta 1. punktu Savienībai un dalībvalstīm ir jāizveido un jāuztur valstu sistēma, saskaņā ar kuru aplēs visas Monreālas protokolā paredzētajā kontrolē neiekļauto siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, ar mērķi nodrošināt citu Kioto protokola noteikumu īstenošanu. To darot, Savienībai un dalībvalstīm būtu jāpieņem valstu sistēmām paredzētās vadlīnijas, kas izklāstītas UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferences, kas vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, Lēmuma 19/CMP.1 (Lēmums 19/CMP.1) pielikumā. Turklāt Lēmumā 1/CP.16 tiek prasīts izveidot valsts pasākumus, ar kuriem aplēs visu ar Monreālas protokolu nekontrolēto siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un to piesaisti piesaistītājos. Ar šo regulu būtu jānodrošina iespēja īstenot abas minētās prasības.
- (9) Ar UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 10/CP.17 (spēkā no 2013. gada 9. janvāra) un UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 3/CP.15 (spēkā no 2010. gada 26. oktobra) UNFCCC I pielikumā attiecīgi ir iekļauta Kipra un Malta.
- (10) Pieredze, kas gūta, īstenojot Lēmumu Nr. 280/2004/EK, atklāja vajadzību palielināt sinerģijas un saskaņotību ar ziņošanu, ko veic saskaņā ar citiem juridiskiem instrumentiem, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā ⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu ⁽⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām ⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 842/2006 (2006. gada 17. maijs) par dažām fluorētām siltumnīcefekta gāzēm ⁽⁷⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku ⁽⁸⁾. Lai gan ziņojumu sniegšanas prasību racionalizēšanai būs nepieciešams grozīt atsevišķus juridiskus instrumentus, konsekvētu datu izmantošana, ziņojot par siltumnīcefekta gāzu emisijām, ir būtiska, lai nodrošinātu ziņošanas par emisijām kvalitāti.
- (11) Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) Ceturtajā izvērtējuma ziņojumā tika noteikts slāpekļa trifluorīda (NF₃) globālās sasilšanas potenciāls (GSP), kas ir aptuveni 17 000 reiz lielāks nekā oglekļa dioksīda (CO₂) globālās sasilšanas potenciāls. Slāpekļa trifluorīdu (NF₃) arvien vairāk izmanto elektronikas nozarē, lai aizstātu perfluorogļūdeņražus (PFC) un sēra heksafluorīdu (SF₆). Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktu Savienības vides politikai ir jābūt balstītai uz piesardzības principu. Saskaņā ar šo principu vajadzīga NF₃ pārraudzība, lai izvērtētu emisiju līmeni Savienībā un, ja nepieciešams, noteiktu klimata pārmaiņu mazināšanas darbības.
- (12) Pašlaik valstu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatos un valstu un Savienības reģistros iekļautie dati nav pietiekami, lai dalībvalstu līmenī noteiktu tās civilās aviācijas CO₂ emisijas valstu mērogā, uz kurām neattiecas Direktīva 2003/87/EK. Pieņemot ziņošanas saistības, Savienībai nebūtu dalībvalstīm un maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) jāuzliek ar sasniedzamo mērķi nesamērīgs slogs. Lidojumu CO₂ emisijas, uz kurām neattiecas Direktīva 2003/87/EK, veido tikai pavisam nelielu daļu no kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, un izveidot ziņošanas sistēmu par šīm emisijām būtu pārāk apgrūtināsi,

⁽¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

⁽²⁾ OV L 140, 5.6.2009., 63. lpp.

⁽³⁾ Padomes Lēmums 88/540/EEK (1988. gada 14. oktobris) par Vīnes Konvenciju ozona slāņa aizsardzībai un Monreālas Protokolu par vielām, kas noārda ozona slāni (OV L 297, 31.10.1988., 8. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 161, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.

- ņemot vērā spēkā esošās prasības plašākai nozarei saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK. Tādēļ CO₂ emisijas no IPCC avota kategorijas "1.A.3.A civilā aviācija" būtu jāuzskata par vienādām ar nulli Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta un 7. panta 1. punkta nozīmē.
- (13) Lai nodrošinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzības un ziņošanas pasākumu efektivitāti, ir jāizvairās vēl vairāk palielināt finansiālo un administratīvo slogu, ko dalībvalstis jau ir uzņēmušas.
- (14) Lai gan siltumnīcefekta gāzu emisijas un to piesaisti attiecībā uz zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību uzskaita Savienības emisiju samazināšanas mērķos saskaņā ar Kioto protokolu, tās nav daļa no 2020. gadam noteiktā 20 % mērķa saskaņā ar Klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumu. Lēmuma Nr. 406/2009/EK 9. pantā ir noteikts, ka Komisijai jāizvērtē veidi, kā Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistībās iekļaut ar zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām saistītās emisijas un piesaisti, nodrošinot zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības ieguldījuma pastāvību un integritāti vides aspektā, kā arī attiecīgo emisiju un piesaistes pareizu pārraudzību un uzskaiti. Tajā arī ir prasīts, lai Komisija sniegtu attiecīgu legīslatīvā akta priekšlikumu ar mērķi, lai tas stātos spēkā, sākot ar 2013. gadu. 2012. gada 12. martā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza priekšlikumu kā pirmo pasākumu ceļā uz zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora iekļaušanu Savienības emisiju samazināšanas saistībās, kā rezultātā tika pieņemts Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Lēmums Nr. 529/2013/ES par uzskaites noteikumiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, un par informāciju par rīcību, kas saistīta ar šīm darbībām ⁽¹⁾.
- (15) Savienībai un dalībvalstīm būtu jācenšas sniegt visjaunāko informāciju par savām siltumnīcefekta gāzu emisijām, jo īpaši saistībā ar stratēģiju "Eiropa 2020" un tajā noteiktajiem termiņiem. Ar šo regulu būtu jādod iespēja šādas aplēses sagatavot cik iespējams īsākos termiņos, izmantojot statistikas datus un citu informāciju, piemēram, vajadzības gadījumā Globālās vides un drošības novērošanas programmas un citu satelītu sistēmu sniegtos kosmosā iegūtos datus.
- (16) Tā kā Komisija ir paziņojusi, ka tā ir paredzējusi ierosināt jaunas pārraudzības un ziņošanas prasības emisijām no jūras transporta, tostarp vajadzības gadījumā šīs regulas grozījumus, šai regulai nebūtu jāskar šādi ierosinājumi un tādēļ šobrīd šajā regulā nebūtu jāiekļauj noteikumi attiecībā uz pārraudzību un ziņošanu par emisijām no jūras transporta.
- (17) Pieredze, kas gūta, īstenojot Lēmumu Nr. 280/2004/EK, atklāja vajadzību uzlabot par politiku, pasākumiem un prognozēm ziņotās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekvenci, pilnīgumu un salīdzināmību. Ar Lēmumu Nr. 406/2009/EK ir noteikts, ka dalībvalstis ziņo par plānoto progresu minētajā lēmumā noteikto saistību izpildē, tostarp informāciju par valstu politiku, pasākumiem un valstu prognozēm. Ar stratēģiju "Eiropa 2020" ir noteikta integrētas ekonomiskās politikas programma, kas prasa Savienībai un dalībvalstīm veikt turpmākus centienus savlaicīgai ziņošanai par klimata pārmaiņu politiku un pasākumiem un to prognozēto ietekmi uz emisijām. Sistēmu izveidošanai Savienības un dalībvalstu līmenī kopā ar labākām pamatnostādnēm par ziņošanu būtu ievērojami jāveicina šo mērķu sasniegšana. Lai nodrošinātu, ka Savienība izpilda savas starptautiskās un iekšējās ziņošanas prasības par siltumnīcefekta gāzu prognozēm, un lai novērtētu tās panākumus starptautisko un iekšējo saistību un pienākumu izpildē, arī Komisijai būtu jāspēj sagatavot un izmantot siltumnīcefekta gāzu prognožu aplēses.
- (18) Ir vajadzīga labāka informācija no dalībvalstīm, lai pārraudzītu to progresu un rīcību, pielāgojoties klimata pārmaiņām. Šī informācija ir vajadzīga, lai izstrādātu visaptverošu Savienības pielāgošanās stratēģiju saskaņā ar Komisijas 2009. gada 1. aprīļa Balto grāmatu ar nosaukumu "Adaptācija klimata pārmaiņām – iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus". Informācijas sniegšana par pielāgošanos ļaus dalībvalstīm apmainīties ar paraugpraksi un izvērtēt to vajadzības un gatavību rīkoties klimata pārmaiņu jomā.
- (19) Saskaņā ar Lēmumu 1/CP.15 Savienība un dalībvalstis apņēmās nodrošināt ievērojamu finansējumu klimata jomai, lai atbalstītu pielāgošanās un klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus jaunattīstības valstīs. Saskaņā ar Lēmuma 1/CP.16 40. punktu katrai attīstīto valstu UNFCCC līgumslēdzējai pusei ir jāuzlabo ziņošana par līgumslēdzējām pusēm, kas ir jaunattīstības valstis, sniegto finanšu, tehnoloģisko un kapacitātes veidošanas atbalstu. Uzlabot ziņošanu ir būtiski, lai tiktu atzīti Savienības un dalībvalstu centieni izpildīt saistības. Ar Lēmumu 1/CP.16 tika izveidots arī jauns tehnoloģiju mehānisms, lai veicinātu starptautisku tehnoloģiju nodošanu. Ar šo regulu, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem datiem, būtu jānodrošina jaunākās informācijas ziņošana par pasākumiem tehnoloģiju nodošanai jaunattīstības valstīm.

⁽¹⁾ Sk. šā Oficiālā Vēstneša 80. lpp.

- (20) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/101/EK⁽¹⁾ tika veikti grozījumi Direktīvā 2003/87/EK, lai Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības shēmā iekļautu aviācijas darbības. Direktīvā 2003/87/EK ir ietverti noteikumi arī par izsoļu ieņēmumu izlietojumu, dalībvalstu ziņošanu par šādu izsoļu ieņēmumu izmantošanu un par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar minētās direktīvas 3.d pantu. Direktīvā 2003/87/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/29/EK, tagad ietverti arī noteikumi par izsoļu ieņēmumu izlietojumu, un tajā ir paredzēts, ka vismaz 50 % no šiem ieņēmumiem būtu jāizmanto vienai vai vairākām darbībām, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 3. punktā. Pārredzamība to ieņēmumu izlietojumā, kas iegūti no kvotu izsolīšanas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, ir svarīgs faktors Savienības saistību izpildē.
- (21) Saskaņā ar UNFCCC Savienībai un tās dalībvalstīm ir pienākums izstrādāt, regulāri atjaunināt, publicēt un iesniegt Līgumslēdzēju pušu konferencei valsts ziņojumus un divgadu pārskatus, izmantojot Līgumslēdzēju pušu konferencē apstiprinātās vadlīnijas, metodiku un formātus. Ar Lēmumu 1/CP.16 aicina uzlabot ziņošanu par klimata pārmaiņu mazināšanas mērķiem un finanšu, tehnoloģiskā un kapacitātes veidošanas atbalsta nodrošināšanu tām līgumslēdzējām pusēm, kas ir jaunattīstības valstis.
- (22) Ar Lēmumu Nr. 406/2009/EK pašreizējais ikgadējais pārskata cikls tika pārvērstis gada saistību ciklā, tāpēc dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju vispusīga izskatīšana ir jāveic īsākā laikposmā par pašreizējo UNFCCC pārskatu izskatīšanu, lai vajadzības gadījumā ļautu izmantot elastīguma iespējas un piemērot koriģējošus pasākumus katra attiecīgā gada beigās. Lai nodrošinātu, ka atbilstība Lēmumam Nr. 406/2009/EK tiek izvērtēta ticami, konsekvēti, pārredzami un savlaicīgi, ir jāizveido dalībvalstu iesniegto siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatu izskatīšanas process Savienības mērogā.
- (23) Pašlaik UNFCCC procesā tiek apspriesti vairāki tehniski elementi, kas saistīti ar ziņošanu par siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos, piemēram, GSP, apjoms, kādā ziņo par siltumnīcefekta gāzēm, un IPCC metodiskās vadlīnijas, kas izmantojamas valstu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatu sagatavošanai. Šo metodisko elementu labojumi saistībā ar UNFCCC procesu un siltumnīcefekta gāzu emisiju laikrindu turpmāka pārrēķināšana var mainīt siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni un tendences. Komisijai būtu jāseko līdz šādām norisēm starptautiskā līmenī un vajadzības gadījumā jāierosina pārskatīt šo regulu, lai nodrošinātu atbilstību metodikai, kuru izmanto UNFCCC procesā.
- (24) Saskaņā ar spēkā esošajām UNFCCC vadlīnijām attiecībā uz ziņošanu par siltumnīcefekta gāzēm aprēķins un ziņošana par metāna emisijām ir balstīta uz GSP, kas saistīts ar 100 gadu laikposmu. Ņemot vērā metāna augsto GSP un relatīvi īso noturību atmosfērā, Komisijai būtu jāanalizē, kāda ietekme uz politiku un pasākumiem būtu metāna emisiju 20 gadu laikposma pieņemšanai.
- (25) Ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 14. septembra rezolūciju par visaptverošu pieeju ar CO₂ nesaistītām klimatu ietekmējošām antropogēnajām emisijām, tiklīdz saskaņā ar UNFCCC tiks panākta vienošanās par apstiprinātu un publiskotu IPCC vadlīniju izmantošanu attiecībā uz pārraudzību un ziņošanu par melnā oglekļa emisijām, Komisijai būtu jāizanalizē ietekme uz politiku un pasākumiem un vajadzības gadījumā jāgroza šīs regulas I pielikums.
- (26) Siltumnīcefekta gāzu emisijas visās ziņotajās laikrindās būtu jāaplēš, izmantojot vienādas metodes. Pamata darbības dati un emisijas koeficienti būtu jāiegūst un jāizmanto konsekvēti, nodrošinot to, ka izmaiņas aplēšu metodēs un pieņēmumos nerada izmaiņas emisiju tendencēs. Siltumnīcefekta gāzu emisiju pārrēķini būtu jāveic saskaņā ar apstiprinātām pamatnostādņēm, un tie būtu jāveic, lai uzlabotu ziņoto laikrindu konsekvenci, precizitāti un pilnīgumu un lai īstenotu detalizētākas metodes. Ja ir mainījusies metodika vai veids, kādā tiek vākti attiecīgās pamata darbības dati un emisijas koeficienti, dalībvalstīm būtu jāpārrēķina pārskati par ziņotajām laikrindām un jānovērtē vajadzība veikt pārrēķinu, pamatojoties uz apstiprinātajām pamatnostādņēs minētajiem iemesliem, jo īpaši attiecībā uz galvenajām kategorijām. Ar šo regulu būtu jānosaka, vai un ar kādiem nosacījumiem šādu pārrēķinu rezultāti būtu jāņem vērā, nosakot ikgadējos emisiju sadales apjomus.
- (27) Aviācija ietekmē pasaules klimatu CO₂ emisiju, kā arī citu emisiju, tostarp slāpekļa oksīdu emisiju, un mehānismu, piemēram, spalvu mākoņu palielināšanās izraisīšanas, dēļ. Ņemot vērā, ka zinātniskā izpratne par šādu ietekmi strauji attīstās, saistībā ar šo regulu regulāri būtu jāveic atjaunināts izvērtējums par aviācijas ar CO₂ nesaistīto ietekmi uz pasaules klimatu. Šajā ziņā izmantotā modeļošana būtu jāpielāgo zinātniskajam progresam. Balstoties uz šādas ietekmes izvērtējumiem, Komisija varētu apsvērt attiecīgas politikas iespējas šīs problēmas risināšanai.

(1) OV L 8, 13.1.2009., 3. lpp.

- (28) Eiropas Vides aģentūras mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu attīstību un palīdzēt sasniegt ievērojamu un izmērāmu Eiropas vides uzlabošanu, sniedzot politikas veidotājiem, valsts iestādēm un sabiedrībai savlaicīgu, mērķtiecīgu, būtisku un ticamu informāciju. Eiropas Vides aģentūrai būtu jāpalīdz Komisijai, ja nepieciešams, pārraudzības un ziņošanas darbā, jo īpaši saistībā ar Eiropas Savienības pārskatu sistēmu un tās politikas, pasākumu un prognožu sistēmu, rīkojot ekspertu veiktu ikgadēju dalībvalstu pārskatu izskatīšanu, novērtējot Savienības emisiju samazināšanas saistību izpildē panākto progresu, uzturot Eiropas pielāgošanās platformu klimata pārmaiņām, kas attiecas uz klimata pārmaiņu ietekmi, to radīto neaizsargātību un pielāgošanos tām, kā arī sniedzot sabiedrībai pamatotu informāciju par klimata pārmaiņām.
- (29) Attiecībā uz visām šajā regulā paredzētajām prasībām par informācijas un datu sniegšanu būtu jāpiemēro Savienības noteikumi par datu aizsardzību un komercnoslēpumu.
- (30) Atbilstīgi šai regulai savāktā informācija un dati var arī veicināt turpmāko Savienības klimata pārmaiņu politikas izstrādi un izvērtēšanu.
- (31) Komisijai būtu jāseko līdzi pārraudzības un ziņošanas prasību īstenošanai saskaņā ar šo regulu un turpmākajām norisēm saistībā ar UNFCCC un Kioto protokolu, lai nodrošinātu konsekveni. Šajā ziņā Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (32) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas 5. panta 4. punkta, 7. panta 7. un 8. punkta, 8. panta 2. punkta, 12. panta 3. punkta, 17. panta 4. punkta, 19. panta 5. un 6. punkta īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Izņemot attiecībā uz 19. panta 6. punktu, minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁽¹⁾.
- (33) Lai noteiktu harmonizētas ziņošanas prasības siltumnīcefekta gāzu emisiju un citas ar klimata pārmaiņu politiku saistītas informācijas pārraudzībai, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu,

lai grozītu šīs regulas I pielikumu un III pielikumu atbilstīgi lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar UNFCCC un Kioto protokolu, ņemtu vērā izmaiņas GSP un starptautiski apstiprinātās vadlīnijās par pārskatiem, noteiktu pamatprasības Savienības pārskatu sistēmai un izveidotu Savienības reģistru. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu attiecīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

- (34) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, izveidot mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka ierosinātās rīcības mēroga vai iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu ievieš mehānismu, ar ko:

- a) nodrošina, ka ziņojumi, ko Savienība un tās dalībvalstis sniedz UNFCCC sekretariātā, ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi;
- b) ziņo un pārbauda informāciju, kura attiecas uz Savienības un tās dalībvalstu saistībām saskaņā ar UNFCCC, Kioto protokolu un saskaņā ar tiem pieņemtiem lēmumiem, un vērtē minēto saistību izpildē panākto progresu;
- c) veic pārraudzību un ziņošanu attiecībā uz tādu siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos dalībvalstīs, kuras nekontrolē Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām;

⁽¹⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

- d) veic pārraudzību, ziņošanu, pārskatīšanu un pārbaudi attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un citu informāciju saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 6. pantu;
- e) ziņo par kvotu izsolēs atbilstīgi Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. vai 2. punktam vai 10. panta 1. punktam gūto ieņēmumu izlietojumu atbilstīgi minētās direktīvas 3.d panta 4. punktam un 10. panta 3. punktam;
- f) veic pārraudzību un ziņošanu attiecībā uz dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, ar ko izmaksu ziņā efektīvā veidā pielāgojas neizbēgamajām klimata pārmaiņu sekām;
- g) vērtē dalībvalstu panākto progresu pienākumu izpildē saskaņā ar Lēmumu Nr. 406/2009/EK.

2. pants

Darbības joma

Šī regula attiecas uz:

- a) ziņošanu par Savienības un tās dalībvalstu zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijām un to atjauninājumiem saskaņā ar Lēmumu 1/CP.16;
- b) šīs regulas I pielikumā uzskaitīto siltumnīcefekta gāzu emisijām nozarēs un no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, uz kurām attiecas valsts siltumnīcefekta gāzu pārskati saskaņā ar UNFCCC 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu un kuras tiek emitētas dalībvalstu teritorijās;
- c) siltumnīcefekta gāzu emisijām, kuras ietilpst Lēmuma Nr. 406/2009/EK 2. panta 1. punkta darbības jomā;
- d) ar CO₂ nesaistītu ietekmi uz klimatu, kura saistīta ar uz emisijām no civilās aviācijas;
- e) Savienības un tās dalībvalstu prognozēm par siltumnīcefekta gāzu, ko nekontrolē ar Monreālas protokolu, antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos un dalībvalstu politiku un pasākumiem, kas uz to attiecas;
- f) apkopotu finanšu un tehnoloģisko atbalstu jaunattīstības valstīm saskaņā ar UNFCCC prasībām;
- g) atbilstoši Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. un 2. punktam un 10. panta 1. punktam veiktajās kvotu izsolēs iegūto ieņēmumu izlietojumu;
- h) dalībvalstu rīcību tam, lai pielāgotos klimata pārmaiņām.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) gāzes “globālās sasilšanas potenciāls” jeb “GSP” ir kopējais ieguldījums globālajā sasilšanā, ko rada attiecīgās gāzes vienas vienības emisija, salīdzinājumā ar etalogāzes – CO₂, kam ir piešķirta vērtība 1, – vienas vienības emisiju;
- 2) “valsts pārskata sistēma” ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas izveidota dalībvalstī, lai aplēstu ar Monreālas protokolu nekontrolēto siltumnīcefekta gāzu, antropogēnās emisijas no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kā arī lai ziņotu un arhivētu pārskata informāciju saskaņā ar Lēmumu 19/CMP.1 vai ar citiem attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;
- 3) “kompetentas pārskata iestādes” ir iestādes, kurām saskaņā ar valsts pārskata sistēmu ir uzticēts uzdevums apkopot siltumnīcefekta gāzu pārskatu;
- 4) “kvalitātes nodrošināšana” jeb “KN” ir plānota pārskatīšanas procedūru sistēma, ar ko nodrošina, ka tiek sasniegti datu kvalitātes mērķi un ka tiek ziņotas iespējami labākās aplēses un informācija, lai atbalstītu kvalitātes kontroles programmas efektivitāti un palīdzētu dalībvalstīm;
- 5) “kvalitātes kontrole” jeb “KK” ir ikdienas tehnisko darbību sistēma, ar ko mēra un kontrolē apkopotās informācijas un aplēšu kvalitāti, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnīgumu, identificētu un novērstu kļūdas un izlaidumus, dokumentētu un arhivētu datus un citus izmantotos materiālus un reģistrētu visas KN darbības;
- 6) “rādītājs” ir kvantitatīvs vai kvalitatīvs faktors jeb mainīgais, kas veicina labāku izpratni par politikas un pasākumu īstenošanas progresu un siltumnīcefekta gāzu emisiju tendencēm;
- 7) “noteiktā daudzuma vienība” jeb “AAU” ir vienība, ko piešķir saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1, kas pieņemts UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferencē, kura vienlaikus ir Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme (“Lēmums 13/CMP.1”), vai ar citiem attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;
- 8) “piesaistes vienība” jeb “RMU” ir vienība, ko piešķir saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1 vai citos attiecīgos UNFCCC vai Kioto protokola struktūru lēmumos;

- 9) "emisiju samazināšanas vienība" jeb "ERU" ir vienība, ko piešķir saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1 vai ar citiem attiecīgajiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;
- 10) "sertificēta emisiju samazināšana" jeb "CER" ir vienība, ko piešķir saskaņā ar Kioto protokola 12. pantu un tā prasībām, kā arī ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1 vai ar citiem attiecīgajiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;
- 11) "pagaidu sertificēta emisiju samazināšana" jeb "pagaidu CER" ir vienība, ko piešķir saskaņā ar Kioto protokola 12. pantu un tā prasībām, kā arī ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1 vai ar citiem attiecīgajiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras, proti, kredīti, kurus piešķir emisiju piesaistei, kas sertificēta tīras attīstības mehānisma (TAM) meža ieaudzēšanas vai atjaunošanas projektam; tos paredzēts aizstāt pēc termiņa beigām otrā saistību perioda beigās;
- 12) "ilgtermiņa sertificēta emisiju samazināšana" jeb "ilgtermiņa CER" ir vienība, ko piešķir saskaņā ar Kioto protokola 12. pantu un tā prasībām, kā arī ar attiecīgajiem noteikumiem pielikumā Lēmumam 13/CMP.1 vai ar citiem attiecīgajiem lēmumiem, ko pieņēmušas ar UNFCCC vai Kioto protokolu izveidotas struktūras, proti, kredīti, kurus piešķir ilgtermiņa emisiju piesaistei, kas sertificēta TAM meža ieaudzēšanas vai atjaunošanas projektam; tos paredzēts aizstāt pēc termiņa beigām projekta kredīta laikposma beigās, uzglabāšanas apvērse gadījumā vai tad, ja netiek iesniegts sertifikācijas ziņojums;
- 13) "valsts reģistrs" ir standartizētas elektroniskas datubāzes veidā izveidots reģistrs, kurā attiecīgi ir dati par AAU, RMU, ERU, CER, pagaidu CER un ilgtermiņa CER piešķiršanu, turēšanu, pārskaitīšanu, iegūšanu, anulēšanu, norakstīšanu, pārnesi, aizstāšanu vai termiņa beigu datuma maiņu;
- 14) "politika un pasākumi" ir visi instrumenti, kuru mērķis ir īstenot saistības saskaņā ar UNFCCC 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, un to starpā var būt tādi, kuru galvenais mērķis nav siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana un samazināšana;
- 15) "politikas, pasākumu un prognožu sistēma" ir institucionāla, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas izveidota, lai ziņotu par politiku un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz ar Monreālas protokolu nekontrolētu siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kā noteikts šīs regulas 12. pantā;
- 16) "politikas un pasākumu *ex-ante* izvērtējums" ir politikas vai pasākuma prognozētās ietekmes izvērtējums;
- 17) "politikas un pasākumu *ex-post* izvērtējums" ir politikas vai pasākuma radītās ietekmes izvērtējums;
- 18) "prognozes bez pasākumiem" ir prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kurās neietilpst visu to pasākumu un politikas rezultāti, kas plānoti, pieņemti vai īstenoti pēc gada, kas izvēlēts par attiecīgās prognozes sākumpunktu;
- 19) "prognozes ar pasākumiem" ir prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kas ietver pieņemtās un īstenotās politikas un pasākumu rezultātus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma ziņā;
- 20) "prognozes ar papildu pasākumiem" ir prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas ziņā ietver rezultātus politikai un pasākumiem, kas pieņemti un īstenoti, lai mazinātu klimata pārmaiņas, kā arī šai sakarā plānotajai politikai un pasākumiem;
- 21) "jutīguma analīze" ir modeļa algoritma vai pieņēmuma izpēte, lai kvantitatīvi novērtētu, cik jutīgi vai stabili pret izmaiņām ievades datus vai to pamatā esošajos pieņēmumos ir modeļa rezultātu dati. To veic, mainot ievades vērtības vai modeļa vienādojumus un novērojot, kā attiecīgi mainās modeļa rezultāti;
- 22) "ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītais atbalsts" ir atbalsts pasākumiem jaunattīstības valstīs, ar kuriem veicina mērķi stabilizēt siltumnīcefekta gāzu koncentrāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iejaukšanos klimata sistēmā;
- 23) "ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītais atbalsts" ir atbalsts pasākumiem jaunattīstības valstīs, kuri paredzēti, lai samazinātu cilvēku vai dabas sistēmu neaizsargātību pret klimata pārmaiņu ietekmi un ar klimatu saistītiem riskiem, saglabājot vai palielinot jaunattīstības valstu pielāgošanās spējas un noturību;
- 24) "tehniskas korekcijas" ir korekcijas valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatu aplēsēs, kas veiktas saistībā ar izskatīšanu saskaņā ar 19. pantu, ja iesniegtie pārskata dati ir nepilnīgi vai ir sagatavoti tādā veidā, kas neatbilst attiecīgajiem starptautiskajiem un Savienības noteikumiem vai pamatnostādņem, un kas ir paredzētas, lai aizstātu sākotnēji iesniegtās aplēses;

25) "pārrēķini" saskaņā ar UNFCCC ziņošanas vadlīnijām par gada pārskatiem ir procedūra, ar ko atkārtoti aplēs iepriekš iesniegtos pārskatus par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, jo ir mainījusies metodika vai veids, kādā tiek iegūti un izmantoti emisijas koeficienti un darbības dati, iekļautas jaunas avotu un piesaistes kategorijas vai jaunas gāzes vai ir mainījusies siltumnīcefekta gāzu GSP.

2. NODAĻA

ZEMU OGLEKĻA EMISIJU ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS

4. pants

Zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijas

1. Dalībvalstis un – Savienības vārdā – Komisija saskaņā ar visiem ziņošanas noteikumiem, par ko panākta starptautiska vienošanās UNFCCC procesā, izstrādā savas zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijas, lai veicinātu:

- a) pārredzamu un precīzu pārraudzību attiecībā uz dalībvalstu faktisko un prognozēto progresu, tostarp attiecībā uz ieguldījumu, ko devuši Savienības pasākumi, izpildot Savienības un dalībvalstu saistības atbilstīgi UNFCCC ierobežot vai samazināt antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas;
- b) siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistību izpildi dalībvalstīs saskaņā ar Lēmumu Nr. 406/2009/EK un panāktu ilgtermiņa emisiju samazinājumus un to lielāku piesaisti piesaistītājos visās nozarēs saskaņā ar Savienības mērķi – izmaksu ziņā efektīvā veidā līdz 2050. gadam samazināt emisijas par 80 līdz 95 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, ņemot vērā nepieciešamo samazināšanu attīstīto valstu grupā saskaņā ar IPCC.

2. Dalībvalstis ziņo Komisijai par savu zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģiju īstenošanas stāvokli līdz 2015. gada 9. janvārim vai saskaņā ar starptautiski UNFCCC procesā apstiprinātu grafiku.

3. Komisija un dalībvalstis savas attiecīgās zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijas un to atjauninājumus nekavējoties dara publiski pieejamus.

3. NODAĻA

ZIŅOŠANA PAR VĒSTURISKAJĀM SILTUMNĪEFEKTA GĀZU EMISIJĀM UN PIESAISTI

5. pants

Valsts pārskata sistēmas

1. Dalībvalstis saskaņā ar valstu sistēmām piemērojamām UNFCCC prasībām izveido, izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot

valsts pārskata sistēmas, aplēs šīs regulas I pielikumā minēto siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un to piesaisti piesaistītājos un nodrošina, ka to siltumnīcefekta gāzu pārskati ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai to kompetentajām pārskata iestādēm būtu piekļuve:

- a) datiem un metodēm attiecībā uz darbībām un iekārtām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, kuri paziņoti nolūkā sagatavot valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatu, lai nodrošinātu paziņoto siltumnīcefekta gāzu emisiju konsekvenci Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatā;
- b) vajadzības gadījumā – datiem, kas savākti, izmantojot ziņošanas sistēmas par fluorētām gāzēm dažādās nozarēs, kuras izveidotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 842/2006 6. panta 4. punktu valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanai;
- c) vajadzības gadījumā – emisijām, pamatā esošajiem datiem un metodēm, kas paziņoti par objektiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 166/2006 valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanai;
- d) datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai to kompetentās pārskata iestādes vajadzības gadījumā:

- a) izmantotu ziņošanas sistēmas, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 842/2006 6. panta 4. punktu, lai uzlabotu fluorēto gāzu aplēses valstu siltumnīcefekta gāzu pārskatos;
- b) spētu veikt ikgadējas konsekvences pārbaudes, kas minētas 7. panta 1. punkta l) un m) apakšpunktā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros izklāsta noteikumus par ar valstu pārskata sistēmām saistītas informācijas, struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru un kuros nosaka prasības valstu pārskata sistēmu izveidei un darbībai atbilstoši attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstoši no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. pants

Savienības pārskata sistēma

1. Ar šo tiek izveidota Savienības pārskata sistēma tam, lai nodrošinātu valstu pārskatu savlaicīgumu, pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu saistībā ar Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu. Komisija pārvalda, uztur un cenšas pastāvīgi uzlabot minēto sistēmu, kas ietver:

- a) kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmu, kas ietver kvalitātes mērķu noteikšanu un pārskata kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna sagatavošanu. Komisija palīdz dalībvalstīm īstenot kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas;
- b) procedūru, kā, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti, aplēš valsts pārskatā trūkstošos datus;
- c) dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu pārskatu izskatīšanu, kas minēta 19. pantā.

2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 25. pantu pieņemt deleģētus aktus par Savienības pārskata sistēmas pamatprasībām tam, lai izpildītu saistības atbilstoši Lēmumam 19/CMP.1. Komisija atbilstoši 1. punktam nepieņem tādus noteikumus, kurus dalībvalstīm ir grūtāk izpildīt nekā noteikumus, kas paredzēti aktos, kuri pieņemti saskaņā ar Lēmuma Nr. 280/2004/EK 3. panta 3. punktu un 4. panta 2. punktu.

7. pants

Siltumnīcefekta gāzu pārskati

1. Dalībvalstis līdz katra gada ("X gads") 15. janvārim nosaka un paziņo Komisijai:

- a) savas siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas, kas minētas šīs regulas I pielikumā, un siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas, kas minētas Lēmuma Nr. 406/2009/EK 2. panta 1. punktā, par X-2 gadu, ievērojot UNFCCC ziņošanas prasības. Neskarot ziņošanu par siltumnīcefekta gāzēm, kas minētas šīs regulas I pielikumā, CO₂ emisijas no IPCC avota kategorijas "1.A.3.A civilā aviācija" uzskata par vienādām ar nulli Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta un 7. panta 1. punkta nolūkā;
- b) UNFCCC ziņošanas prasībām atbilstošus datus par savām oglekļa monoksīda (CO), sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x) un gaistošu organisku savienojumu antropogēnām emisijām, nodrošinot atbilstību datiem, kas jau paziņoti saskaņā ar Direktīvas 2001/81/EK 7. pantu un ANO/EEK Konvenciju par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos, par X-2 gadu;

c) savas siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un CO₂ piesaisti piesaistītājos, kas izriet no zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības, par X-2 gadu, ievērojot UNFCCC ziņošanas prasības;

d) savas siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un CO₂ piesaisti piesaistītājos, kas izriet no zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām saskaņā ar Lēmumu Nr. 529/2013/ES un Kioto protokolu, un informāciju par minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju un to piesaistes pārskatu saistībā ar zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām saskaņā ar Lēmumu Nr. 529/2013/ES un ar Kioto protokola 3. panta 3. un 4. punktu, un par attiecīgajiem saskaņā ar tiem pieņemtajiem lēmumiem par gadiem no 2008. gada vai cita attiecīga gada līdz X-2 gadam. Ja dalībvalstis ņem vērā aramzemes apsaimniekošanu, ganību apsaimniekošanu, veģētācijas atjaunošanu vai mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu, tās ziņo par siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos arī par katru šādu darbību par attiecīgo bāzes gadu vai par laikposmu, kas norādīts Lēmuma Nr. 529/2013/ES VI pielikumā un Lēmuma 13/CMP. 1. pielikumā. Izpildot saskaņā ar šo punktu noteiktās ziņošanas prasības un jo īpaši iesniedzot ar Lēmumu Nr. 529/2013/ES izklāstītajiem dalībvalstu uzskaites pienākumiem saistītu informāciju par emisijām un piesaisti, dalībvalstis iesniedz informāciju, pilnībā ņemot vērā piemērojamās IPCC labas prakses vadlīnijas attiecībā uz zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību;

e) visas izmaiņas informācijā, kas minēta a) līdz d) punktā attiecībā uz gadiem no attiecīgā bāzes gada vai laikposma līdz X-3 gadam, norādot šādu izmaiņu iemeslus;

f) informācija par rādītājiem attiecībā uz X-2 gadu, kā izklāstīts III pielikumā;

g) informācija no valsts reģistra par AAU, RMU, ERU, CER, pagaidu CER un ilgtermiņa CER piešķiršanu, iegūšanu, turēšanu, pārskaitīšanu, anulēšanu, atsaukšanu un pārseni par X-1 gadu;

h) kopsavilkuma informācija par veiktajiem pārskaitījumiem saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 4. un 5. punktu par X-1 gadu;

i) informācija par to, kā izmanto kopīgu īstenošanu, TAM un starptautisko emisijas kvotu tirdzniecību saskaņā ar Kioto protokola 6., 12. un 17. pantu vai jebkuru citu elastīgu mehānismu, kas paredzēts citos instrumentos, kurus pieņēmusi UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konference vai UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konference, kas vienlaikus ir Kioto

- protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme, lai izpildītu emisiju ierobežošanas vai samazināšanas skaitliskās saistības saskaņā ar Lēmuma Nr. 2002/358/EK 2. pantu un Kioto protokolu vai jebkuras turpmākās saistības saskaņā ar UNFCCC vai Kioto protokolu, par X-2 gadu;
- j) informācija par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu pārskata aplēses, jo īpaši tajās pārskata jomās, kurās ir veiktas korekcijas vai ieteikumi pēc ekspertu veiktas izskatīšanas;
- k) pārbaudīto emisiju, par kurām iekārtas un operatori ziņo saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, faktiskais vai aplēstais sadales apjoms pa valsts siltumnīcefekta gāzu pārskata avotu kategorijām, ja iespējams, un šo pārbaudīto emisiju attiecība pret kopējām paziņotajām siltumnīcefekta gāzu emisijām šajās avotu kategorijās par X-2 gadu;
- l) vajadzības gadījumā – rezultāti, kas gūti konsekvences pārbaudēs par emisijām, kas paziņotas siltumnīcefekta gāzu pārskatā, par X-2 gadu attiecībā uz pārbaudītajām emisijām, kas paziņotas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK;
- m) vajadzības gadījumā – rezultāti, kas gūti konsekvences pārbaudēs par datiem, kuri izmantoti, lai aplēstu emisijas siltumnīcefekta gāzu pārskata sagatavošanā, par X-2 gadu attiecībā uz:
- i) datiem, kas izmantoti, lai sagatavotu gaisu piesārņojošo vielu pārskatu saskaņā ar Direktīvu 2001/81/EK;
- ii) datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 842/2006 6. panta 1. punktu;
- iii) enerģētikas datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1099/2008 4. pantu un B pielikumu;
- n) apraksts par izmaiņām savā valsts pārskata sistēmā;
- o) apraksts par izmaiņām valsts reģistrā;
- p) informācija par dalībvalstu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāniem, vispārēju nenoteiktības novērtējumu, vispārēju pilnīguma izvērtējumu un, ja tādi dati pieejami, citiem valsts siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojuma elementiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu.
2. Līdz 15. janvārim otrajā gadā pēc katra pārskata laika posma beigām, kā norādīts Lēmuma Nr. 529/2013/ES I pielikumā, dalībvalstis paziņo Komisijai sākotnējos datus, un līdz 15. martam minētajā gadā – galīgos datus, kas atbilstīgi minētā lēmuma 4. panta 6. punktam par attiecīgo uzskaites laika posmu sagatavoti to zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaitēm.
3. Līdz katra gada 15. martam dalībvalstis iesniedz Komisijai pilnīgu un atjauninātu valsts pārskata ziņojumu. Šajā ziņojumā ietver visu informāciju, kas noteikta 1. punktā, un visus turpmākus šīs informācijas atjauninājumus.
4. Katru gadu līdz 15. aprīlim dalībvalstis iesniedz UNFCCC sekretariātā valsts pārskatu, kas satur informāciju, kura iesniegta Komisijai saskaņā ar 3. punktu.
5. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ik gadu izveido Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu un sagatavo Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu, un līdz katra gada 15. aprīlim iesniedz tos UNFCCC sekretariātā.
6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25. pantu, lai:
- a) pievienotu vai dzēstu vielas siltumnīcefekta gāzu sarakstā šīs regulas I pielikumā, vai pievienotu, dzēstu vai grozītu rādītājus šīs regulas III pielikumā atbilstoši attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstoši no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem;
- b) ņemtu vērā izmaiņas GSP un starptautiski apstiprinātās vadlīnijās par pārskatu veikšanu atbilstoši attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstoši no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem.
7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un procedūru dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu pārskata iesniegšanai saskaņā ar 1. punktu atbilstoši attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstoši no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem. Šajos īstenošanas aktos precizē arī grafikus Komisijas un dalībvalstu sadarbībai un koordinēšanai, sagatavojot Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- Pirmajā šajā regulā noteiktajā pārskata gadā dalībvalstis informē Komisiju par ikvienu nodomu izmantot Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 4. un 5. punktu.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un procedūru, kādā dalībvalstis ziņo par siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti saskaņā ar Lēmuma Nr. 529/2013/ES 4. pantu. Pieņemot šādus īstenošanas aktus, Komisija nodrošina Savienības un UNFCCC grafiku saskaņotību attiecībā uz šīs informācijas pārraudzību un ziņošanu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. pants

Aptuvenais siltumnīcefekta gāzu pārskats

1. Ja iespējams, dalībvalstis līdz katra gada ("X gads") 31. jūlijam iesniedz Komisijai aptuvenu siltumnīcefekta gāzu pārskatu par X-1 gadu. Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu aptuveno siltumnīcefekta gāzu pārskatu vai savām aplēsēm, ja dalībvalsts līdz minētajam datumam nav paziņojusi aptuveno pārskatu, ik gadu apkopo aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu. Komisija šo informāciju dara publiski pieejamu līdz katra gada 30. septembrim.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru dalībvalstu aptuveno siltumnīcefekta gāzu pārskatiem atbilstoši 1. punktam. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

9. pants

Procedūras emisiju aplēšu veikšanai, lai apkopotu Savienības pārskatu

1. Komisija veic saskaņā ar 7. panta 1. punktu dalībvalstu iesniegto datu precizitātes sākotnējo pārbaudi. Tā minēto pārbaudžu rezultātus nosūta dalībvalstīm sešu nedēļu laikā pēc iesniegšanas termiņa. Līdz 15. martam kopā ar galīgā pārskata iesniegšanu par X-2 gadu dalībvalstis atbild uz visiem sākotnējā pārbaudē uzdotiem attiecīgiem jautājumiem.

2. Ja dalībvalsts līdz 15. martam neiesniedz pārskata datus, kas nepieciešami, lai apkopotu Savienības pārskatu, Komisija, apspriežoties un cieši sadarbojoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, lai papildinātu dalībvalsts iesniegtos datus. Komisija šim nolūkam izmanto pamatnostādnes, kas attiecas uz valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanu.

4. NODAĻA

REĢISTRI

10. pants

Reģistru izveide un darbība

1. Savienība un dalībvalstis izveido un uztur reģistrus, lai pēc vajadzības precīzi uzskaitītu AAU, RMU, ERU, CER, pagaidu

CER un ilgtermiņa CER piešķiršanu, turēšanu, pārskaitīšanu, iegūšanu, anulēšanu, norakstīšanu, pārnesi, aizstāšanu vai termiņa beigu datuma maiņu. Dalībvalstis šos reģistrus var arī izmantot, lai precīzi uzskaitītu Direktīvas 2003/87/EK 11.a panta 5. punktā minētās vienības.

2. Savienība un dalībvalstis var uzturēt savus reģistrus konsolidētā sistēmā kopā ar vienu vai vairākām citām dalībvalstīm.

3. Šā panta 1. punktā minētos datus dara pieejamus centrālajam administratoram, kas iecelts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. pantu.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 25. pantu, lai izveidotu Savienības reģistru, kas minēts šā panta 1. punktā.

11. pants

Vienību norakstīšana saskaņā ar Kioto protokolu

1. Dalībvalstis pēc valsts pārskata pārbaudes pabeigšanas saskaņā ar Kioto protokolu attiecībā uz katru gadu Kioto protokola pirmajā saistību periodā, tostarp pēc visu īstenošanas jautājumu atrisināšanas, noraksta no reģistra AAU, RMU, ERU, CER, pagaidu CER un ilgtermiņa CER, kas līdzvērtīgas to neto emisijām konkrētā gada laikā.

2. Attiecībā uz Kioto protokola pirmā saistību perioda pēdējo gadu dalībvalstis noraksta vienības no reģistra, pirms beidzies saistību izpildes papildu laikposms, kas paredzēts Lēmumā 11/CMP.1, kurš pieņemts UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferencē, kas vienlaikus ir Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme.

5. NODAĻA

ZIŅOŠANA PAR POLITIKU UN PASĀKUMIEM, KĀ ARĪ PAR PROGNOZĒM PAR SILTUMNĪEFEKTA GĀZU ANTROPOĢĒNĀM EMISIJĀM NO AVOTIEM UN TO PIESAISTI PIESAISTĪTĀJOS

12. pants

Valsts un Savienības politikas, pasākumu un prognožu sistēmas

1. Dalībvalstis un Komisija līdz 2015. gada 9. jūlijam izveido un pēc tam izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot attiecīgi valstu un Savienības sistēmas ziņošanai par politiku un pasākumiem un ziņošanai par prognozēm par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītajos. Minētās sistēmas ietver attiecīgos institucionālos, juridiskos un procesuālos pasākumus, kas izveidoti dalībvalstī un Savienībā, lai izvērtētu politiku un prognozētu siltumnīcefekta gāzu antropogēno emisiju no avotiem un to piesaisti piesaistītajos.

2. Dalībvalstu un Komisijas mērķis ir nodrošināt, lai paziņotā informācija par politiku un pasākumiem un prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, kā minēts 13. un 14. pantā, būtu savlaicīga, pārredzama, precīza, konsekventa, salīdzināma un pilnīga, tostarp lai attiecīgā gadījumā tiktu izmantoti un piemēroti dati, metodes un modeļi, kā arī tiktu īstenoti kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles pasākumi un jutīguma analīze.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus par struktūru, formātu un procedūru, kādā iesniedzama informācija par valstu un Savienības politikas, pasākumu un prognožu sistēmām, ievērojot šā panta 1. un 2. punktu, 13. pantu un 14. panta 1. punktu un atbilstoši attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas saskaņā ar no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem. Komisija nodrošina saskaņotību ar starptautiski apstiprinātām ziņošanas prasībām, kā arī Savienības un starptautisko grafiku saskaņotību attiecībā uz šīs informācijas pārraudzību un ziņošanu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

13. pants

Ziņošana par politiku un pasākumiem

1. Dalībvalstis līdz 2015. gada 15. martam un pēc tam reizi divos gados iesniedz Komisijai:

- a) aprakstu par savas valsts sistēmu ziņošanai par politiku un pasākumiem vai pasākumu grupām un ziņošanai par prognozēm par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos saskaņā ar 12. panta 1. punktu, ja šāds apraksts vēl nav iesniegts, vai informāciju par visām izmaiņām šajā sistēmā, ja šāds apraksts jau ir iesniegts;
- b) atjauninājumus, kuri attiecas uz zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijām, kas minētas 4. pantā, un virzību šo stratēģiju īstenošanā;
- c) informāciju par valsts politiku un pasākumiem vai pasākumu grupām, kā arī par Savienības politikas un pasākumu vai pasākumu grupu īstenošanu, ar kuru ierobežo vai samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītājos, strukturējot šo informāciju pa nozarēm un iedalot pa atsevišķām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži), kas uzskaitītas I pielikumā. Šajā informācijā atsaucas uz piemērojamo un attiecīgo valsts vai Savienības politiku un ietver:
  - ii) politikas instrumenta veidu;
  - iii) politikas, pasākuma vai pasākumu grupas īstenošanas stāvokli;
  - iv) attiecīgā gadījumā rādītājus, lai pārraudzītu un novērtētu progresu laika gaitā;
  - v) ja ir pieejamas – kvantitatīvās aplēses par ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, sadalot tās šādi:
    - atsevišķu pasākumu un politikas vai to grupu ietekmes *ex-ante* izvērtējumu rezultāti. Aplēses sniedz par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kas beidzas ar 0 vai 5 un kas seko uzreiz pēc pārskata gada, nošķirot siltumnīcefekta gāzu emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Lēmums Nr. 406/2009/EK,
    - rezultāti *ex-post* izvērtējumiem par atsevišķu politikas un pasākumu vai to grupu ietekmi uz klimata pārmaiņu mazināšanu, nošķirot siltumnīcefekta gāzu emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Lēmums Nr. 406/2009/EK;
  - vi) ja ir pieejamas – politikas un pasākumu prognozēto izmaksu un ieguvumu aplēses, kā arī vajadzības gadījumā radušos izdevumu un ieguvumu aplēses par politiku un pasākumiem;
  - vii) ja ir pieejamas – visas atsauces uz izvērtējumu un tā pamatā esošiem tehniskajiem ziņojumiem, kas minēti 3. punktā;
- d) informāciju, kas minēta Lēmuma Nr. 406/2009/EK 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā;
- e) informāciju par to, kādā apmērā dalībvalsts rīcība ir būtisks elements valsts mērogā veiktos centienos, kā arī to, kādā apmērā kopīgas īstenošanas mehānisms, TAM prognozētā izmantošana un starptautiskā emisijas kvotu tirdzniecība papildina valsts pasākumus atbilstīgi attiecīgajiem Kioto protokola un saskaņā ar to pieņemto lēmumu noteikumiem.

i) politikas vai pasākuma mērķi un īsu politikas vai pasākuma aprakstu;

2. Dalībvalsts Komisijai paziņo par jebkādam būtiskām izmaiņām informācijā, kura tiek paziņota saskaņā ar šo pantu pārskata laikposma pirmajā gadā, līdz šai paziņošanai sekojošā gada 15. martam.

3. Dalībvalstis dara sabiedrībai elektroniski pieejamu ikvienu būtisku valsts politikas un pasākumu izmaksu un ietekmes izvērtējumu, ja tāds pieejams, un jebkuru būtisku informāciju par Savienības politikas un pasākumu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītājos, kopā ar pastāvošiem tehniskiem ziņojumiem, kas ir šo izvērtējumu pamatā. Minētajos izvērtējumos būtu jāiekļauj izmantoto modeļu un metodiskās pieejas apraksti, definīcijas un pamatā esošie pieņēmumi.

14. pants

Ziņošana par prognozēm

1. Dalībvalstis līdz 2015. gada 15. martam un pēc tam reizi divos gados paziņo Komisijai valsts prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos, iedalot tās pēc atsevišķām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži), kas uzskaitītas I pielikumā, un pēc nozares. Minētās prognozes ietver kvantitatīvas aplēses par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kas beidzas ar 0 vai 5 un kas seko uzreiz pēc pārskata gada. Valsts prognozēs ņem vērā visu Savienības mērogā pieņemto politiku un pasākumus, un tajās ietver:

- a) prognozes bez pasākumiem, ja tādas ir pieejamas, prognozes ar pasākumiem un prognozes ar papildu pasākumiem, ja tādas ir pieejamas;
- b) kopējās siltumnīcefekta gāzu prognozes un atsevišķas aplēses par prognozētajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no emisiju avotiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2003/87/EK un Lēmums Nr. 406/2009/EK;
- c) atbilstīgi 13. pantam apzinātās politikas un pasākumu ietekmi. Ja šāda politika un pasākumi nav iekļauti, to skaidri norāda un izskaidro;
- d) attiecībā uz prognozēm veiktās jutīguma analīzes rezultātus;
- e) visas attiecīgās atsauces uz izvērtējumu un tehniskajiem ziņojumiem, kas ir pamatā 4. punktā minētajām prognozēm.

2. Dalībvalsts Komisijai paziņo par jebkādam būtiskām izmaiņām informācijā, kura tiek paziņota saskaņā ar šo pantu pārskata laikposma pirmajā gadā, līdz pēc pēdējā pārskata sniegšanas sekojošā gada 15. martam.

3. Dalībvalstis ziņo par visaktuālākajām pieejamām prognozēm. Ja dalībvalsts katru otro gadu līdz 15. martam neiesniedz pilnīgas prognožu aplēses un Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgā dalībvalsts nevar novērst aplēšu nepilnības, kas konstatētas ar Komisijas KN vai KK procedūrām, Komisija, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, kas vajadzīgas, lai apkopotu Savienības prognozes.

4. Dalībvalstis dara sabiedrībai elektroniski pieejamas savas valsts prognozes par siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaisti piesaistītājos kopā ar attiecīgajiem tehniskajiem ziņojumiem, kas ir šo prognožu pamatā. Minētajās prognozēs būtu jāiekļauj izmantoto modeļu un metodiskās pieejas apraksti, definīcijas un pamatā esošie pieņēmumi.

6. NODAĻA

CITAS KLIMATA PĀRMAIŅĀM BŪTISKAS INFORMĀCIJAS PAZIŅOŠANA

15. pants

Ziņošana par valstu pielāgošanās pasākumiem

Dalībvalstis līdz 2015. gada 15. martam un pēc tam reizi četros gados (termiņš saskaņots ar UNFCCC ziņošanas termiņu) paziņo Komisijai informāciju par saviem valsts pielāgošanās plāniem un stratēģijām, izklāstot īstenotās vai plānotās darbības, kuru mērķis ir sekmēt pielāgošanos klimata pārmaiņām. Minētajā informācijā iekļauj galvenos mērķus un klimata pārmaiņu ietekmētu apstākļu kategorijas, uz kurām tie attiecas, piemēram, plūdi, jūras līmeņa celšanās, ekstrēmas temperatūras, sausums un citi ekstrēmi laikapstākļi.

16. pants

Ziņošana par jaunattīstības valstīm piešķirto finanšu un tehnoloģisko atbalstu

1. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai Savienība un tās dalībvalstis varētu laikus un saskaņoti ziņot par jaunattīstības valstīm sniegto atbalstu atbilstoši piemērojamiem attiecīgiem UNFCCC noteikumiem, cita starpā izmantojot saskaņā ar UNFCCC apstiprinātus kopīgus formātus, un lai nodrošinātu, ka ikgadējā ziņošana tiek veikta līdz 30. septembrim.

2. Ja ir vajadzīgs vai prasīts UNFCCC, dalībvalstis cenšas sniegt informāciju par finanšu plūsmām, pamatojoties uz tā sauktajiem "Riodežaneiro politikas rādītājiem" ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītam atbalstam un ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītam atbalstam, kurus ievieša ESAO Attīstības palīdzības komiteja, un metodisko informāciju, kas attiecas uz Riodežaneiro klimata pārmaiņu rādītāju metodikas īstenošanu.

3. Ja tiek sniegta informācija par mobilizētām privātām finanšu plūsmām, tajā iekļauj ziņas par definīcijām un metodēm, kas izmantotas jebkuru kvantitatīvu rādītāju noteikšanai.

4. Atbilstoši lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstoši no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem, informācijā par sniegto atbalstu iekļauj ziņas par atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanai, pielāgošanai, kapacitātes veidošanai un tehnoloģiju nodošanai un, ja iespējams, informāciju par to, vai finanšu resursi ir jauni un papildinoši.

17. pants

Ziņošana par izsoles ieņēmumu un projektu kredītu izlietojumu

1. Dalībvalstis līdz katra gada 31. jūlijam ("X gads") par X-1 gadu Komisijai iesniedz šādu informāciju:

- a) detalizēts pamatojums, kas minēts Lēmuma Nr. 406/2009/EK 6. panta 2. punktā;
- b) informācija par to, kā X-1 gadā izlietoti ieņēmumi, kurus dalībvalsts ieguvusi kvotu izsolēs saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu, tostarp informāciju par tādiem ieņēmumiem, kas izmantoti vienam vai vairākiem no minētās direktīvas 10. panta 3. punktā noteiktajiem mērķiem, vai par tādu ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalentu, un par darbībām, kas veiktas saskaņā ar minēto pantu;
- c) informācija par to, kā atbilstīgi dalībvalsts noteiktajam ir izlietoti visi ieņēmumi no dalībvalsts aviācijas kvotu izsolēm saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. vai 2. punktu; šo informāciju sniedz saskaņā ar minētās direktīvas 3.d panta 4. punktu;
- d) informācija, kas minēta Lēmuma Nr. 406/2009/EK 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un informācija par to, kā to iepirkuma politika veicina starptautiskas vienošanās par klimata pārmaiņām panākšanu;
- e) informācija par Direktīvas 2003/87/EK 11.b panta 6. punkta piemērošanu attiecībā uz projekta darbībām, kuras saistītas ar hidroelektroenerģijas ražošanu ar ražošanas jaudu, kas lielāka par 20 MW.

2. Izsolēs iegūtie ieņēmumi, kas nav izlietoti laikā, kad dalībvalsts iesniedz Komisijai ziņojumu saskaņā ar šo pantu, tiek kvantificēti un iekļauti turpmāko gadu ziņojumos.

3. Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamus ziņojumus, kas iesniegti Komisijai saskaņā ar šo pantu. Komisija viegli pieejamā veidā publisko par visu Savienību apkopotu informāciju.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros izklāsta struktūru, formātu un iesniegšanas procedūras, ko dalībvalstis izmanto, paziņojot informāciju saskaņā ar šo pantu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

18. pants

Divgadu ziņojumi un valstu paziņojumi

1. Savienība un dalībvalstis UNFCCC sekretariātā iesniedz divgadu ziņojumus saskaņā ar UNFCCC Līgumslēdzējušu konferences Lēmumu 2/CP.17 (Lēmums 2/CP.17) vai turpmākiem UNFCCC struktūru pieņemtiem attiecīgiem lēmumiem un valstu paziņojumus saskaņā ar UNFCCC 12. pantu.

2. Dalībvalstis Komisijai iesniedz UNFCCC sekretariātā iesniegto valstu paziņojumu un divgadu ziņojumu kopijas.

7. NODAĻA

SAVIENĪBAS EKSPERTU VEIKTA SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU IZSKATĪŠANA

19. pants

Pārskatu izskatīšana

1. Komisija veic vispusīgu izskatīšanu attiecībā uz valsts pārskatu datiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar šīs regulas 7. panta 4. punktu, lai noteiktu ikgadējo emisiju sadales apjomu, kas paredzēts Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 2. punkta ceturtajā daļā, nolūkā piemērot šīs regulas 20. un 27. pantu un lai pārraudzītu dalībvalstu gūtos panākumus, sasniedzot to siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas vai ierobežošanas mērķus atbilstīgi Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. un 7. pantam gados, kad tiek veikta vispusīgā izskatīšana.

2. Sākot ar paziņotajiem datiem par 2013. gadu, Komisija veic ikgadēju izskatīšanu attiecībā uz tiem dalībvalstu saskaņā ar šīs regulas 7. panta 1. punktu iesniegtajiem valstu pārskatu datiem, kas ir lietderīgi, lai pārraudzītu dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu vai ierobežošanu saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. un 7. pantu un citiem Savienības tiesību aktos noteiktiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma vai ierobežojuma mērķiem. Dalībvalstis pilnīgi iesaistās šajā procesā.

3. 1. punktā minētā vispusīgā izskatīšanā ietver:

- a) pārbaudes, lai pārlicinātos par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekvensi, salīdzināmību un pilnīgumu;
- b) pārbaudes, lai noteiktu gadījumus, kad pārskata dati sagatavoti neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem; un

c) attiecīgā gadījumā, apspriežoties ar dalībvalstīm, aprēķinus par izskatīšanas rezultātā vajadzīgajām tehniskajām korekcijām.

4. Ikgadējā izskatīšanā ietver pārbaudes, kas izklāstītas 3. punkta a) apakšpunktā. Ja to ir lūgusi kāda dalībvalsts pēc apspriešanās ar Komisiju vai ja pārbaudēs konstatē būtiskas problēmas, piemēram:

a) ja iepriekšējās Savienības vai UNFCCC pārskatīšanās sniegtie ieteikumi nav īstenoti vai dalībvalsts nav izskaidrojusi kādus jautājumus; vai

b) ja saistībā ar kādu no galvenajām kategorijām dalībvalsts pārskatā aplēses ir pārāk lielas vai mazas,

attiecīgās dalībvalsts datu ikgadējā pārskatīšanā ietver arī pārbaudes, kas minētas 3. punkta b) apakšpunktā, lai būtu iespējams veikt 3. punkta c) apakšpunktā izklāstītos aprēķinus.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka termiņus un pasākumus vispusīgās un ikgadējās izskatīšanas veikšanai, kuras attiecīgi minētas šā panta 1. un 2. punktā, tostarp šā panta 3. un 4. punktā izklāstītos uzdevumus, un cita starpā nodrošina pienācīgu apspriešanos ar dalībvalstīm par izskatīšanas secinājumiem. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Komisija, pieņemot īstenošanas aktu, nosaka kopējo emisiju summu attiecīgajā gadā, kura, pabeidzot attiecīgo izskatīšanu, izriet no koriģētajiem pārskatu datiem par katru dalībvalsti.

7. Piemērojot Lēmuma Nr. 406/2009/EK 7. panta 1. punktu, izmanto datus par katru dalībvalsti, kuri saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 11. pantu un Direktīvas 2003/87/EK 19. pantu izveidotajos reģistros ir iekļauti dienā, kas ir četrus mēnešus pēc saskaņā ar šā panta 6. punktu pieņemta īstenošanas akta publicēšanas dienas. Tas ietver izmaiņas minētajos datos, kuras konkrētā dalībvalsts ir veikusi, izmantojot elastīguma iespējas saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. un 5. pantu.

20. pants

Pārreķinu sekas

1. Kad saskaņā ar 19. pantu ir pabeigta vispusīgā pārbaude par pārskata datiem, kas attiecas uz 2020. gadu, Komisija

saskaņā ar II pielikumā noteikto formulu aprēķina pārrēķināto siltumnīcefekta gāzu emisiju seku summu katrai dalībvalstij.

2. Neskarot šīs regulas 27. panta 2. punktu, Komisija cita starpā izmanto summu, kas minēta šā panta 1. punktā, ierosinot emisiju samazinājuma vai ierobežojuma mērķus katrai dalībvalstij laikposmam pēc 2020. gada saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 14. pantu.

3. Komisija nekavējoties publicē saskaņā ar 1. punktu veikto aprēķinu rezultātus.

8. NODAĻA

ZIŅOŠANA PAR PROGRESU SAVIENĪBAS UN STARPTAUTISKO SAISTĪBU IZPILDĒ

21. pants

Ziņošana par progresu

1. Komisija, pamatojoties uz informāciju, kas iesniegta saskaņā ar šo regulu, un apspriežoties ar dalībvalstīm, katru gadu izvērtē Savienības un tās dalībvalstu panākto progresu, nosakot, vai ir gūti pietiekami panākumi, lai izpildītu:

a) saistības saskaņā ar UNFCCC 4. pantu un Kioto protokola 3. pantu, kas plašāk izklāstītas lēmumos, kurus pieņēmusi UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konference vai UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konference, kas vienlaikus ir Kioto protokola pušu sanāksme. Šādu izvērtējumu balsta uz informāciju, kas paziņota saskaņā ar 7., 8., 10. un 13.–17. pantu;

b) pienākumus, kas noteikti Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. pantā. Šādu izvērtējumu balsta uz informāciju, kas paziņota saskaņā ar 7., 8., 13. un 14. pantu.

2. Komisija reizi divos gados izvērtē aviācijas kopējo ietekmi uz pasaules klimatu, tostarp saistībā ar emisijām, kas nav CO₂, vai tās radītās sekas, pamatojoties uz emisiju datiem, kurus dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar 7. pantu, un attiecīgā gadījumā uzlabo minēto izvērtējumu, atsaucoties uz zinātnes sasniegumiem un gaisa satiksmes datiem.

3. Komisija līdz katra gada 31. oktobrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā apkopoti 1. un 2. punktā paredzēto izvērtējumu secinājumi.

22. pants

Ziņojums par papildu laikposmu saistību izpildei saskaņā ar Kioto protokolu

Eiropas Savienība un katra dalībvalsts UNFCCC sekretariātā iesniedz ziņojumu par papildu laikposmu ar Lēmuma 13/CMP.1 3. punktu noteikto saistību izpildei tad, kad minētais laikposms ir beidzies.

9. NODAĻA

SADARBĪBA UN ATBALSTS

23. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Savienību

Dalībvalstis un Savienība nodrošina pilnīgu sadarbību un koordināciju savā starpā saistībā ar šajā regulā paredzētajiem pienākumiem attiecībā uz:

- a) Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata izstrādi un Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojuma sagatavošanu atbilstīgi 7. panta 5. punktam;
- b) Savienības valstu paziņojuma sagatavošanu saskaņā ar UNFCCC 12. pantu un Savienības divgadu ziņojuma sagatavošanu saskaņā ar Lēmumu 2/CP.17 vai turpmākiem UNFCCC struktūru pieņemtiem attiecīgiem lēmumiem;
- c) UNFCCC un Kioto protokolā noteiktām pārskatīšanas un atbilstības procedūrām atbilstoši piemērojamiem lēmumiem saskaņā ar UNFCCC vai Kioto protokolu, kā arī Savienības procedūrai dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu pārskata izskatīšanai, kas minēta šīs regulas 19. pantā;
- d) visām korekcijām saskaņā ar Kioto protokola 5. panta 2. punktu vai pēc Savienības izskatīšanas procesa, kas minēts šīs regulas 19. pantā, vai citām izmaiņām pārskatos un pārskatu ziņojumos, kas iesniegti vai ir iesniedzami UNFCCC sekretariātam;
- e) Savienības aptuvenā siltumnīcefekta gāzu pārskata apkopšanu saskaņā ar 8. pantu;
- f) ziņošanu attiecībā uz AAU, RMU, ERU, CER, pagaidu CER vai ilgtermiņa CER norakstīšanu pēc papildu laikposma, kas minēts Lēmuma 13/CMP.1 14. punktā saistību izpildei saskaņā ar Kioto protokola 3. panta 1. punktu.

24. pants

Eiropas Vides aģentūras loma

Eiropas Vides aģentūra palīdz Komisijai tās darbā, lai izpildītu 6.–9., 12.–19., 21. un 22. pantu saskaņā ar tās gada darba programmu. Tas ietver palīdzību:

- a) apkopojot Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu un sagatavojot ES siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu;
- b) veicot kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras, lai sagatavotu Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu;
- c) sagatavojot aplēses par datiem, kas nav iekļauti valsts siltumnīcefekta gāzu pārskatā;
- d) veicot izskatīšanas;
- e) sagatavojot aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu;
- f) apkopojot informāciju, kuru dalībvalstis paziņojušas par politiku un pasākumiem, kā arī prognozēm;
- g) veicot kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras attiecībā uz informāciju, ko dalībvalstis paziņojušas par prognozēm, politiku un pasākumiem;
- h) sagatavojot datu aplēses par prognozēm, kuras dalībvalstis nav paziņojušas;
- i) apkopojot datus, kas nepieciešami ikgadējam ziņojumam Eiropas Parlamentam un Padomei, kuru sagatavo Komisija;
- j) izplatot informāciju, kas savākta saskaņā ar šo regulu, tostarp uzturot un atjauninot datubāzi par dalībvalstu klimata pārmaiņu seku mazināšanas politiku un pasākumiem un uzturot Eiropas pielāgošanās platformu klimata pārmaiņām, kas attiecas uz klimata pārmaiņu ietekmi, to radīto neaizsargātību un pielāgošanos tām.

10. NODAĻA

DELEĢĒŠANA

25. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 6., 7. un 10. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2013. gada 8. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām.

Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6., 7. un 10. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošus deleģētos aktus.

4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 6., 7. un 10. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trīs mēnešiem.

11. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

26. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Klimata pārmaiņu jautājumu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

27. pants

Pārskatīšana

1. Komisija regulāri pārskata šajā regulā noteikto pārraudzības un ziņošanas noteikumu atbilstību turpmākiem lēmumiem saistībā ar UNFCCC un Kioto protokolu vai citiem Savienības tiesību aktiem. Turklāt Komisija regulāri izvērtē to, vai norises saistībā ar UNFCCC nerada situāciju, kad šajā regulā noteiktie pienākumi vairs nav vajadzīgi, nav samērīgi ar attiecīgajiem ieguvumiem, ir jāpielāgo vai nav saderīgi vai pārklājas ar ziņošanas prasībām saskaņā ar UNFCCC, un vajadzības gadījumā iesniedz leģislatīvā akta priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Komisija līdz 2016. gada decembrim izskata, vai IPCC 2006. gada vadlīniju par valstu siltumnīcefekta gāzu pārskatiem izmantošanas ietekmē vai būtisku izmaiņu dēļ UNFCCC metodikā, ko izmanto, nosakot siltumnīcefekta gāzu pārskatu, nav radusies vairāk nekā 1 % atšķirība dalībvalsts kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijās, uz kurām attiecas Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. pants, un var pārskatīt dalībvalstu gada emisiju sadales apjomus, kā noteikts Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 2. punkta ceturtajā daļā.

28. pants

Atcelšana

Ar šo atceļ Lēmumu Nr. 280/2004/EK. Atsauces uz atcelto lēmumu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar IV pielikumā pievienoto atbilstības tabulu.

29. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

I PIELIKUMS

SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZES

Oglekļa dioksīds (CO₂)

Metāns (CH₄)

Slāpekļa oksīds (N₂O)

Sēra heksafluorīds (SF₆)

Slāpekļa trifluorīds (NF₃)

Fluorogļūdeņraži (HFC):

— HFC-23 CHF₃

— HFC-32 CH₂F₂

— HFC-41 CH₃F

— HFC-125 CHF₂CF₃

— HFC-134 CHF₂CHF₂

— HFC-134a CH₂FCF₃

— HFC-143 CH₂FCHF₂

— HFC-143a CH₃CF₃

— HFC-152 CH₂FCH₂F

— HFC-152a CH₃CHF₂

— HFC-161 CH₃CH₂F

— HFC-227ea CF₃CHF₂CF₃

— HFC-236cb CF₃CF₂CH₂F

— HFC-236ea CF₃CHFCHF₂

— HFC-236fa CF₃CH₂CF₃

— HFC-245fa CHF₂CH₂CF₃

— HFC-245ca CH₂FCF₂CHF₂

— HFC-365mfc CH₃CF₂CH₂CF₃

— HFC-43-10mee CF₃CHFCHFCF₂CF₃ vai (C₅H₂F₁₀)

Perfluorogļūdeņraži (PFC):

— PFC-14, perfluormetāns, CF₄

— PFC-116, perfluoretāns, C₂F₆

— PFC-218, perfluorpropāns, C₃F₈

— PFC-318, perfluorciklobutāns, c-C₄F₈

— Perfluorciklopropāns c-C₃F₆

— PFC-3-1-10, perfluorbutāns, C₄F₁₀

— PFC-4-1-12, perfluorpentāns, C₅F₁₂

— PFC-5-1-14, perfluorheksāns, C₆F₁₄

— PFC-9-1-18, C₁₀F₁₈

II PIELIKUMS

Pārrēķināto dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju seku summa, kas minēta 20. panta 1. punktā

Pārrēķināto dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju seku summu aprēķina pēc šādas formulas:

$$\sum_{i=2013}^{2020} [t_{i,2022} - e_{i,2022} - (t_i - e_{i,i+2})]$$

kur:

- t_i ir dalībvalsts ikgadējais emisiju sadales apjoms "i" gadā, kas noteikts saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 2. punkta ceturto daļu un 10. pantu un kas vai nu noteikts 2012. gadā, vai attiecīgā gadījumā noteikts 2016. gadā, pamatojoties uz pārskatīšanu, kura veikta saskaņā ar šīs regulas 27. panta 2. punktu un atbilstīgi Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 2. punktam,
- $t_{i,2022}$ ir dalībvalsts ikgadējais emisiju sadales apjoms "i" gadā saskaņā ar Lēmuma Nr. 406/2009/EK 3. panta 2. punkta ceturto daļu un 10. pantu, kā tas būtu aprēķināts, ja kā ievaddati tiktu izmantoti izskatītā pārskata dati, kas iesniegti 2022. gadā,
- $e_{i,j}$ ir dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijas par "i" gadu, kas noteiktas atbilstīgi Komisijas pieņemtiem aktiem saskaņā ar 19. panta 6. punktu pēc ekspertu veiktā pārskata izskatīšanas "j" gadā.

IKGADĒJO RĀDĪTĀJU SARAKSTS

1. tabula: prioritāro rādītāju saraksts ⁽¹⁾

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas ⁽²⁾ ⁽³⁾
1	MAKRO	Kopējā CO ₂ emisiju intensitāte attiecībā uz IKP, t/miljons euro	CO ₂ emisijas kopā, kt	CO ₂ emisijas kopā (neiekļaujot zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību), kā ziņots KZF.
			IKP, miljardos euro (EC95)	Iekšzemes kopprodukts nemainīgās 1995. gada cenās (avots: valstu pārskati).
2	MAKRO B0	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte attiecībā uz IKP, t/miljons euro	CO ₂ emisijas no enerģijas patēriņa, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas (IPCC avota kategorija 1A, sektorālā pieeja).
			IKP, miljardos euro (EC95)	Iekšzemes kopprodukts nemainīgās 1995. gada cenās (avots: valstu pārskati).
3	TRANSPORTS C0	CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, kt		CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas visās transporta darbībās saistībā ar vieglajiem automobiļiem (automobiļi, kas paredzēti galvenokārt personu pārvadāšanai ar vietu skaitu 12 pasažieriem vai mazāk; transportlīdzekļa bruto svars 3 900 kg vai mazāk – IPCC avota kategorija 1A3bi).
		Vieglo automobiļu nobraukto kilometru skaits, Mkm		Vieglo automobiļu nobraukto kilometru skaits (avots: transporta statistika). <i>Piezīme.</i> Ja iespējams, darbības datiem jābūt saskaņotiem ar emisiju datiem.
4	RŪPNIECĪBA A1	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte rūpniecībā, t/Mio euro	CO ₂ emisijas no rūpniecības, kt	Emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas pārstrādes rūpniecībā, būvniecībā un izraktuvēs un karjeros (izņemot akmeņogļu raktuves un naftas un gāzes ieguve), ieskaitot sadedzināšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2). Enerģija, ko rūpniecībā izmanto transportam, būtu jāiekļauj nevis šajā sadaļā, bet gan pie transporta rādītājiem. Šajā sadaļā ir jāietver emisijas, kas rūpniecībā rodas no visurgājējiem un citām pārvietojamām mašīnām.
			Bruto pievienotā vērtība kopējā rūpniecībā, miljardos euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās pārstrādes rūpniecības nozarēs (NACE 15-22, 24-37), būvniecībā (NACE 45) un raktuvēs, un karjeros (izņemot akmeņogļu raktuves un naftas un gāzes ieguve) (NACE 13-14) (avots: valstu pārskati).

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas ⁽²⁾ ⁽³⁾
5	MĀJSAIMNIECĪBAS A.1	Specifiskas CO ₂ emisijas, t/dzīvojamā mājā	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā patēriņa mājāsaimniecībās, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas mājāsaimniecībās (IPCC avota kategorija 1A4b).
			Pastāvīgi apdzīvotu dzīvojamo māju kopums, 1 000	Pastāvīgi apdzīvotu dzīvojamo māju kopums.
6	PAKALPOJUMI A0	CO ₂ emisiju intensitāte komerciālajā un iestāžu sektorā, t/Mio euro	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā patēriņa komerciālajā sektorā un iestāžu sektorā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas komerciālās un iestāžu ēkās publiskajā un privātajā sektorā (IPCC avota kategorija 1A4a). Transportam izmantotā enerģija pakalpojumu nozarē būtu jāiekļauj nevis šajā sadaļā, bet gan pie transporta rādītājiem.
			Pakalpojumi ar bruto pievienoto vērtību, miljardos euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās pakalpojumos (NACE 41, 50, 51, 52, 55, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 80, 85, 90, 91, 92, 93, 99) (avots: valstu pārskati).
7	TRANSFORMĀCIJA B0	Specifiskas CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju spēkstacijām, t/TJ	CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju termoelektrostacijām, kt	CO ₂ emisijas no visa fosilā kurināmā sadedzināšanas bruto elektroenerģijas un siltuma ražošanai publiskajās un pašražotāju termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās. Nav iekļautas emisijas no siltumenerģijas (tikai) ražošanas stacijām.
			Visi produkti – izlaide publiskās un pašražotāju termoelektrostacijās, PJ	Trešām personām (koģenerācijas stacijām – CHP), pārdotā bruto elektroenerģija un siltums, kas saražots publiskās un pašražotāju termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās. Nav ietverta izlaide no siltumenerģijas (tikai) ražošanas stacijām. Publiskās termoelektrostācijas (kā pamatdarbību) ražo elektroenerģiju (un siltumu) pārdošanai trešām personām. Tās var būt privāts vai publisks īpašums. Pašražotāju termoelektrostācijas ražo elektroenerģiju (un siltumu) pilnībā vai daļēji savai izmantošanai, veicot to kā darbību pamatdarbības atbalstam. Bruto elektroenerģijas ražošana tiek mērīta pie galveno transformatoru izejas, t. i., tiek iekļauts elektroenerģijas patēriņš iekārtas palīgierīcēs un transformatoros (avots: enerģijas bilance).

⁽¹⁾ Dalībvalstis ziņo par numeratoru un denominatoru, ja tie nav ietverti kopējā ziņojuma formātā (KZF).

⁽²⁾ Dalībvalstīm ir jāievēro šīs norādes vai ja numerators un denominators nav pilnībā konsekventi, dalībvalstīm tas būtu skaidri jānorāda.

⁽³⁾ Atsauces uz IPCC avota kategorijām attiecas uz dokumentu "IPCC (1996. g.) – Pārskatītās IPCC 1996. gada vadlīnijas par valstu siltumnīcefekta gāzu pārskatiem".

2. tabula: papildu prioritāro rādītāju saraksts ⁽¹⁾

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas ⁽²⁾
1	TRANSPORTS D0	CO ₂ emisijas no kravas transporta uz ceļa, kt		CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas visām transporta darbībām saistībā ar viegliem kravas transportlīdzekļiem (transportlīdzekļi ar bruto svaru 3 900 kg vai mazāk, kas paredzēti galvenokārt vieglas kravas pārvadāšanai vai kuriem ir īpašas iezīmes, piemēram, četru riteņu piedziņa, lai veiktu darbības ārpusceļa apstākļos – IPCC avota kategorija 1A3bii) un smagajiem kravas transportlīdzekļiem (jebkurš transportlīdzeklis ar bruto svaru 3 900 kg vai vairāk un kas paredzēts galvenokārt smagas kravas transportēšanai – IPCC avota kategorija 1A3biii, izņemot autobusus).
		Kravas transports uz ceļa, Mtkm		Vieglajos kravas un smagajos kravas transportlīdzekļos transportēto tonnu–kilometru skaits; viena tonna–kilometrs atbilst vienas tonnas transportēšanai pa ceļu viena kilometra attālumā (avots: transporta statistika). <i>Piezīme.</i> Ja iespējams, darbības datiem vajadzētu būt saskaņotiem ar emisiju datiem.
2	RŪPNIECĪBA A1.1	Kopējā CO ₂ emisiju intensitāte – dzelzs un tērauda rūpniecība, t/miljons euro	Kopējās CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda rūpniecības, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas dzelzs un tērauda ražošanā, ieskaitot kurināmā sadegšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2a), no dzelzs un tērauda ražošanas procesa (IPCC avota kategorija 2C1) un no dzelzs sakausējumu ražošanas procesa (IPCC avota kategorija 2C2).
			Bruto pievienotā vērtība – dzelzs un tērauda rūpniecība, miljardos euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās dzelzs un tērauda un dzelzs sakausējumu ražošanā (NACE 27.1), cauruļu ražošanā (NACE 27.2), cita veida dzelzs un tērauda pirmajā pārstrādes procesā (NACE (27.3), dzelzs liešanā (NACE 27.51) un tērauda liešanā (NACE 27.52) (avots: valstu pārskati).
3	RŪPNIECĪBA A1.2	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte – ķīmijas rūpniecība, t/miljons euro	Ar enerģiju saistītā CO ₂ intensitāte ķīmijas rūpniecībā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanā, ieskaitot kurināmā sadegšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2c).
			Bruto pievienotā vērtība ķīmijas rūpniecībā, miljardos euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanā (NACE 24) (avots: valstu pārskati).
4	RŪPNIECĪBA A1.3	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte – stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecība, t/miljons euro	Ar enerģiju saistītās CO ₂ emisijas stikla, keramikas un celtniecības materiālos, kt	CO ₂ emisijas no degvielas sadegšanas metālu nesaturošu minerālproduktu ražošanā (NACE 26), ieskaitot sadedzināšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā.
			Bruto pievienotā vērtība – stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecība, miljardos euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās metālu nesaturošu minerālproduktu ražošanā (NACE 26) (avots: valstu pārskati).

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerator/denominators	Norādes/definīcijas ⁽²⁾
5	RŪPNIECĪBA C0.1	Specifiskas CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda rūpniecības, t/t	Kopējās CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda ražošanas, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas dzelzs un tērauda ražošanā, ieskaitot kurināmā sadedzināšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2a), no dzelzs un tērauda ražošanas procesa (IPCC avota kategorija 2C1) un no dzelzs sakausējumu ražošanas procesa (IPCC avota kategorija 2C2).
			Skābekļa tērauda ražošana, kt	Skābekļa tērauda ražošana (NACE 27) (avots: ražošanas statistikas dati).
6	RŪPNIECĪBA C0.2	Specifiskas, ar enerģiju saistītas CO ₂ emisijas cementa rūpniecībā, t/t	Ar enerģiju saistītas CO ₂ emisijas no stikla, keramikas un celtniecības materiāliem, kt	CO ₂ emisijas no degvielas sadedzināšanas metālu nesaturošu minerālproduktu ražošanā (NACE 26), ieskaitot sadedzināšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkos.
			Cementa ražošana, kt	Cementa ražošana (NACE 26) (avots: ražošanas statistikas dati).

⁽¹⁾ Dalībvalstis ziņo par numeratoru un denominatoru, ja tie nav ietverti KZF.

⁽²⁾ Dalībvalstīm ir jāievēro šīs norādes. Ja tās nevar ievērot tieši šīs norādes vai ja numerators un denominators nav pilnībā konsekventi, dalībvalstīm tas būtu skaidri jānorāda.

3. tabula: papildrādītāju saraksts

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerator/denominators	Norādes/definīcijas
1	TRANSPORTS B0	Specifiskas, ar dīzeļdegvielu saistītas CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km	CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, kurus darbina ar dīzeļdegvielu, kt	CO ₂ emisijas no dīzeļdegvielas sadegšanas visās transporta jomas darbībā saistībā ar vieglajiem automobiļiem (automobiļi, kas paredzēti galvenokārt personu pārvadāšanai ar vietu skaitu 12 pasažieriem vai mazāk; transportlīdzekļa bruto svars – 3 900 kg vai mazāk – IPCC avota kategorija 1A3bi tikai dīzeļdegvielai).
			Ar dīzeļdegvielu darbināmo vieglo automobiļu nobraukto kilometru skaits, miljonos km	Tikai ar dīzeļdegvielu darbināmo vieglo automobiļu, kam atļauts izmantot publiskus transportam atvērtus ceļus, nobraukto kilometru skaits (avots: transporta statistikas dati).
2	TRANSPORTS B0	Specifiskas, ar benzīnu saistītas CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km	CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, kurus darbina ar benzīnu, kt	CO ₂ emisijas no benzīna sadegšanas visās transporta jomas darbībā saistībā ar vieglajiem automobiļiem (automobiļi, kas paredzēti galvenokārt personu pārvadāšanai ar vietu skaitu 12 pasažieriem vai mazāk; transportlīdzekļa bruto svars – 3 900 kg vai mazāk – IPCC avota kategorija 1A3bi tikai benzīns).
			Ar benzīnu darbināmo vieglo automašīnu nobraukto kilometru skaits, miljonos km	Tikai ar benzīnu darbināmo vieglo automobiļu, kam atļauts izmantot publiskus transportam atvērtus ceļus, nobraukto kilometru skaits (avots: transporta statistika).

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas
3	TRANSPORTS C0	Specifiskas CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, t/pkm	CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadegšanas visās transporta jomas darbībās saistībā ar vieglajiem automobiļiem (automobiļi, kas paredzēti galvenokārt personu pārvadāšanai ar vietu skaitu 12 pasažieriem vai mazāk; transportlīdzekļa bruto svars – 3 900 kg vai mazāk – IPCC avota kategorija 1A3bi).
			Pasažieru pārvadājumi automobiļos, Mpkm	Vieglā automobiļa pārvadāto pasažieru skaits attiecībā uz nobrauktajiem kilometriem; viens pasažieru kilometrs ir viena pasažiera transportēšana viena kilometra attālumā (avots: transporta statistikas dati). <i>Piezīme.</i> Ja iespējams, darbības datiem ir jābūt saskaņotiem ar emisiju datiem.
4	TRANSPORTS E1	Specifiskas gaisa transporta emisijas, t/pasažieris	CO ₂ emisijas no vietējā gaisa transporta, kt	CO ₂ emisijas no vietējā gaisa transporta (komerciālā, privātā, lauksaimniecības u. c.), ieskaitot pacelšanos un nolaišanos (IPCC avota kategorija 1A3aii). Netiek iekļauta degvielas izmantošana lidostās zemes transportam. Neiekļaut arī degvielu stacionārai sadedzināšanai lidostās.
			Vietējā gaisa transporta pasažieri, miljoni	Personu skaits, kas veic ceļojumu gaisā, neieskaitot personas, kas lidojuma laikā veic dienesta pienākumus, un salona apkalpes locekļus (tikai vietējā aviācija) (avots: transporta statistikas dati). <i>Piezīme.</i> Ja iespējams, darbības datiem vajadzētu būt saskaņotiem ar emisiju datiem.
5	RŪPNIECĪBA A1.4	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte – pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecība, t/miljons euro	Ar enerģiju saistītās CO ₂ emisijas pārtikas rūpniecībā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas pārtikas produktu, dzērienu un tabakas produktu ražošanā, ieskaitot sadedzināšanu elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkos (IPCC avota kategorija 1A2e).
			Bruto pievienotā vērtība – pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecība, miljonus euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās pārtikas produktu un dzērienu, (NACE 15) un tabakas produktu ražošanā (NACE 16) (avots: valstu pārskati).
6	RŪPNIECĪBA A1.5	Ar enerģiju saistītā CO ₂ emisiju intensitāte – papīra un poligrāfijas rūpniecībā, t/miljons euro	Ar enerģiju saistītās CO ₂ emisijas papīra un poligrāfijas rūpniecībā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas celulozes, papīra un papīra produktu ražošanā, kā arī ierakstu publicēšanā, drukāšanā un pavairošanā, ieskaitot emisijas no sadedzināšanas elektroenerģijas un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2d).
			Bruto pievienotā vērtība – papīra un poligrāfijas rūpniecība, miljonus euro (EC95)	Bruto pievienotā vērtība nemainīgās 1995. gada cenās celulozes, papīra un papīra produktu ražošanā (NACE 21) un ierakstu publicēšanā, drukāšanā un pavairošanā (NACE 22) (avots: valstu pārskati).

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas
7	MĀJSAIMNIECĪBAS A0	Specifiskas CO ₂ emisijas no telpu apsildes mājāsaimniecībās, t/m ²	CO ₂ emisijas no telpu apsildes mājāsaimniecībās, kt	CO ₂ emisijas no degvielas sadegšanas telpu apsildei mājāsaimniecībās.
			Pastāvīgi apdzīvoto dzīvojamo māju platība, miljonos m ²	Pastāvīgi apdzīvoto dzīvojamo ēku kopējā platība.
8	PAKALPOJUMI B0	Specifiskas CO ₂ emisijas no telpu apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kg/m ²	CO ₂ emisijas no telpu apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas telpu apsildei komerciālās un iestāžu ēkās publiskajā un privātajā sektorā.
			Dienesta ēku platība, miljonos m ²	Dienesta ēku kopējā platība (NACE 41, 50, 51, 52, 55, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 80, 85, 90, 91, 92, 93, 99).
9	TRANSFORMĀCIJA D0	Specifiskas CO ₂ emisijas no publiskām spēkstacijām, t/TJ	CO ₂ emisijas no publiskām termoelektrostacijām, kt	CO ₂ emisijas no visa fosilā kurināmā sadedzināšanas bruto elektroenerģijas un siltuma ražošanā publiskajās termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās (IPCC avota kategorija 1A1ai un 1A1aai). Nav iekļautas emisijas no siltumenerģijas (tikai) ražošanas stacijām.
			Visu produktu izlaide publiskās termoelektrostacijās, PJ	Trešām personām (koģenerācijas stacijām – CHP) pārdotā bruto elektroenerģija un siltums, kas saražots publiskās termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās. Nav iekļauta izlaide no siltumenerģijas (tikai) ražošanas stacijām. Publiskās termoelektrostācijas (kā pamatdarbību) ražo elektroenerģiju (un siltumu) pārdošanai trešām personām. Tās var būt privāts vai publisks īpašums. Bruto elektroenerģijas ražošana tiek mērīta pie galveno transformatoru izejas, t. i., ir iekļauts elektroenerģijas patēriņš iekārtas palīgierīcēs un transformatoros (avots: enerģijas bilance).
10	TRANSFORMĀCIJA E0	Specifiskas CO ₂ emisijas no pašražotājiem, t/TJ	CO ₂ emisijas no pašražotājiem, kt	CO ₂ emisijas no visas fosilā kurināmā sadedzināšanas bruto elektroenerģijas un siltuma ražošanai pašražotāju termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās.
			Visu produktu izlaide pašražotāju termoelektrostacijās, PJ	Trešām personām (koģenerācijas stacijām – CHP) pārdotā bruto elektroenerģija un siltums, kas saražots pašražotāju termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās. Pašražotāju termoelektrostācijas ražo elektroenerģiju (un siltumu) pilnībā vai daļēji savai izmantošanai un to veic kā darbību, kas atbalsta pamatdarbību. Bruto elektroenerģijas ražošana tiek mērīta pie galveno transformatoru izejas, t. i., ir iekļauts elektroenerģijas patēriņš iekārtas palīgierīcēs un transformatoros (avots: enerģijas bilance).
11	TRANSFORMĀCIJA	Oglekļa dioksīda emisiju intensitāte kopējā enerģijas ražošanā, t/TJ	CO ₂ emisijas no klasiskās enerģijas ražošanas, kt	CO ₂ emisijas no visa fosilā kurināmā sadedzināšanas bruto elektroenerģijas un siltuma ražošanai publiskajās termoelektrostacijās un koģenerācijas stacijās, un

Nr.	Nomenklatūra – Eurostat enerģētikas efektivitātes rādītāji	Rādītājs	Numerators/denominators	Norādes/definīcijas
				pašražotāju termoelektrostacijas un koģenerācijas stacijās. Nav ietvertas emisijas no siltumenerģijas (tikai) ražošanas stacijām.
			Visu produktu izlaide publiskajās un pašražotāju elektrostacijās, PJ	Trešām personām (koģenerācijas stacijām – CHP) pārdotā bruto elektroenerģija un siltums, kas saražots publiskās un pašražotāju spēkstacijās un koģenerācijas stacijās. Ietver elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamu energoresursu avotiem un kodolenerģiju (avots: enerģijas bilance).
12	TRANSPORTS	Transportlīdzekļu oglekļa dioksīda emisiju intensitāte, t/TJ	CO ₂ emisijas no transportlīdzekļiem, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā visās transporta jomas darbībās (IPCC avota kategorija 1A3).
			Kopējais enerģijas galapatēriņš no transportlīdzekļiem, PJ	Ietver kopējo enerģijas galapatēriņu transporta jomā no visiem enerģijas avotiem (ieskaitot biomasu un elektrības patēriņu) (avots: enerģijas bilance).
13	RŪPNIECĪBA C0.3	Specifiskas, ar enerģiju saistītas CO ₂ emisijas papīra rūpniecībā, t/t	Ar enerģiju saistītas CO ₂ emisijas papīra un poligrāfijas rūpniecībā, kt	CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas celulozes, papīra un papīra produktu ražošanā un ierakstu publicēšanā, drukāšanā un pavairošanā, ieskaitot emisijas no sadedzināšanas, kas rodas elektrības un siltuma ražošanas nolūkā (IPCC avota kategorija 1A2d).
			Papīra ražošanas apjoms, kt	Papīra ražošanas apjoms (NACE 21) (avots: ražošanas statistika).
14	RŪPNIECĪBA	CO ₂ emisijas no rūpniecības nozarēs, kt		Emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas pārstrādes rūpniecībā, būvniecībā, raktuvēs un karjeros (izņemot akmeņogļu raktuves un naftas un gāzes ieguvī), ieskaitot sadedzināšanu elektrības un siltuma ražošanas nolūkā. (IPCC avota kategorija 1A2.) Enerģiju, ko izmanto rūpniecības transportam, būtu jāietver nevis šajā sadaļā, bet gan pie transporta rādītājiem. Šajā sadaļā būtu jāiekļauj emisijas, kas rūpniecībā rodas no visurgājējiem un citām pārvietojamām mašīnām.
			Kopējais enerģijas galapatēriņš no rūpniecības, PJ	Ietver rūpniecības kopējo enerģijas galapatēriņu no visiem enerģijas avotiem (ieskaitot biomasu un elektrības patēriņu) (avots: enerģijas bilance).
15	MĀJSAIMNIECĪBAS	CO ₂ emisijas no mājāsaimniecībām, kt		CO ₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas mājāsaimniecībās (IPCC avota kategorija 1A4b).
			Kopējais enerģijas galapatēriņš no mājāsaimniecībām, PJ	Ietver mājāsaimniecību kopējo enerģijas galapatēriņu no visiem enerģijas avotiem (ieskaitot biomasu un elektrības patēriņu) (avots: enerģijas bilance).

IV PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Lēmums Nr. 280/2004/EK	Šī regula
1. pants	1. pants
2. panta 1. punkts	4. panta 1. punkts
2. panta 2. punkts	—
2. panta 3. punkts	4. panta 3. punkts
3. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts un 7. panta 3. punkts
3. panta 2. punkts	13. panta 1. punkts un 14. panta 1. punkts
3. panta 3. punkts	12. panta 3. punkts
4. panta 1. punkts	6. pants
4. panta 2. punkts	—
4. panta 3. punkts	24. pants
4. panta 4. punkts	5. panta 1. punkts
5. panta 1. punkts	21. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts	21. panta 3. punkts
5. panta 3. punkts	—
5. panta 4. punkts	—
5. panta 5. punkts	22. pants
5. panta 6. punkts	—
5. panta 7. punkts	24. pants
6. panta 1. punkts	10. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	10. panta 3. punkts
7. panta 1. punkts	—
7. panta 2. punkts	11. panta 1. punkts un 11. panta 2. punkts
7. panta 3. punkts	—
8. panta 1. punkts	23. pants
8. panta 2. punkts	7. panta 4. punkts
8. panta 3. punkts	—
9. panta 1. punkts	26. pants
9. panta 2. punkts	—
9. panta 3. punkts	—
10. pants	—
11. pants	28. pants
12. pants	29. pants

Komisijas paziņojumi

“Komisija pieņem zināšanai 10. panta svītrosānu no tās sākotnējā priekšlikuma. Tomēr, lai uzlabotu datu kvalitāti un pārredzamību saistībā ar CO₂ emisijām un saistībā ar citu ar jūras transportu saistītu informāciju par klimata apstākļiem, Komisija piekrīt labāk šo jautājumu izskatīt kā daļu no gaidāmās ierosmes attiecībā uz kuģniecības radīto izmešu pārraudzību, ziņošanu un pārbaudi, ko Komisija apņemas pieņemt 2013. gada pirmajā pusgadā. Šajā sakarā Komisija paredz ierosināt grozījumu šajā regulā.”

“Komisija atzīmē, ka, lai nodrošinātu pienācīgu regulas darbību, var būt vajadzīgi papildu noteikumi Savienības sistēmas izveidei, uzturēšanai un grozīšanai attiecībā uz politiku, pasākumiem un prognozēm, kā arī var būt vajadzīgs sagatavot aptuvenu siltumnīcefekta gāzu emisiju gada pārskatu. No 2013. gada sākuma Komisija šo jautājumu izskatīs ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgā gadījumā ierosinās regulu grozīt.”

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 526/2013

(2013. gada 21. maijs)

par Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūru (ENISA) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 460/2004

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Elektroniskie sakari, infrastruktūra un pakalpojumi ir būtiski faktori, kas tieši un netieši ietekmē ekonomikas un sabiedrības attīstību. Tiem ir būtiska nozīme sabiedrības dzīvē, un tie gan paši ir kļuvuši par vispārējiem pakalpojumiem tāpat kā elektroapgāde un ūdensapgāde, gan arī tiem ir būtiska nozīme, piegādājot elektroenerģiju, ūdeni un sniedzot citus kritiski svarīgus pakalpojumus. Komunikāciju tīkli darbojas kā sociālo procesu un inovāciju katalizatori, daudzkārt palielinot tehnoloģiju ietekmi un nosakot patērētāju uzvedību, uzņēmējdarbības modeļus, rūpniecības nozares, kā arī pilsonību un politisko līdzdalību. To darbības traucējumi var nodarīt ievērojamu fizisku, sociālu un ekonomisku kaitējumu, tāpēc jāveic aizsardzības un noturības uzlabošanas pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgu pakalpojumu nepārtrauktību. Arvien pieaug ar elektronisko sakaru, infrastruktūras un pakalpojumu drošību, jo īpaši ar to integritāti, pieejamību un konfidencialitāti, saistītas problēmas, kuras attiecas, *inter alia*, uz sakaru infrastruktūras atsevišķām sastāvdaļām un programmatūru, ar kuru kontrolē minētās sastāvdaļas, uz infrastruktūru kopumā un pakalpojumiem, kurus sniedz, izmantojot minēto infrastruktūru. Sabiedrībā tas rada arvien lielākas bažas – arī tāpēc, ka sistēmu sarežģītības, traucējumu, sistēmisku problēmu, avāriju, kļūdu un pret tām vērstu uzbrukumu dēļ var rasties problēmas, kuru sekas var skart elektroniskās un fiziskās infrastruktūras, kas nodrošina Eiropas iedzīvotāju labklājībai kritiski svarīgus pakalpojumus.

(2) Apdraudējumu aina nepārtraukti mainās, un drošības incidenti var mazināt lietotāju uzticēšanos tehnoloģijām, tīkliem un pakalpojumiem, tādējādi ietekmējot viņu spējas pilnībā izmantot iekšējā tirgus potenciālu un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) plašo izplatību.

(3) Tāpēc politikas veidotājiem, nozarei un lietotājiem ir svarīgi, lai tīklu un informācijas drošības stāvoklis Savienībā tiktu regulāri izvērtēts, pamatojoties uz ticamiem Savienības līmeņa datiem, kā arī sistemātiski tiktu prognozēta turpmākā attīstība, problēmas un draudi gan Savienības, gan globālā līmenī.

(4) Dalībvalstu pārstāvji ar Lēmumu 2004/97/EK, Euratom ⁽³⁾, kas pieņemts 2003. gada 13. decembra Eiropadomē, nolēma, ka Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra (ENISA), kuru bija paredzēts izveidot, pamatojoties uz Komisijas iesniegto priekšlikumu, atradīsies Grieķijas valdības izraudzītā Grieķijas pilsētā. Ievērojot minēto lēmumu, Grieķijas valdība noteica, ka ENISA mītnei būtu jāatrodas Hēraklejā Krētā.

(5) Aģentūra un mītnes dalībvalsts 2005. gada 1. aprīlī noslēdza mītnes nolīgumu.

(6) Aģentūras mītnes dalībvalstij būtu jānodrošina pēc iespējas labāki apstākļi Aģentūras netraucētai un efektīvai darbībai. Lai tā varētu pienācīgi un efektīvi veikt savus uzdevumus, pieņemt darbā darbiniekus un noturēt tos un lai uzlabotu tīklošanas darbību efektivitāti, Aģentūrai noteikti būtu jāatrodas piemērotā vietā, cita starpā nodrošinot atbilstošus transporta savienojumus un iespējas darbinieku laulātajiem un bērniem. Nepieciešamie pasākumi būtu jāparedz Aģentūras un mītnes dalībvalsts nolīgumā, kas noslēgts pēc Aģentūras valdes apstiprinājuma saņemšanas.

⁽¹⁾ OV C 107, 6.4.2011., 58. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 16. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 13. maija lēmums.

⁽³⁾ Lēmums 2004/97/EK, Euratom (2003. gada 13. decembris), kas pieņemts, tiekoties dalībvalstu pārstāvjiem valstu un valdību vadītāju līmenī, par atsevišķu Eiropas Savienības biroju un aģentūru atrašanās vietu (OV L 29, 3.2.2004., 15. lpp.).

- (7) Lai uzlabotu Aģentūras darbības efektivitāti, Aģentūra ir izveidojusi filiāli Atēnu metropoles apgabalā, kas būtu jāsauglabā ar mītnes dalībvalsts piekrišanu un atbalstu un kur būtu jāatrodas Aģentūras operatīvajiem darbiniekiem. Personālam, kas galvenokārt nodarbojas Aģentūras vadības (tostarp izpilddirektors), finanšu, dokumentu apsekošanas un analīzes, IT un ēku apsaimniekošanas, cilvēkresursu, apmācības un sakaru un sabiedrisko attiecību jomā, būtu jāatrodas Hēraklejā.
- (8) Aģentūrai ir tiesības noteikt savu iekšējo organizāciju, lai nodrošinātu pienācīgu un efektīvu uzdevumu izpildi, ievērojot noteikumus par atrašanās vietu un Atēnu filiāli, kas noteikti šajā regulā. Jo īpaši, lai veiktu minētos uzdevumus, kas saistīti ar mijiedarbību ar galvenajām ieinteresētajām personām, piemēram, Savienības iestādēm, Aģentūrai būtu jāveic nepieciešamie praktiskie pasākumi, lai uzlabotu šādas darbības efektivitāti.
- (9) Eiropas Parlaments un Padome 2004. gadā pieņēma Regulu (EK) Nr. 460/2004 ⁽¹⁾, ar ko izveido ENISA, lai tā sniegtu ieguldījumu ceļā uz augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību Savienībā un palīdzētu attīstīt tīklu un informācijas drošības kultūru iedzīvotāju, patērētāju, uzņēmumu un valsts pārvalžu interesēs. Eiropas Parlaments un Padome 2008. gadā pieņēma Regulu (EK) Nr. 1007/2008 ⁽²⁾, pagarinot Aģentūras pilnvaru termiņu līdz 2012. gada martam. Regula (EK) Nr. 580/2011 ⁽³⁾ pagarina Aģentūras pilnvaru termiņu līdz 2013. gada 13. septembrim.
- (10) Aģentūrai būtu jāpārņem ar Regulu (EK) Nr. 460/2004 izveidotās ENISA darbs. Atbilstīgi Eiropadomē sanākušo dalībvalstu pārstāvju 2003. gada 13. decembra lēmumam mītnes dalībvalstij būtu jāsauglabā un tālāk jāattīsta pašreizējie praktiskie pasākumi, lai nodrošinātu Aģentūras, tostarp tās Atēnu filiāles, netraucētu un efektīvu darbību un sekmētu augsti kvalificētu darbinieku pieņemšanu un noturēšanu darbā.
- (11) Kopš ENISA izveides ar tīklu un informācijas drošību saistītās problēmas ir mainījušās līdz ar tehnoloģiju, tirgus un sociālo un ekonomisko attīstību un ir bijušas turpmāku pārdomu un diskusiju priekšmets. Cenšoties risināt mainīgās problēmas, Savienība ir pārskatījusi tīklu un informācijas drošības jomas prioritātes. Šīs regulas mērķis ir stiprināt Aģentūru, lai sekmīgi atbalstītu Savienības iestāžu un dalībvalstu centienus attīstīt Eiropas spējas ar tīklu un informācijas drošību saistīto problēmu risināšanā.
- (12) Iekšējā tirgus pasākumi elektronisko sakaru drošības un – plašākā nozīmē – tīklu un informācijas drošības jomā Savienības iestādēm un dalībvalstīm jāpiemēro tehniski un organizatoriski dažādos veidos. Minēto prasību nesaskaņota piemērošana var radīt neefektīvus risinājumus un šķēršļus iekšējā tirgū. Tāpēc Savienības līmenī ir nepieciešams kompetences centrs, kas sniegtu norādījumus, konsultācijas un palīdzību ar tīklu un informācijas drošību saistītos jautājumos un uz ko Savienības iestādes un dalībvalstis var paļauties. Aģentūra var apmierināt minētās vajadzības, attīstot un saglabājot augsta līmeņa kompetenci un atbalstot Savienības iestādes, dalībvalstis un uzņēmēju aprindas, lai palīdzētu tām ievērot normatīvo un administratīvo aktu prasības tīklu un informācijas drošības jomā, kā arī konstatēt un risināt tīklu un informācijas drošības jautājumus, tādējādi sniedzot ieguldījumu iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanā.
- (13) Aģentūrai būtu jāpilda pienākumi, kas tai uzticēti ar elektronisko sakaru jomā spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem un vispārīgi būtu jāpalīdz paaugstināt elektronisko sakaru drošības, kā arī privātuma un personas datu aizsardzības līmeni, cita starpā nodrošinot kompetenci un konsultācijas un veicinot paraugprakses apmaiņu, kā arī izvirzot ierosinājumus politikas nostādņēm.
- (14) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (Pamatdirektīva) ⁽⁴⁾ ir prasība, ka publisku elektronisko komunikāciju tīklu un publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem jāveic piemēroti pasākumi, lai garantētu savu integritāti un drošību, un ieviests pienākums valsts pārvaldes iestādēm attiecīgos gadījumos informēt, *inter alia*, Aģentūru par jebkādu drošības pārkāpumu vai integritātes zudumu, kas ir būtiski ietekmējis tīklu vai pakalpojumu darbību, un iesniegt Komisijai un Aģentūrai gada pārskata ziņojumu par saņemtajiem paziņojumiem un

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 460/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko izveido Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūru (OV L 77, 13.3.2004., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1007/2008 (2008. gada 24. septembris), ar kuru Regulu (EK) Nr. 460/2004, ar ko izveido Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūru, groza attiecībā uz aģentūras darbības termiņu (OV L 293, 31.10.2008., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 580/2011 (2011. gada 8. jūnijs), ar kuru Regulā (EK) Nr. 460/2004, ar ko izveido Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūru, izdara grozījumus attiecībā uz aģentūras darbības termiņu (OV L 165, 24.6.2011., 3. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

- veiktajiem pasākumiem. Saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK Aģentūrai turklāt jāpalīdz saskaņot piemērotus tehniskus un organizatoriskus drošības pasākumus, sniedzot atzinumus.
- (15) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privāto dzīvi un elektroniskajām komunikācijām) ⁽¹⁾ ir prasība, ka publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem jāveic piemēroti tehniski un organizatoriski pasākumi, lai garantētu savu pakalpojumu drošību, un arī prasība, ka jāsaglabā komunikācijas un saistītās informācijas par datu plūsmu konfidencialitāte. Direktīva 2002/58/EK noteic, ka personas datu aizsardzības pārkāpumu gadījumā uz elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem attiecas informēšanas un paziņošanas prasības. Tā turklāt paredz, ka Komisijai jākonsultējas ar Aģentūru par visiem tehniskajiem īstenošanas pasākumiem, ko tā gatavojas pieņemt attiecībā uz informēšanas un paziņošanas prasību piemērošanas apstākļiem, veidu un kārtību. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ dalībvalstis paredz, ka personas datu apstrādātājiem jāveic piemēroti tehniski un organizatoriski pasākumi, lai aizsargātu personas datus pret nejašu vai nelikumīgu iznīcināšanu vai nejašu pazaudēšanu, pārveidošanu, nesankcionētu izpaušanu vai piekļuvi, jo īpaši, ja apstrāde ir saistīta ar datu pārraidi tīklā, un pret visām citām nelikumīgām apstrādes formām.
- (16) Aģentūrai būtu jāsniedz ieguldījums tīklu un informācijas drošības augsta līmeņa aizsardzībā, privātuma un personas datu labākā aizsardzībā un tīklu un informācijas drošības kultūras attīstībā un veicināšanā Savienības iedzīvotāju, patērētāju, uzņēmumu un publiskā sektora organizāciju interesēs, tādējādi veicinot iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Lai to sasniegtu, Aģentūrai būtu jāpiesūst nepieciešamie budžeta līdzekļi.
- (17) Ņemot vērā elektronisko tīklu un sakaru, kas pašlaik ir viens no Eiropas ekonomikas balstiem, arvien pieaugošo nozīmi un pašreizējos digitālās ekonomikas apmērus, būtu jāpalielina Aģentūrai piešķirtie finanšu un cilvēku resursi, lai tie atbilstu tās lielākajai lomai un uzdevumiem un kritiski svarīgajai pozīcijai Eiropas digitālās ekosistēmas aizsargāšanā.
- (18) Aģentūrai būtu jāklūst par atskaites punktu, kas rada uzticību un paļaušanos ar neatkarību, konsultāciju un izplatītās informācijas kvalitāti, procedūru un darbības metožu pārredzamību un neatlaidību tās uzdevumu izpildē. Aģentūrai būtu jāpamatojas uz dalībvalstu un Savienības centieniem, tāpēc tās uzdevumi Aģentūrai jāpilda, cieši sadarbojoties ar Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm un jābūt gatavai uzklaut nozares pārstāvjus un citas attiecīgas ieinteresētās personas. Turklāt Aģentūrai būtu jāizmanto privātā sektora piedāvātais atbalsts un sadarbības iespējas, jo tiem ir svarīga loma elektronisko sakaru, infrastruktūru un pakalpojumu drošības nodrošināšanā.
- (19) Aģentūras pienākumu kopumā būtu jānorāda tās mērķu sasniegšanas veidi, vienlaikus ļaujot tai darboties elastīgi. Aģentūras pienākumos būtu jāietver tādas attiecīgas informācijas un datu vākšana, kas nepieciešama, lai veiktu to risku analīzi, kuri apdraud elektronisko sakaru, infrastruktūras un pakalpojumu drošību un noturību, un – sadarbībā ar dalībvalstīm, Komisiju un attiecīgā gadījumā ieinteresētajām personām – novērtētu tīklu un informācijas drošības stāvokli Savienībā. Aģentūrai būtu jānodrošina koordinācija un sadarbība ar Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm un Eiropā jāuzlabo sadarbība ieinteresēto personu starpā, jo īpaši iesaistot Aģentūras pasākumos kompetentās valstu un Savienības struktūru un augsta līmeņa privātā sektora ekspertus attiecīgās jomās, jo īpaši elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu sniedzējus, tīkla aprīkojuma ražotājus un programmatūras pārdevējus, ņemot vērā, ka tīkla un informācijas sistēmas ietver aparatūras, programmatūras un pakalpojumu apvienojumu. Aģentūrai būtu jāatbalsta Savienības iestādes un dalībvalstis to dialogā ar nozares pārstāvjiem, lai risinātu ar datoru aparatūras un programmatūras produktiem saistītas drošības problēmas, tādējādi palīdzot īstenot sadarbības pieeju tīklu un informācijas drošībai.
- (20) Tīklu un informācijas drošības stratēģijas, ko publisko Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra vai dalībvalsts būtu jāiesniedz Aģentūrai, lai to informētu un novērstu centienu dublēšanos. Aģentūrai būtu jāanalizē stratēģijas un jāveicina to prezentācija tādā veidā, kas veicina salīdzināmību. Tai būtu šīs stratēģijas un to analīzes jādara elektroniskā veidā pieejamas sabiedrībai.
- (21) Aģentūrai būtu jāpalīdz Komisijai ar konsultācijām, atziniem un analīzi visos Savienības jautājumos saistībā ar politikas izstrādi tīklu un informācijas drošības, tostarp kritiskās informācijas infrastruktūras aizsardzības un noturības, jomā. Aģentūrai būtu arī jāpalīdz Savienības

⁽¹⁾ OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kā arī attiecīgos gadījumos dalībvalstīm pēc to pieprasījuma to centienos izstrādāt tīklu un informācijas drošības politiku un spējas.

- (22) Aģentūrai būtu pilnībā jāņem vērā pētniecības, izstrādes un tehnoloģiju izvērtēšanas pasākumi, jo īpašie tie, kas notiek saskaņā ar dažādām Savienības pētniecības iniciatīvām, lai sniegtu padomus Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kā arī attiecīgos gadījumos dalībvalstīm pēc to pieprasījuma par vajadzību veikt pētījumus tīklu un informācijas drošības jomā.
- (23) Aģentūrai būtu jāpalīdz Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kā arī dalībvalstīm to centienos veidot un uzlabot pārrobežu spējas un gatavību novērst, atklāt un risināt tīklu un informācijas drošības problēmas un incidentus; šajā sakarā Aģentūrai būtu jāveicina sadarbība dalībvalstu starpā un starp Komisiju un citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm. Šajā nolūkā Aģentūrai būtu jāatbalsta dalībvalstis to pastāvīgajos centienos uzlabot reaģēšanas spējas un organizēt un vadīt Eiropas mēroga mācības par drošības incidentiem, kā arī – pēc dalībvalsts pieprasījuma – valsts mēroga mācības.
- (24) Lai labāk izprastu tīklu un informācijas drošības jomas problēmas, Aģentūrai jāanalizē pastāvošie un jaunie riska faktori. Tādēļ tai sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgos gadījumos sadarbībā ar statistikas un citām struktūrām būtu jāvēl tiek attiecīga informācija. Turklāt Aģentūrai būtu jāpalīdz Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm vākt, analizēt un izplatīt ar tīklu un informācijas drošību saistītus datus. Atbilstoša statistikas informācija un dati, kas nepieciešami elektronisko sakaru, infrastruktūras un pakalpojumu drošības un noturības riska faktoru analīzei, būtu jāapkopo, pamatojoties uz informāciju, ko nodrošina dalībvalstis, un Aģentūras redzējumu par Savienības iestāžu IKT infrastruktūru saskaņā ar tiem Savienības noteikumiem un valstu noteikumiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem. Pamatojoties uz minēto informāciju, Aģentūrai vajadzētu būt pastāvīgi informētai par tīklu un informācijas drošības aktuālo stāvokli un jaunākajām ar to saistītajām tendencēm Savienībā Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru un dalībvalstu interesēs.
- (25) Savu uzdevumu veikšanā Aģentūrai būtu jāveicina sadarbība starp Savienību un dalībvalstīm, lai uzlabotu informētību par tīkla un informācijas drošību Savienībā.
- (26) Aģentūrai būtu jāatvieglo dalībvalstu kompetento neatkarīgo pārvaldes iestāžu sadarbība, jo īpaši atbalstot

paraugprakses un izglītības un informētības uzlabošanas programmu standartu izstrādi, veicināšanu un apmaiņu. Šādu uzdevumu atvieglos labāka informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm. Aģentūrai būtu jāpalīdz uzlabot elektronisko sakaru, infrastruktūras un pakalpojumu individuālo lietotāju informētību, tostarp palīdzot dalībvalstīm, kur tās ir izvēlējušās izmantot sabiedrību interesējošas informācijas platformu, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/22/EK (2002. gada 7. marts) par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (Universālā pakalpojuma direktīva)⁽¹⁾, lai sagatavotu attiecīgo sabiedrību interesējošo informāciju par tīklu un informācijas drošību, un arī palīdzot izstrādāt šādu informāciju, kas iekļaujama tādu jaunu ierīču piegādes gadījumā, kuras paredzēts izmantot publiskos komunikāciju tīklos. Aģentūrai būtu arī jāatbalsta ieinteresēto personu sadarbība Savienības līmenī, cita starpā veicinot informācijas apmaiņu, informētības uzlabošanas kampaņas un izglītības un mācību programmas.

- (27) Aģentūrai būtu, *inter alia*, jāpalīdz attiecīgām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm, tām veicot sabiedrības izglītošanas kampaņas galalietotājiem, lai veicinātu individuālo tiesaistes uzvedības drošākus paradumus un palielinātu informētību par potenciālajiem draudiem kibertelpā, tostarp par tādiem kibernetizētiem kā personas datu izkrāpšanas jeb pikšķerēšanas uzbrukumi, botu tīkli, krāpšana finanšu un banku darījumos, kā arī lai popularizētu pamatietiekumus attiecībā uz autentifikāciju un datu aizsardzību.
- (28) Lai nodrošinātu Aģentūras mērķu pilnīgu sasniegšanu, tai būtu jāsadarbības ar attiecīgām struktūrām, tostarp struktūrām, kas darbojas kibernetizēto jomā, piemēram, Eiropolu, un privātuma aizsardzības jomā, lai savstarpēji informētu par zinātību un paraugpraksi un nodrošinātu konsultācijas par tīklu un informācijas drošības aspektiem, kas varētu ietekmēt to darbu. Aģentūrai būtu jādarbojas ar mērķi panākt sinerģiju starp minēto struktūru centieniem un pašas Aģentūras centieniem veicināt tīklu un informācijas drošības uzlabojumus. Valstu un Savienības tiesībsargājošo un privātuma aizsardzības iestāžu pārstāvjiem vajadzētu būt iespējai piedalīties Aģentūras pastāvīgajā ieinteresēto personu grupā. Sadarbojoties ar tiesībsargājošajām struktūrām attiecībā uz tīklu un informācijas drošības aspektiem, kas varētu ietekmēt viņu darbu, Aģentūrai būtu jāņem vērā pastāvošie informācijas kanāli un izveidotie tīkli.
- (29) Komisija ir izveidojusi Eiropas publiskā un privātā sektora partnerību infrastruktūru noturības jautājumos – noturīgu Savienības mēroga sadarbības sistēmu IKT infrastruktūru noturības jautājumos, kurā Aģentūrai būtu jāuzņemas koordinators loma, pulcinot ieinteresētās personas, lai apspriestu sabiedriskās politikas prioritātes, problēmu ekonomiskos un ar tirgu saistītos aspektus un IKT noturības nodrošināšanas pasākumus.

(1) OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.

- (30) Lai veicinātu tīklu un informācijas drošību un tās uzskatāmību, Aģentūrai būtu jāveicina dalībvalstu kompetento valsts struktūru sadarbība, jo īpaši atbalstot paraugprakses un informētības uzlabošanas kampaņu attīstību un informācijas apmaiņu par tām un pastiprinot informatīvos pasākumus. Aģentūrai būtu arī jāatbalsta sadarbība starp ieinteresētajām personām un Savienības iestādēm, tostarp veicinot informācijas apmaiņu un informētības uzlabošanas pasākumus.
- (31) Lai uzlabotu augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību Savienībā, Aģentūrai būtu jāveicina sadarbība un savstarpēja apmaiņa ar informāciju un paraugpraksēm starp attiecīgām organizācijām, piemēram, Datordrošības incidentu reaģēšanas komandām (CSIRT) un Datorapdraudējumu reaģēšanas komandām (CERT).
- (32) Pienācīgi funkcionējošu CERT Savienības sistēmai vajadzētu būt Savienības tīklu un informācijas drošības infrastruktūras stūrā. Aģentūrai būtu jāatbalsta dalībvalstu CERT un Savienības CERT, lai nodrošinātu CERT tīkla darbību, tostarp sniedzot atbalstu arī Eiropas valdību CERT grupas locekļiem. Lai palīdzētu nodrošināt, ka katras CERT iespējas ir pietiekami attīstītas un ka šīs iespējas cik vien iespējams atbilst vislabāk attīstīto CERT iespējām, Aģentūrai būtu jāpalīdz salīdzinošās novērtēšanas sistēmas izveidē un darbībā. Turklāt Aģentūrai būtu jāveicina un jāatbalsta sadarbība starp attiecīgām CERT to pārvaldīto vai aizsargāto tīklu vai infrastruktūras incidentu, uzbrukumu vai traucējumu gadījumā, ja tas attiecas vai varētu attiekties vismaz uz divām CERT.
- (33) Efektīvas tīklu un informācijas drošības politikas pamatā publiskajā un privātajā sektorā būtu jābūt labi izstrādātām riska izvērtēšanas metodēm. Riska izvērtēšanas metodes un procedūras izmanto dažādos līmeņos, un nav vienotas prakses par to, kā tās efektīvi piemērot. Ar riska izvērtēšanu un sadarbīgu riska pārvaldības risinājumu meklēšanu saistītas paraugprakses veicināšana un izstrāde publiskā un privātā sektora organizācijās paaugstinās tīklu un informācijas sistēmu drošības līmeni Savienībā. Tādēļ Aģentūrai būtu jāatbalsta ieinteresēto personu sadarbība Savienības līmenī, palīdzot tām izveidot un pārņemt Eiropas un starptautiskos elektronisko produktu, sistēmu, tīklu un pakalpojumu, kas kopā ar programmatūru veido tīkla un informācijas sistēmas, riska pārvaldības un drošības novērtēšanas standartus.
- (34) Ja tas ir vajadzīgi un lietderīgi attiecībā uz mērķiem un pienākumu izpildi, Aģentūrai būtu jāapmainās ar pieredzi un vispārīgu informāciju ar Savienības institūcijām, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kas nodarbojas ar tīklu un informācijas drošības jautājumiem. Aģentūrai būtu jāveicina Savienības līmeņa pētniecības prioritāšu identificēšana tīklu noturības un tīklu un informācijas drošības jomās un zināšanas par nozares vajadzībām būtu jānodod attiecīgajām pētniecības iestādēm.
- (35) Aģentūrai būtu jānodrošina dalībvalstis un pakalpojumu sniedzēji paaugstināt to vispārējos drošības standartus tā, lai visi interneta lietotāji veiktu nepieciešamos pasākumus savas personīgās kiberdrošības panākšanai.
- (36) Tīklu un informācijas drošības problēmas ir vispārēji jautājumi. Lai uzlabotu drošības standartus, tostarp definētu kopējas uzvedības normas un rīcības kodeksus, un informācijas apmaiņu un veicinātu ātrāku starptautisko sadarbību atbildes pasākumu jomā, kā arī vienotu globālu pieeju tīklu un informācijas drošības jautājumiem, ir nepieciešams ciešāk sadarboties starptautiskā līmenī. Tādēļ Aģentūrai būtu jāatbalsta tālāka Savienības iesaistīšanās un sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, vajadzības gadījumā attiecīgām Savienības institūcijām, struktūrām, birojiem un aģentūrām nodrošinot nepieciešamās speciālās zināšanas un analīzi.
- (37) Aģentūrai būtu jādarbojas saskaņā ar subsidiaritātes principu, ar tīklu un informācijas drošību saistītajos jautājumos nodrošinot piemērotu dalībvalstu koordinācijas līmeni un uzlabojot valstu politikas efektivitāti, tādējādi radot pievienoto vērtību, kā arī saskaņā ar proporcionālītātes principu, nepārsniedzot to, kas vajadzīgs šajā regulā izklāstīto mērķu sasniegšanai. Pildot savus pienākumus, Aģentūrai būtu jāstiprina, bet tai nebūtu jāierobežo kompetence, ne arī preventīvi jāietekmē, jāapgrūtina vai jādublē attiecīgās pilnvaras un pienākumi, kas dalībvalstu pārvaldes iestādēm uzticēti saskaņā ar elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu direktīvām, kā arī ar Regulu (EK) Nr. 1211/2009⁽¹⁾ izveidotajai Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādei (BEREC) un Direktīvā 2002/21/EK minētajai Komunikāciju komitejai, Eiropas standartizācijas struktūrām, dalībvalstu standartizācijas struktūrām un pastāvīgajai komitejai saskaņā ar Direktīvu 98/34/EK⁽²⁾, un neatkarīgām dalībvalstu uzraudzības iestādēm, kā noteikts Direktīvā 95/46/EK.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1211/2009 (2009. gada 25. novembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (BEREC) un biroju (OV L 337, 18.12.2009., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.).

- (38) Aģentūras pārvaldībā ir nepieciešams ieviest noteiktus principus saskaņā ar kopīgo paziņojumu un vienoto pieeju, par ko 2012. gadā jūlijā vienojās starpiestāžu darba grupa ES decentralizēto aģentūru jautājumos, kuras paziņojuma un pieejas mērķis ir pilnveidot aģentūru darbību un uzlabot to sniegumu.
- (39) Kopīgais paziņojums un vienotā pieeja attiecīgos gadījumos būtu jāatspoguļo arī Aģentūras darba programmās, Aģentūras novērtējumos un Aģentūras pārskatu un administratīvajā praksē.
- (40) Lai Aģentūra darbotos pienācīgi, Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka personām, kuras tiek ieceltas valdē, ir atbilstoša profesionālā pieredze. Lai nodrošinātu valdes darba nepārtrauktību, Komisijai un dalībvalstīm būtu arī jācenšas ierobežot savu attiecīgo pārstāvju mainību valdē.
- (41) Ir būtiski, lai Aģentūra izveidotu un uzturētu objektivitātes, integritātes un augstu profesionālo standartu reputāciju. Attiecīgi valdei būtu jāpieņem vispusīgi noteikumi attiecībā uz interešu konfliktu nepieļaušanu un risināšanu, kas attiektos uz visu Aģentūru.
- (42) Ņemot vērā Aģentūras unikālos apstākļus un grūtos uzdevumus, kas tai jārisina, Aģentūras organizatoriskā struktūra būtu jāvienkāršo un jāstiprina, lai nodrošinātu lielāku efektivitāti un lietderīgumu. Tāpēc cita starpā būtu jāizveido izpildvalde, lai valde varētu koncentrēties uz stratēģiskas nozīmes jautājumiem.
- (43) Valdei, ievērojot noteikumus, kas pieņemti saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁽¹⁾ ("Finanšu regula"), būtu jāieceļ grāmatvedis.
- (44) Lai nodrošinātu efektīvu Aģentūras darbu, dalībvalstīm un Komisijai vajadzētu būt pārstāvētām tās valdē, kam būtu jānosaka Aģentūras darbības vispārīgais virziens un jāgādā, lai tā pilda savus pienākumus saskaņā ar šo regulu. Valde būtu jāpilnvaro izstrādāt budžetu, pārbaudīt tā izpildi, pieņemt atbilstošus finanšu noteikumus, noteikt pārredzamas darba procedūras Aģentūras lēmumu pieņemšanai, apstiprināt Aģentūras darba programmu, pieņemt savu reglamentu un Aģentūras darbības iekšējos noteikumus, iecelt izpilddirektoru, lemt par izpilddirektora pilnvaru termiņa pagarināšanu pēc Eiropas Parlamenta viedokļa saņemšanas un lemt par tā izbeigšanu. Valdei būtu jāizveido izpildvalde, kas tai palīdz pildīt administratīvos un budžeta uzdevumus.
- (45) Lai Aģentūras darbība būtu sekmīga, tās izpilddirektors jāieceļ, ņemot vērā nopelnus un ar dokumentiem apliecinātas administratīvā un pārvaldības darba iemaņas, kā arī kompetenci un pieredzi tīklu un informācijas drošības jomā, turklāt, organizējot Aģentūras iekšējo darbību, izpilddirektora pienākumi jāpilda pilnīgi neatkarīgi. Šajā nolūkā izpilddirektoram būtu jāsaņem priekšlikums Aģentūras darba programmai, iepriekš apspriežoties ar Komisiju, un jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu Aģentūras darba programmas pienācīgu izpildi. Izpilddirektoram būtu jāsaņem un jāiesniedz valdei gada darbības pārskata projekts, jāizstrādā Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projekts un jāizpilda budžets.
- (46) Izpilddirektoram vajadzētu būt iespējai veidot *ad hoc* darba grupas, lai risinātu konkrētus jautājumus, jo īpaši zinātniskus, tehniskus, juridiskus vai sociālekonomiskus jautājumus. Veidojot *ad hoc* darba grupas, izpilddirektoram būtu jācenšas iesaistīt un izmantot attiecīgus ārējus ekspertus, lai Aģentūra varētu piekļūt jaunākajai informācijai par drošības problēmām, kas rodas informācijas sabiedrības attīstības procesā. Izpilddirektoram būtu jāgādā, lai *ad hoc* darba grupu locekļi tiktu izraudzīti saskaņā ar augstākajiem kompetences standartiem, nodrošinot dalībvalstu administrāciju, Savienības iestāžu un privātā sektora, tostarp ražošanas nozares, lietotāju un tīklu un informācijas drošības jomas akadēmisko ekspertu pienācīgu pārstāvniecības līdzsvaru atbilstoši konkrēti risināmajiem jautājumiem. Izpilddirektoram vajadzētu būt iespējai pēc vajadzības katrā konkrētā gadījumā darba grupās iesaistīt atsevišķus attiecīgajā jomā atzītus ekspertus. Viņu izmaksas būtu jāsedz Aģentūrai saskaņā ar tās iekšējiem noteikumiem un noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Finanšu regulu.
- (47) Aģentūrai vajadzētu būt pastāvīgai ieinteresēto personu grupai – padomdevēju struktūrai, kas uzturētu regulāru dialogu ar privāto sektoru, patērētāju organizācijām un citām attiecīgām ieinteresētajām personām. Pastāvīgajai ieinteresēto personu grupai, ko saskaņā ar izpilddirektora

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

- priekšlikumu izveido valde, galvenokārt būtu jārisina ieinteresētajām personām svarīgi jautājumi un par tiem jāinformē Aģentūra. Vajadzības gadījumā un saskaņā ar sanāksmju darba kārtību izpilddirektoram vajadzētu būt iespējai uzaicināt piedalīties grupas sanāksmēs Eiropas Parlamenta un citu attiecīgu struktūru pārstāvjus.
- (48) Tā kā pastāv noteikums par plašu ieinteresēto personu pārstāvību pastāvīgajā ieinteresēto personu grupā un ar minēto grupu jāapspriežas jo īpaši attiecībā uz darba programmas projektu, vairs nav nepieciešams paredzēt ieinteresēto personu pārstāvību valdē.
- (49) Aģentūrai būtu jāievēro atbilstīgi Savienības noteikumi, kas attiecas uz publisku piekļuvi dokumentiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1049/2001⁽¹⁾. Uz informāciju, ko Aģentūra apstrādā mērķiem, kas saistīti ar tās iekšējo darbu, kā arī informāciju, ko apstrādā tās uzdevumu veikšanas laikā, būtu jāattiecinā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti⁽²⁾.
- (50) Aģentūrai būtu jāievēro Savienības iestādēm piemērojamie noteikumi un valstu tiesību akti, kas attiecas uz slepenu dokumentu apstrādi.
- (51) Lai garantētu Aģentūras pilnīgu autonomiju un neatkarību un ļautu tai veikt papildu un jaunus uzdevumus, tostarp neparedzētus ārkārtas uzdevumus, Aģentūrai būtu jāpiešķir pietiekams un atsevišķs budžets, kura ieņēmumus veido galvenokārt Savienības un Aģentūras darbā iesaistīto trešo valstu iemaksas. Aģentūras personāla vairākumam vajadzētu būt tieši iesaistītam Aģentūras pilnvaru darbības īstenošanā. Mītnes dalībvalstij vai jebkurai citai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai veikt brīvprātīgas iemaksas Aģentūras budžetā. Savienības budžeta procedūra būtu jāturpina piemērot attiecībā uz visām subsīdijām, ko piešķir no Eiropas Savienības vispārējā budžeta. Turklāt Revīzijas palātai būtu jāveic Aģentūras finanšu pārskatu revīzija, lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību.
- (52) Ņemot vērā pastāvīgi mainīgos draudus, Savienības politikā attīstību attiecībā uz tīklu un informācijas drošību un lai pielāgotos daudzgadu finanšu shēmai, Aģentūras pilnvaru termiņš būtu jānosaka uz ierobežotu septiņu gadu laikposmu, paredzot iespēju šo termiņu pagarināt.
- (53) Aģentūras darbība būtu jānovērtē neatkarīgi. Novērtējumā būtu jāņem vērā Aģentūras efektivitāte tās mērķu sasniegšanā un tās darba prakses un uzdevumu atbilstība, lai noteiktu, vai tās mērķi joprojām ir spēkā un – atkarībā no tā – vai un uz cik ilgu laikposmu tās pilnvaru termiņš būtu jāpagarina.
- (54) Ja Aģentūras pilnvaru termiņa beigās Komisija nav iesniegusi priekšlikumu par pilnvaru pagarināšanu, Aģentūrai un Komisijai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, jo īpaši risinot jautājumus saistībā ar darbinieku darba līgumiem un budžeta pasākumiem.
- (55) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūru, lai sekmētu augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību Savienībā un uzlabotu sabiedrības informētību, un attīstītu un veicinātu tīklu un informācijas drošības kultūru Savienības iedzīvotāju, patērētāju, uzņēmumu un publiskā sektora organizāciju interesēs, tādējādi sekmējot iekšējā tirgus izveidi un pienācīgu darbību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un tādēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (56) Regula (EK) Nr. 460/2004 būtu jāatceļ.
- (57) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju, kas ir pieņēmis atzinumu 2010. gada 20. decembrī⁽³⁾.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 101, 1.4.2011., 20. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. IEDAĻA

DARBĪBAS JOMA, MĒRĶI UN UZDEVUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības Aģentūru (ENISA, turpmāk "Aģentūra"), lai veiktu tai uzticētos uzdevumus un Savienībā veicinātu augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību un lai uzlabotu sabiedrības informētību par tīklu un informācijas drošību un attīstītu un veicinātu tīklu un informācijas drošības kultūru Savienības iedzīvotāju, patērētāju, uzņēmumu un publiskā sektora organizāciju interesēs, tādējādi sekmējot iekšējā tirgus izveidi un pienācīgu darbību.

2. Aģentūras mērķi un pienākumi neskar dalībvalstu kompetenci attiecībā uz tīklu un informācijas drošību un nekādā ziņā darbības, kas attiecas uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību (tostarp valsts ekonomisko labklājību, ja darbības attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā.

3. Šajā regulā "tīklu un informācijas drošība" ir tīklu un informācijas sistēmu spēja noteiktā ticamības līmenī pretoties nejausiem gadījumiem vai nelikumīgām un ļaunprātīgām darbībām, kas apdraud glabājamo vai pārraidāmo datu un minēto tīklu un sistēmu piedāvāto vai ar to starpniecību pieejamo saistīto pakalpojumu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti.

2. pants

Mērķi

1. Aģentūra attīsta un saglabā augsta līmeņa kompetenci.

2. Aģentūra palīdz Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām izstrādāt vajadzīgo politiku tīklu un informācijas drošības jomā.

3. Aģentūra palīdz Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm īstenot politiku, kas vajadzīga, lai ievērotu normatīvo un administratīvo aktu prasības par tīklu un informācijas drošību, kuras noteiktas pašreizējos un turpmākos Savienības tiesību aktos, tādējādi sekmējot pienācīgu iekšējā tirgus darbību.

4. Aģentūra palīdz Savienībai un dalībvalstīm stiprināt un uzlabot to spējas un gatavību novērst, atklāt un risināt tīklu un informācijas drošības problēmas un incidentus.

5. Savu kompetenci Aģentūra izmanto, lai veicinātu plašu sadarbību starp publiskā un privātā sektora dalībniekiem.

3. pants

Uzdevumi

1. Saskaņā ar 1. pantā noteikto un lai sasniegtu 2. pantā minētos mērķus, vienlaikus ievērojot 1. panta 2. punktu, Aģentūra pilda šādus uzdevumus:

a) atbalsta Savienības politikas un tiesību aktu izstrādi:

i) palīdzot un sniedzot ieteikumus visos jautājumos saistībā ar Savienības tīklu un informācijas drošības politiku un tiesību aktiem;

ii) nodrošinot sagatavošanās darbu, konsultācijas un analīzes saistībā ar Savienības tīklu un informācijas drošības politikas un tiesību aktu izstrādi un pilnveidošanu;

iii) analizējot publiski pieejamās tīklu un informācijas drošības stratēģijas un veicinot to publicēšanu;

b) atbalsta spēju veidošanu:

i) pēc dalībvalstu pieprasījuma palīdzot tām centienos attīstīt un uzlabot tīklu un informācijas drošības problēmu un incidentu novēršanas, atklāšanas, analīzes un risināšanas spējas un sniedzot tām nepieciešamās zināšanas;

ii) veicinot un atvieglojot brīvprātīgo sadarbību gan starp dalībvalstīm, gan starp Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm to centienos novērst, atklāt un risināt tīklu un informācijas drošības problēmas un incidentus gadījumos, kad to ietekme sniedzas pāri robežām;

iii) palīdzot Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām to centienos attīstīt tīklu un informācijas drošības problēmu un incidentu novēršanas, atklāšanas, analīzes un risināšanas spējas, jo īpaši atbalstot Datorapdraudējumu reaģēšanas komandas (CERT) darbību to interesēs;

iv) atbalstot valsts/valdības un Savienības CERT spēju līmeņa paaugstināšanu, tostarp veicinot dialogu un informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz nozares jaunākajiem sasniegumiem katra CERT atbilst kopējam iespēju minimumam un darbojas saskaņā ar paraugpraksi;

- v) atbalstot Savienības tīklu un informācijas drošības mācību organizēšanu un veikšanu un pēc dalībvalstu pieprasījuma konsultējot tās par valsts mācībām; informatīvus pasākumus, lai stiprinātu tīklu un informācijas drošību un tās redzamību, nodrošinot paraugpraksi un pamatnostādnes;
- vi) palīdzot Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm to centienos vākt, analizēt un saskaņā ar dalībvalstu drošības prasībām izplatīt ar tīklu un informācijas drošību saistītus datus un, pamatojoties uz Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru un dalībvalstu sniegto informāciju saskaņā ar Savienības tiesību aktu noteikumiem un tiem valsts noteikumiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem, nodrošinot Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru, kā arī dalībvalstu informētību par tīklu un informācijas aktuālo drošības stāvokli Savienībā to interesēs;
- vii) atbalstot tāda Savienības agrīnās brīdināšanas mehānisma izveidi, kas papildina dalībvalstu mehānismus;
- viii) piedāvājot tīklu un informācijas drošības apmācību attiecīgajām publiskajām iestādēm, vajadzības gadījumā sadarbībā ar ieinteresētajām personām;
- c) atbalsta brīvprātīgu sadarbību starp kompetentajām publiskajām iestādēm un starp ieinteresētajām personām, tostarp augstskolām un pētniecības centriem Savienībā, un atbalsta informētības palielināšanu, *inter alia*:
- i) veicinot sadarbību starp valsts un valdību CERT vai Datordrošības incidentu reaģēšanas komandām (CSIRT), tostarp CERT Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām;
- ii) veicinot paraugprakses izstrādi un apmaiņu ar mērķi sasniegt augstu līmeni tīklu un informācijas drošības jomā;
- iii) veicinot dialogu un centienus izstrādāt un apmainīties ar paraugpraksi;
- iv) veicinot paraugpraksi informācijas apmaiņā un izpratnes veidošanā;
- v) palīdzot Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un dalībvalstīm un to attiecīgajām struktūrām pēc to pieprasījuma organizēt informētības uzlabošanas pasākumus, tostarp individuālu lietotāju līmenī, un citus
- d) atbalsta pētniecību un izstrādi, kā arī standartizāciju:
- i) sekmējot Eiropas un starptautisku standartu riska pārvaldības un elektronisko produktu, tīklu un pakalpojumu drošības jomā izveidi un pārņemšanu;
- ii) sniedzot ieteikumus Savienībai un dalībvalstīm par vajadzību veikt pētījumus tīklu un informācijas drošības jomā, lai būtu iespējams efektīvi reaģēt uz pašreizējiem un turpmākiem tīklu un informācijas drošības riskiem un apdraudējumiem, tostarp attiecībā uz jaunām un topošām informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, un iedarbīgi izmantot riska novēršanas tehnoloģijas;
- e) sadarbojas ar Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, tostarp tām, kuras nodarbojas ar kibernetizāciju apkarošanu un privātuma un personas datu aizsardzību, lai risinātu kopējās problēmas, tostarp:
- i) apmainoties ar zinātību un paraugpraksi;
- ii) sniedzot konsultācijas par attiecīgiem tīklu un informācijas drošības aspektiem, lai attīstītu sinerģijas;
- f) atbalsta Savienības centienus sadarboties ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, lai veicinātu starptautisko sadarbību tīklu un informācijas drošības jautājumos, tostarp:
- i) vajadzības gadījumā piedaloties starptautisku mācību novērošanā un organizēšanā, analizējot šādu mācību rezultātus un ziņojot par tiem;
- ii) veicinot attiecīgu organizāciju apmaiņu ar paraugpraksi;
- iii) daloties pieredzē ar Savienības iestādēm.
2. Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras un dalībvalstu struktūras var lūgt padomu Aģentūrai gadījumā, ja notiek drošības pārkāpums vai integritātes zaudēšana ar būtisku ietekmi uz tīklu darbību un pakalpojumiem.
3. Aģentūra pilda uzdevumus, kas tai uzticēti ar Savienības tiesību aktiem.
4. Aģentūra neatkarīgi pauž savus secinājumus, norādījumus un sniedz konsultācijas par jautājumiem, kas ir šīs regulas darbības un mērķu jomā.

2. IEDAĻA

ORGANIZĀCIJA

4. pants

Aģentūras sastāvs

1. Aģentūrai ir:

a) valde;

b) izpilddirektors un personāls; un

c) pastāvīga ieinteresēto personu grupa.

2. Lai palīdzētu uzlabot Aģentūras darbības efektivitāti un lietderību, valde izveido izpilddvaldi.

5. pants

Valde

1. Valde nosaka Aģentūras darbības vispārīgo virzienu un gādā, lai tā darbotos saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem un principiem. Tā arī nodrošina Aģentūras darbības saskaņotību ar dalībvalstu un Savienības līmeņa pasākumiem.

2. Valde pieņem Aģentūras gada un daudzgadu darba programmu.

3. Valde pieņem gada pārskatu par Aģentūras darbību un ne vēlāk kā līdz nākamā gada 1. jūlijam nosūta to Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai. Gada pārskatā iekļauj grāmatvedības pārskatus un apraksta, kā Aģentūra ir izpildījusi savus darbības rādītājus. Gada pārskats ir publiski pieejams.

4. Valde pieņem stratēģiju krāpšanas apkarošanai, kas ir proporcionāla krāpšanas riskiem, ņemot vērā to pasākumu izmaksu un ieguvumu analīzi, kas ir jāievieš.

5. Valde nodrošina pietiekamu uzraudzību konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) veiktajām izmeklēšanām un dažādu iekšējo un ārējo revīziju ziņojumiem un novērtējumiem.

6. Valde pieņem noteikumus par to, kā nepieļaut un kā risināt interešu konfliktus.

7. Attiecībā uz Aģentūras personālu valde īsteno pilnvaras, kuras attiecīgi paredz Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība ("Civildienesta noteikumi" un "Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība"), kas noteikta Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68⁽¹⁾ iecelējinstitūcijai un struktūrvienībai, kas ir pilnvarota slēgt darba līgumu.

Valde saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantā minēto procedūru pieņem lēmumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, deleģējot attiecīgās iecelējinstitūcijas pilnvaras izpilddirektoram. Izpilddirektors minētās pilnvaras var deleģēt tālāk.

Ja tas nepieciešams ārkārtas apstākļu dēļ, valde var atsaukt iecelējinstitūcijas pilnvaru deleģēšanu izpilddirektoram un tās pilnvaras, ko izpilddirektors deleģējis tālāk. Šādā gadījumā valde var tās deleģēt uz ierobežotu laiku kādam no saviem locekļiem vai kādam darbiniekam, kas nav izpilddirektors.

8. Valde pieņem atbilstošus noteikumus, ar ko īsteno Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 110. pantā.

9. Valde ieceļ izpilddirektoru un var pagarināt viņa pilnvaru termiņu vai atcelt no amata saskaņā ar šīs regulas 24. pantu.

10. Valde pēc apspriešanās ar Komisiju pieņem savu un izpilddvaldes reglamentu. Reglaments paredz pieņemt lēmumus paātrinātā kārtībā, vai nu izmantojot rakstisku procedūru, vai ar attālinātas konferences palīdzību.

11. Valde, vispirms konsultējoties ar Komisijas dienestiem, pieņem Aģentūras darbības iekšējos noteikumus. Minētos noteikumus publicē.

12. Valde pieņem Aģentūrai piemērojamos finanšu noteikumus. Tajos nedrīkst būt atkāpju no Komisijas Regulas (EK, Euratom) Nr. 2343/2002 (2002. gada 19. novembris) par pamata Finanšu regulu struktūrām, kas minētas 185. pantā Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam⁽²⁾, ja vien šāda atkāpe nav īpaši vajadzīga Aģentūras darbībai un Komisija nav tam iepriekš piekritusi.

⁽¹⁾ OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 357, 31.12.2002., 72. lpp.

13. Valde pieņem personāla politikas daudzgadu plānu, iepriekš konsultējoties ar Komisijas dienestiem un attiecīgi informējot Eiropas Parlamentu un Padomi.

6. pants

Valdes sastāvs

1. Valdē ir pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un divi pārstāvji, kurus ieceļ Komisija. Balsstiesības ir visiem pārstāvjiem.

2. Katram valdes loceklim ir aizstājējs, kas viņu pārstāv prombūtnes gadījumā.

3. Valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, ņemot vērā viņu zināšanas par Aģentūras uzdevumiem un mērķiem un ņemot vērā vadības, administratīvās un budžeta prasmes, kas vajadzīgas, lai pildītu 5. pantā uzskaitītos uzdevumus. Komisijai un dalībvalstīm būtu jācenšas ierobežot savu pārstāvju mainību valdē, lai nodrošinātu minētās valdes darba nepārtrauktību. Komisija un dalībvalstis tiecas panākt vīriešu un sieviešu līdzsvarotu pārstāvību valdē.

4. Valdes locekļu un viņu aizstājēju pilnvaru termiņš ir četri gadi. Minēto pilnvaru termiņu var pagarināt.

7. pants

Valdes priekšsēdētājs

1. Valde ievēl priekšsēdētāju un viņa vietnieku no savu locekļu vidus uz trīs gadu laikposmu, ko var pagarināt. Priekšsēdētāja vietnieks *ex officio* aizstāj priekšsēdētāju, ja priekšsēdētājs nevar pildīt savus pienākumus.

2. Eiropas Parlamenta attiecīgā(-ās) komiteja(-as) var uzaicināt priekšsēdētāju sniegt paziņojumu un atbildēt uz deputātu jautājumiem.

8. pants

Sanāksmes

1. Valdes sanāksmes sasauc tās priekšsēdētājs.

2. Valde kārtējās sapulces sasauc vismaz reizi gadā. Tā rīko arī ārkārtas sanāksmes pēc priekšsēdētāja vai vismaz vienas trešdaļas locekļu pieprasījuma.

3. Izpilddirektors valdes sanāksmēs piedalās bez balsstiesībām.

9. pants

Balsošana

1. Valde pieņem lēmumus ar locekļu absolūtu balsu vairākumu.

2. Valdes reglamenta, Aģentūras darbības iekšējo noteikumu, budžeta, gada un daudzgadu darba programmas pieņemšanai, izpilddirektora iecelšanai amatā, viņa pilnvaru termiņa pagarināšanai un atcelšanai no amata un valdes priekšsēdētāja iecelšanai ir nepieciešamas valdes locekļu divu trešdaļu balsu vairākums.

10. pants

Izpildvalde

1. Valdei palīdz izpildvalde.

2. Izpildvalde sagatavo lēmumus tikai par administratīvajiem un budžeta jautājumiem; šos lēmumus pieņem valde.

Kopā ar valdi tā nodrošina pietiekamu uzraudzību par konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no OLAF izmeklēšanas un dažādiem iekšēju un ārēju revīziju ziņojumiem un novērtējumiem.

Neskarot izpilddirektora pienākumus, kas noteikti 11. pantā, izpildvalde palīdz un sniedz padomus izpilddirektoram valdes lēmumu īstenošanā par administratīviem un budžeta jautājumiem.

3. Izpildvalde sastāv no pieciem locekļiem, ko ieceļ no valdes locekļiem, starp kuriem ir valdes priekšsēdētājs, kas var būt arī izpildvaldes priekšsēdētājs, un viens no Komisijas pārstāvjiem.

4. Izpildvaldes locekļu pilnvaru ilgums ir tāds pats kā valdes locekļu pilnvaru ilgums, kas noteikts 6. panta 4. punktā.

5. Izpildvalde tiecas vismaz reizi trijos mēnešos. Izpildvaldes priekšsēdētājs pēc tās locekļu pieprasījuma sasauc papildu sanāksmes.

11. pants

Izpilddirektora pienākumi

1. Aģentūru vada izpilddirektors, kas savus pienākumus pilda neatkarīgi.

2. Izpilddirektors atbild par:
- a) Aģentūras ikdienas vadību;
  - b) valdes pieņemto lēmumu īstenošanu;
  - c) gada darba programmas un daudzgadu darba programmas sagatavošanu pēc apspriešanās ar valdi un iesniegšanu valdei pēc apspriešanās ar Komisiju;
  - d) gada darba programmas un daudzgadu darba programmas īstenošanu un ziņošanu valdei par to;
  - e) Aģentūras darbības gada pārskata sagatavošanu un iesniegšanu valdei apstiprināšanai;
  - f) rīcības plānu sagatavošanu saistībā ar secinājumiem, kas minēti retrospektīvos novērtējumos, un ziņošanu Komisijai par progresu reizi divos gados;
  - g) Savienības finanšu interešu aizsardzību, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātas summas, un attiecīgos gadījumos piemērojot efektīvas, samērīgas un atturošas administratīvas un finansiālas sankcijas;
  - h) Aģentūras krāpšanas apkarošanas stratēģiju sagatavošanu un iesniegšanu valdei apstiprināšanai;
  - i) Aģentūras darbību nodrošināšanu saskaņā ar tās pakalpojumu izmantotāju vajadzībām, jo īpaši attiecībā uz sniegto pakalpojumu pietiekamību;
  - j) sakaru veidošanu un uzturēšanu ar Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām;
  - k) sakaru veidošanu un uzturēšanu ar uzņēmēju aprindām un patērētāju organizācijām, lai nodrošinātu regulāru dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām;
  - l) citu saskaņā ar šo regulu izpilddirektoram uzticētu uzdevumu izpildi.

3. Vajadzības gadījumā un saskaņā ar Aģentūras mērķiem un uzdevumiem izpilddirektors var veidot ekspertu *ad hoc* darba grupas, tostarp no dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Par to iepriekš informē valdi. Procedūras, jo īpaši attiecībā uz *ad hoc* darba grupu sastāvu, kārtību, kādā izpilddirektors izraugās ekspertus, un *ad hoc* darba grupu darbību, nosaka Aģentūras darbības iekšējos noteikumus.

4. Izpilddirektors vajadzības gadījumā nodod valdes un izpilddarbes rīcībā administratīvā personāla darbiniekus un citus resursus.

12. pants

Pastāvīgā ieinteresēto personu grupa

1. Pamatojoties uz izpilddirektora priekšlikumu, valde izveido pastāvīgu ieinteresēto personu grupu, kurā ir atzīti eksperti, kas pārstāv attiecīgas ieinteresētās personas, piemēram, IKT nozari, sabiedrībai pieejamu elektroniskās komunikācijas tīklu vai pakalpojumu piegādātājus, patērētāju grupas, akadēmiskus ekspertus tīklu un informācijas drošības jomā un to valsts pārvaldes iestāžu pārstāvjus, kuras paziņotas saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, kā arī tiesībsargājošās un privātuma aizsardzības iestādes.

2. Procedūras, jo īpaši attiecībā uz pastāvīgās ieinteresēto personu grupas locekļu skaitu, sastāvu un kārtību, kādā valde tos ieceļ, izpilddirektora priekšlikumu un grupas darbību nosaka Aģentūras darbības iekšējos noteikumus un publicē.

3. Pastāvīgo ieinteresēto personu grupu vada izpilddirektors vai jebkura persona, kuru izpilddirektors ieceļ attiecīgajam gadījumam.

4. Pastāvīgās ieinteresēto personu grupas locekļu pilnvaru termiņš ir divarpus gadi. Pastāvīgās ieinteresēto personu grupas locekļi nedrīkst būt valdes locekļi. Komisijas un dalībvalstu ekspertiem ir tiesības būt klāt pastāvīgās ieinteresēto personu grupas sanāksmēs un piedalīties tās darbā. Uzaicināt būt klāt sanāksmēs un piedalīties pastāvīgās ieinteresēto personu grupas darbā var arī pārstāvjus no citām izpilddirektora ieskatā saistītām struktūrām, kaut arī viņi nav pastāvīgās ieinteresēto personu grupas locekļi.

5. Pastāvīgā ieinteresēto personu grupa sniedz konsultācijas Aģentūrai attiecībā uz tās darba izpildi. Tā jo īpaši konsultē izpilddirektoru Aģentūras darba programmas priekšlikuma izstrādē un saziņas nodrošināšanā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām par visiem jautājumiem, kas attiecas uz darba programmu.

3. IEDAĻA

DARBĪBA

13. pants

Darba programma

1. Aģentūra darbojas saskaņā ar gada un daudzgadu darba programmu, kur iekļauj visus plānotos pasākumus.

2. Darba programmā iekļauj īpaši izstrādātus izpildes rādītājus, ar kuriem iespējams efektīvi izvērtēt sasniegtos rezultātus attiecībā pret mērķiem.

3. Izpilddirektors atbild par Aģentūras darba programmas projekta izstrādi, iepriekš konsultējoties ar Komisijas dienestiem. Katru gadu līdz 15. martam izpilddirektors iesniedz valdei nākamā gada darba programmas projektu.

4. Katru gadu līdz 30. novembrim valde pēc Komisijas atzīnuma saņemšanas pieņem Aģentūras darba programmu nākamajam gadam. Darba programma ietver daudzgadu perspektīvu. Valde gādā, lai darba programma atbilstu Aģentūras mērķiem un Savienības tiesību aktu un politikas prioritātēm tīklu un informācijas drošības jomā.

5. Darba programmu organizē saskaņā ar principu par budžeta līdzekļu pārvaldību pa darbības jomām. Darba programma atbilst Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmei un Aģentūras budžetam attiecīgajam finanšu gadam.

6. Kad valde ir pieņēmusi darba programmu, izpilddirektors to nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un dalībvalstīm un nodrošina tās publicēšanu. Pēc Eiropas Parlamenta attiecīgās komitejas uzaicinājuma izpilddirektors iepazīstina ar pieņemto gada darba programmu un piedalās viedokļu apmaiņā par to.

14. pants

Pieprasījumi Aģentūrai

1. Konsultāciju un palīdzības pieprasījumus, kas ir saskaņā ar Aģentūras mērķiem un uzdevumiem, adresē izpilddirektoram, pievienojot vispārīgu informāciju, kurā izskaidro risināmo jautājumu. Izpilddirektors informē valdi un izpildvaldi par saņemtajiem pieprasījumiem, iespējamo ietekmi uz resursiem un noteiktā laikā – par turpmākajām darbībām pēc pieprasījumu saņemšanas. Ja Aģentūra pieprasījumu noraida, tā sniedz pamatojumu.

2. Šā panta 1. punktā minētos pieprasījumus drīkst iesniegt:

a) Eiropas Parlaments;

b) Padome;

c) Komisija;

d) jebkura dalībvalstu izraudzīta kompetenta struktūra, piemēram, valsts pārvaldes iestāde, kas definēta Direktīvas 2002/21/EK 2. pantā.

3. Praktiskos pasākumus 1. un 2. punkta piemērošanai, jo īpaši attiecībā uz pieprasījumu iesniegšanu Aģentūrai, prioritāšu noteikšanu, turpmākajām darbībām un valdes un izpildvaldes informēšanu, valde paredz Aģentūras darbības iekšējos noteikumus.

15. pants

Interesu deklarācija

1. Valdes locekļi, izpilddirektors un dalībvalstu uz laiku norīkotās amatpersonas katra iesniedz saistību deklarāciju un deklarāciju, kurā norāda, ka tām nav tiešu vai netiešu interešu, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību, vai ka tādas ir. Deklarācijas ir precīzas un pilnīgas, tās ik gadu iesniedz rakstiski un atjaunina, kad vien nepieciešams.

2. Valdes locekļi, izpilddirektors un ārējie eksperti, kas piedalās *ad hoc* darba grupās, vēlākais katras sanāksmes sākumā katrs precīzi un pilnīgi deklarē jebkādas intereses, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību attiecībā uz darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem, un nepiedalās šādu jautājumu apspriešanā un balsošanā par tiem.

3. Aģentūra darbības iekšējos noteikumus paredz praktiskos pasākumus 1. un 2. punktā minēto interešu deklarāciju noteikumiem.

16. pants

Pārredzamība

1. Aģentūra nodrošina savas darbības augsta līmeņa pārredzamību un darbojas saskaņā ar 17. un 18. pantu.

2. Aģentūra gādā, lai sabiedrība un visas ieinteresētās personas saņemtu atbilstošu, objektīvu, ticamu un viegli pieejamu informāciju, jo īpaši attiecībā uz Aģentūras darba rezultātiem. Tā arī publicē interešu deklarācijas, kas iesniegtas saskaņā ar 15. pantu.

3. Valde pēc izpilddirektora priekšlikuma drīkst atļaut ieinteresētajām personām novērot dažu Aģentūras pasākumu norisi.

4. Aģentūra darbības iekšējos noteikumos paredz praktiskos pasākumus 1. un 2. punktā minēto pārredzamības noteikumu īstenošanai.

17. pants

Konfidencialitāte

1. Neskarot 18. pantu, Aģentūra neizpauž trešām personām informāciju, ko tā apstrādā vai saņem, attiecībā uz kuru vai daļu no tās ir izteikts pamatots pieprasījums uzskatīt to par konfidencialu.

2. Uz valdes locekļiem, izpilddirektoru, pastāvīgās ieinteresēto personu grupas locekļiem, ārējiem ekspertiem, kas piedalās *ad hoc* darba grupās, un Aģentūras personāla locekļiem, tostarp dalībvalstu uz laiku norīkotajām amatpersonām, konfidencialitātes prasības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 339. pantu attiecas arī pēc tam, kad šīs personas ir beigušas pildīt savus pienākumus.

3. Aģentūra darbības iekšējos noteikumos paredz praktiskos pasākumus 1. un 2. punktā minēto konfidencialitātes noteikumu īstenošanai.

4. Ja tas nepieciešams Aģentūras uzdevumu veikšanai, valde atļauj Aģentūrai apstrādāt klasificētu informāciju. Tādā gadījumā valde, vienojoties ar Komisijas dienestiem, pieņem darbības iekšējos noteikumos, piemērojot drošības principus, kas noteikti Komisijas Lēmumā 2001/844/EK, EOTK, Euratom (2001. gada 29. novembris), ar ko groza tās iekšējo reglamentu⁽¹⁾. Minētie noteikumi attiecas uz, *inter alia*, noteikumiem par klasificētas informācijas apmaiņu, apstrādi un glabāšanu.

18. pants

Pieklūve dokumentiem

1. Uz Aģentūras rīcībā esošajiem dokumentiem attiecas Regula (EK) Nr. 1049/2001.

2. Sešos mēnešos kopš Aģentūras izveides valde pieņem Regulas (EK) Nr. 1049/2001 izpildei vajadzīgos pasākumus.

3. Par lēmumiem, ko Aģentūra pieņem atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1049/2001 8. pantam, var iesniegt sūdzību ombudam saskaņā ar LESD 228. pantu vai prasību Eiropas Savienības Tiesā saskaņā ar LESD 263. pantu.

4. IEDAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

19. pants

Budžeta pieņemšana

1. Aģentūras ieņēmumus veido Savienības budžeta iemaksas, to trešo valstu iemaksas, kuras piedalās Aģentūras darbā saskaņā ar 30. pantu, un dalībvalstu brīvprātīgas iemaksas naudā vai natūrā. Dalībvalstis, kuras veic brīvprātīgas iemaksas, nevar tādēļ pieprasīt īpašas tiesības vai pakalpojumus.

2. Aģentūras izdevumus veido personāla, administratīvā un tehniskā atbalsta pasākumu, infrastruktūras un darbības izmaksas un izmaksas, ko rada ar trešām personām noslēgti līgumi.

3. Katru gadu līdz 1. martam izpilddirektors izstrādā Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam un kopā ar štatu saraksta projektu nosūta valdei.

4. Ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.

5. Pamatojoties uz izpilddirektora sagatavoto ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu, valde katru gadu sagatavo Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi nākamajam finanšu gadam.

6. Valde līdz katra gada 31. martam minēto ieņēmumu un izdevumu tāmi, kurā iekļauj štatu saraksta un darba programmas projektu, nosūta Komisijai un trešām valstīm, ar kurām Savienība ir noslēgusi nolīgumus saskaņā ar 30. pantu.

7. Komisija minēto tāmi kopā ar Savienības vispārējā budžeta projektu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

8. Pamatojoties uz minēto tāmi, Komisija Savienības budžeta projektā, ko tā saskaņā ar LESD 314. pantu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, iekļauj paredzamos izdevumus, kurus tā uzskata par vajadzīgiem saskaņā ar štatu sarakstu, un no vispārējā budžeta piešķiramo subsīdiju apmēru.

9. Eiropas Parlaments un Padome apstiprina Aģentūras subsīdiju aprocīcijas.

⁽¹⁾ OV L 317, 3.12.2001., 1. lpp.

10. Eiropas Parlaments un Padome pieņem Aģentūras štatu sarakstu.

11. Valde kopā ar darba programmu pieņem Aģentūras budžetu. Tas kļūst par galīgo variantu pēc Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas galīgā variantā. Vajadzības gadījumā valde Aģentūras budžetu un darba programmu korigē saskaņā ar Savienības vispārējo budžetu. Valde budžetu nekavējoties nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai.

20. pants

Krāpšanas apkarošana

1. Lai palīdzētu apkarot krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas minētas Regulā (EK) Nr. 1073/1999⁽¹⁾, Aģentūra sešos mēnešos pēc darbības uzsākšanas pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējām izmeklēšanām, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)⁽²⁾, un pieņem attiecīgus noteikumus, kas attiecas uz visiem Aģentūras darbiniekiem, izmantojot paraugu, kas sniegts minētā nolīguma pielikumā.

2. Revīzijas palātai ir tiesības veikt revīzijas, gan pamatojoties uz dokumentiem, gan uz vietas attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kas no Aģentūras saņēmuši Savienības līdzekļus.

3. OLAF var veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas, saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un inspekcijām uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām⁽³⁾, lai noteiktu, vai nav notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finanšu intereses saistībā ar dotāciju vai līgumu, ko piešķirusi Aģentūra.

4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, Aģentūras sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un dotāciju lēmumos ietver noteikumus, ar kuriem nepārprotami nosaka Revīzijas palātas un OLAF

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) (OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienų Komisijas Iestāžu nolīgums (1999. gada 25. maijs) par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) (OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp.).

⁽³⁾ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

pilnvaras saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām veikt šādas revīzijas un izmeklēšanas.

21. pants

Budžeta izpilde

1. Par Aģentūras budžeta izpildi ir atbildīgs izpilddirektors.

2. Komisijas iekšējam revidentam Aģentūrā ir tādas pašas pilnvaras kā Komisijas dienestos.

3. Pēc katra finanšu gada beigām Aģentūras grāmatvedis līdz 1. martam (N + 1 gada 1. marts) nosūta Komisijas grāmatvedim provizoriskos pārskatus kopā ar pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību minētajā finanšu gadā. Komisijas grāmatvedis konsolidē iestāžu un decentralizēto struktūru provizoriskos pārskatus saskaņā ar Finanšu regulas 147. pantu.

4. Komisijas grāmatvedis līdz N + 1 gada 31. martam nosūta Revīzijas palātai Aģentūras provizoriskos pārskatus kopā ar pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību minētajā finanšu gadā. Pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību iepriekšējā finanšu gadā nosūta arī Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saņemot Revīzijas palātas piezīmes par Aģentūras provizoriskajiem pārskatiem, izpilddirektors saskaņā ar Finanšu regulas 148. pantu uz savu atbildību sagatavo Aģentūras galīgos pārskatus un nosūta tos valdei atzinuma sniegšanai.

6. Valde sniedz atzinumu par Aģentūras galīgajiem pārskatiem.

7. Pēc katra finanšu gada beigām līdz N + 1 gada 1. jūlijam izpilddirektors nosūta galīgos pārskatus, tostarp ziņojumu par budžeta un finanšu pārvaldību minētajā finanšu gadā un Revīzijas palātas apsvērumus, kopā ar valdes atzinumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.

8. Izpilddirektors publicē galīgos pārskatus.

9. Līdz N + 1 gada 30. septembrim izpilddirektors nosūta Revīzijas palātai atbildi uz tās piezīmēm un minētās atbildes kopiju – arī valdei.

10. Izpilddirektors pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma sniedz tam visu vajadzīgo informāciju, lai netraucēti piemērotu attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru, kā noteikts Finanšu regulas 165. panta 3. punktā.

11. Eiropas Parlaments saskaņā ar Padomes ieteikumu līdz N + 2 gada 15. maijam sniedz izpilddirektoram apstiprinājumu par N gada budžeta izpildi.

5. IEDAĻA

PERSONĀLS

22. pants

Vispārīgi noteikumi

Uz Aģentūras personālu attiecas Civildienesta noteikumi, Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība un noteikumi, kas pieņemti, vienojoties Savienības iestādēm, lai īstenotu minētos Civildienesta noteikumus.

23. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz Aģentūru un tās personālu attiecas Protokols (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un LESD.

24. pants

Izpilddirektors

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā Aģentūras pagaidu darbinieku saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.

2. Izpilddirektoru no kandidātu saraksta, ko ierosinājusi Komisija, pēc atklātas un pārredzamas atlases procedūras ieceļ valde.

Lai noslēgtu līgumu ar izpilddirektoru, Aģentūru pārstāv valdes priekšsēdētājs.

Pirms iecelšanas amatā Eiropas Parlamenta attiecīgā komiteja uzaicina valdes izraudzīto kandidātu sniegt paziņojumu un atbildēt uz deputātu jautājumiem.

3. Izpilddirektora amata pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Līdz minētā laikposma beigām Komisija veic izvērtējumu, kurā ņem vērā izpilddirektora snieguma novērtējumu un Aģentūras nākotnes uzdevumus un mērķus.

4. Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, kurā ņemts vērā 3. punktā minētais izvērtējums, un pēc tam, kad noskaidrots Eiropas Parlamenta viedoklis, valde var vienu reizi pagarināt izpilddirektora pilnvaru termiņu ne ilgāk kā uz pieciem gadiem.

5. Valde informē Eiropas Parlamentu par nodomu pagarināt izpilddirektora pilnvaru termiņu. Trīs mēnešos pirms šādas pagarināšanas izpilddirektors, ja viņu uzaicina, sniedz paziņojumu Eiropas Parlamenta attiecīgajā komitejā un atbild uz komitejas locekļu jautājumiem.

6. Izpilddirektors, kura pilnvaru termiņš ir ticis pagarināts, nevar piedalīties citā atlases procedūrā uz to pašu amata vietu.

7. Izpilddirektoru var atbrīvot no amata tikai ar valdes lēmumu.

25. pants

Norīkote valstu eksperti un citi darbinieki

1. Aģentūra var izmantot norīkotos valstu ekspertus vai citus darbiniekus, kas nav nodarbināti Aģentūrā. Uz šādiem darbiniekiem neattiecas Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

2. Valde pieņem lēmumu, ar ko paredz noteikumus attiecībā uz valstu ekspertu norīkošanu uz Aģentūru.

6. IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

26. pants

Juridiskais statuss

1. Aģentūra ir Savienības struktūra. Tai ir juridiskas personas statuss.

2. Katrā dalībvalstī Aģentūrai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko saskaņā ar to tiesību aktiem piešķir juridiskām personām. Jo īpaši tā var iegādāties un atsavināt kustamo nekustamo īpašumu un būt puse tiesas procesā.

3. Aģentūru pārstāv izpilddirektors.

4. Lai uzlabotu Aģentūras darbības efektivitāti, Atēnu metropoles apgabalā izveido un uztur filiāli.

27. pants

Atbildība

1. Aģentūras līgumsaistības reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgajiem līgumiem.

Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir pieņemt nolēmumus, ievērojot jebkuru šķērējietiesas klauzulu, kas ietverta Aģentūras noslēgtā līgumā.

2. Ārpuslīguma atbildības gadījumā Aģentūra saskaņā ar vispārīgajiem principiem, kas dalībvalstu tiesību aktos ir kopīgi, atlīdzina visus zaudējumus, kurus radījusi Aģentūra vai tās darbinieki, pildot savus pienākumus.

Visi strīdi, kas saistīti ar minēto zaudējumu atlīdzināšanu, ir Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā.

3. Darbinieku personisko atbildību pret Aģentūru reglamentē attiecīgie nosacījumi, kas attiecas uz Aģentūras personālu.

28. pants

Valodas

1. Uz Aģentūru attiecas Regula Nr. 1 (1958. gada 15. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas⁽¹⁾. Dalībvalstis un pārējās struktūras, ko tās ieceļ, var vērsties pie Aģentūras un saņemt atbildi jebkurā Eiropas Savienības iestāžu oficiālajā valodā pēc to izvēles.

2. Aģentūras darbam vajadzīgos tulkošanas pakalpojumus sniedz Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs.

29. pants

Personas datu aizsardzība

1. Ja Aģentūra apstrādā fizisku personu datus – jo īpaši pildot tās uzdevumus –, tā ievēro un piemēro personas datu aizsardzības principus, kas izklāstīti Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumos.

2. Valde pieņem īstenošanas pasākumus, kas minēti Regulas (EK) Nr. 45/2001 24. panta 8. punktā. Valde var pieņemt papildu pasākumus, kas vajadzīgi, lai Aģentūra piemērotu Regulu (EK) Nr. 45/2001.

⁽¹⁾ OV 17, 6.10.1958., 385./58. lpp.

30. pants

Trešo valstu līdzdalība

1. Aģentūras darbā var piedalīties trešās valstis, kas noslēgušas nolīgumus ar Eiropas Savienību, ja tās saskaņā ar minētajiem nolīgumiem šīs regulas darbības jomā ir pieņēmušas un piemēro Savienības tiesību aktus.

2. Saskaņā ar minēto nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem nosaka kārtību, kādā minētās valstis piedalās Aģentūras darbā, jo īpaši paredzot noteikumus par līdzdalības veidu, apmēru un metodēm, tostarp par līdzdalību Aģentūras iniciatīvās, finanšu iemaksās un personālā.

31. pants

Drošības noteikumi par klasificētas informācijas aizsardzību

Aģentūra piemēro drošības principus, kas ietverti Komisijas drošības noteikumos par Eiropas Savienības klasificētas informācijas (EUCI) un jutīgas neklasificētas informācijas aizsardzību, kā noteikts Lēmuma 2001/844/EK, EOTK, Euratom pielikumā. Tas aptver, *inter alia*, noteikumus par šādas informācijas apmaiņu, apstrādi un glabāšanu.

7. IEDAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

32. pants

Novērtēšana un pārskatīšana

1. Līdz 2018. gada 20. jūnijam Komisija pasūta novērtējumu, lai izvērtētu jo īpaši Aģentūras un tās darba prakses ietekmi, lietderību un efektivitāti. Novērtējumā arī apskata iespējamo vajadzību mainīt Aģentūras pilnvaras un finansiālās sekas šādām izmaiņām.

2. Šā panta 1. punktā minētajā novērtējumā ņem vērā jebkādu atgriezenisko informāciju, kas sniegta Aģentūrai, atbildot uz tās darbību.

3. Komisija novērtējuma ziņojumu kopā ar saviem secinājumiem nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un valdei. Novērtējuma konstatējumus dara publiski pieejamus.

4. Novērtēšanā tiek izvērtēti arī Aģentūras sasniegtie rezultāti attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām un uzdevumiem. Ja Komisija uzskata, ka Aģentūras darba turpināšana ir pamatota attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām un uzdevumiem, tā var ierosināt 36. pantā noteikto Aģentūras pilnvaru termiņu pagarināt.

33. pants

Sadarbība ar mītnes dalībvalsti

Aģentūras mītnes dalībvalsts nodrošina iespējami labākos apstākļus, lai sekmētu pienācīgu Aģentūras darbību, tostarp atrašanās vietas pieejamību, adekvātas izglītības iestādes darbinieku bērniem un atbilstošu piekļuvi darba tirgum, sociālajai drošībai un medicīniskajai aprūpei gan bērniem, gan laulātajiem.

34. pants

Administratīvā kontrole

Aģentūras darbību saskaņā ar LESD 228. pantu uzrauga ombuds.

35. pants

Atcelšana un pēctecība

1. Regulu (EK) Nr. 460/2004 atceļ.

Atsauces uz Regulu (EK) Nr. 460/2004 un uz ENISA uzskata par atsaucēm uz šo regulu un Aģentūru.

2. Aģentūra pārņem visas ar Regulu (EK) Nr. 460/2004 izveidotās Aģentūras īpašumtiesības, nolīgumus, tiesiskos pienākumus, darba līgumus, finanšu saistības un pienākumus.

36. pants

Darbības termiņš

Aģentūru izveido uz septiņu gadu laikposmu no 2013. gada 19. jūnija.

37. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 527/2013

(2013. gada 21. maijs),

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1528/2007 attiecībā uz vairāku valstu izslēgšanu no to reģionu vai valstu saraksta, kas pabeigušas sarunas

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

(1) Sarunas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ("nolīgumi") starp:

CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 16. decembrī;

Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālāfrikas līgumslēdzēju pusi, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 17. decembrī (Kamerūnas Republika);

Ganu, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 13. decembrī;

Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 7. decembrī;

Austrumāfrikas un Āfrikas dienvidu daļas valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 28. novembrī (Seišelu Salu Republika un Zimbabves Republika), 2007. gada 4. decembrī (Maurīcijas Republika), 2007. gada 11. decembrī (Komoru Savienība un Madagaskaras Republika) un 2008. gada 30. septembrī (Zambijas Republika);

Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un DAK EPN valstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 23. novembrī (Botsvānas Republika, Lesoto Karaliste, Svazilendas Karaliste, Mozambikas Republika) un 2007. gada 3. decembrī (Namībijas Republika);

Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Austrumāfrikas Kopienas partnervalstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 27. novembrī;

Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, tika noslēgtas 2007. gada 23. novembrī.

(2) Pēc sarunu pabeigšanas par nolīgumiem ar Antigvu un Barbudu, Bahamu Salu Sadraudzību, Barbadosu, Belizu, Botsvānas Republiku, Burundijas Republiku, Kamerūnas Republiku, Komoru Savienību, Kotdivuāras Republiku, Dominikas Sadraudzību, Dominikānas Republiku, Fidži Republiku, Ganas Republiku, Grenādu, Gajānas Kooperatīvo Republiku, Haiti Republiku, Jamaiku, Kenijas Republiku, Lesoto Karalisti, Madagaskaras Republiku, Maurīcijas Republiku, Mozambikas Republiku, Namībijas Republiku, Papua-Jaungvinejas Neatkarīgo Valsti, Ruandas Republiku, Sentkitsas un Nevisas Federāciju, Sentlusiju, Sentvinsentu un Grenādīnām, Seišelu Salu Republiku, Surinamas Republiku, Svazilendas Karalisti, Tanzānijas Savienoto Republiku, Trinidādas un Tobāgo Republiku, Ugandas Republiku, Zambijas Republiku un Zimbabves Republiku minētās valstis varēja iekļaut I pielikumā Padomes Regulā (EK) Nr. 1528/2007 (2007. gada 20. decembris), ar ko dažu tādu valstu izcelsmes izstrādājumiem, kuras ietilpst Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupā, piemēro režīmu, kas paredzēts nolīgumos, ar ko izveido ekonomisko partnerattiecību nolīgumus vai kuru rezultātā notiek to izveide ⁽²⁾.

(3) Botsvānas Republika, Burundijas Republika, Kamerūnas Republika, Komoru Savienība, Kotdivuāras Republika, Fidži Republika, Ganas Republika, Haiti Republika, Kenijas Republika, Lesoto Karaliste, Mozambikas Republika, Namībijas Republika, Ruandas Republika, Svazilendas Karaliste, Tanzānijas Savienotā Republika, Ugandas Republika un Zambijas Republika nav veikušas nepieciešamos pasākumus, lai ratificētu savus attiecīgos nolīgumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2012. gada 13. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2012. gada 11. decembra nostāja pirmajā lasījumā (OV C 39 E, 12.2.2013., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2013. gada 16. aprīļa nostāja.

⁽²⁾ OV L 348, 31.12.2007., 1. lpp.

- (4) Tāpēc saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1528/2007 2. panta 3. punktu, un jo īpaši tā b) apakšpunktu, minētās regulas I pielikums būtu jāgroza, svītrojot no minētā pielikuma minētās valstis.
- (5) Lai nodrošinātu iespēju minētās valstis ātri atjaunot Regulas (EK) Nr. 1528/2007 I pielikumā, tiklīdz tās veikušas savu attiecīgo nolīgumu ratifikācijai nepieciešamos pasākumus laikā, kamēr tie vēl nav stājušies spēkā, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai Regulas (EK) Nr. 1528/2007 I pielikumā atjaunotu valstis, kuras saskaņā ar šo regulu no tā svītrotas. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1528/2007 groza šādi:

- 1) iekļauj šādus pantus:

“2.a pants

Pilnvaru deleģēšana

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 2.b pantu, lai grozītu šīs regulas I pielikumu, atjaunojot sarakstā tos reģionus vai valstis no ĀKK valstu grupas, kuras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 527/2013 (*) no minētā pielikuma svītrotas un kuras pēc šādas svītrošanas ir veikušas savu attiecīgo nolīgumu ratifikācijai nepieciešamos pasākumus.

2.b pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 2.a pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2013. gada 21. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2.a pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 2.a pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

(*) OV L 165, 18.6.2013., 59. lpp.”;

- 2) regulas I pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikumā izklāstīto tekstu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. oktobra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

PIELIKUMS

"I PIELIKUMS

To reģionu vai valstu saraksts, kas pabeigušas sarunas 2. panta 2. punkta nozīmē

ANTIGVA UN BARBUDA
BAHAMU SALU SADRAUDZĪBA
BARBADOSA
BELIZA
DOMĪNIKAS SADRAUDZĪBA
DOMĪNIKĀNAS REPUBLIKA
GRENĀDA
GAJĀNAS KOOPERATĪVĀ REPUBLIKA
JAMAICA
MADAGASKĀRAS REPUBLIKA
MAURĪCIJAS REPUBLIKA
PAPUA-JAUNGVINEJAS NEATKARĪGĀ VALSTS
SENTKITSAS UN NEVISAS FEDERĀCIJA
SENTLUSIJA
SENTVINSENTA UN GRENADĪNAS
SEIŠELU SALU REPUBLIKA
SURINAMAS REPUBLIKA
TRINIDĀDAS UN TOBĀGO REPUBLIKA
ZIMBABVES REPUBLIKA"

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 528/2013

(2013. gada 12. jūnijs),

ar kuru attiecībā uz piemērošanas datumu groza Regulu (EK) Nr. 450/2008, ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais muitas kodekss)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 33., 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atziņumu ⁽¹⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 450/2008 (2008. gada 23. aprīlis), ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais muitas kodekss) ⁽³⁾ ir paredzēts aizstāt Padomes Regulu (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris), ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu ⁽⁴⁾. Regula (EK) Nr. 450/2008 stājas spēkā 2008. gada 24. jūnijā, bet saskaņā ar tās 188. panta 2. punktu tā ir piemērojama tikai tad, kad ir piemērojami tās īstenošanas noteikumi, un vēlākais 2013. gada 24. jūnijā.
- (2) Komisija 2012. gada 20. februārī Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza priekšlikumu regulai, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, kā Regulas (EK) Nr. 450/2008 pārstrādātu redakciju, lai minēto regulu aizstātu pirms tās beidzamā piemērošanas datuma 2013. gada 24. jūnijā. Tomēr parasto likumdošanas procedūru nav iespējams pabeigt laikā, lai minēto ierosināto regulu pieņemtu un tā stātos spēkā pirms minētā termiņa. Neveicot koriģējošu likumdošanas pasākumu, Regula (EK) Nr. 450/2008 tādēļ tiktu piemērota 2013. gada 24. jūnijā, savukārt Regula (EEK) Nr. 2913/92 tiktu

atcelta. Tas radītu juridisko nenoteiktību par no minētā datuma piemērojamiem muitas tiesību aktiem un būtu šķērslis visaptverošas un konsekventas Savienības muitas jomas tiesību aktu sistēmas saglabāšanai līdz ierosinātās regulas pieņemšanai.

- (3) Lai novērstu šādas nopietnas problēmas saistībā ar Savienības muitas jomas tiesību aktiem un dotu Eiropas Parlamentam un Padomei pienācīgu laiku pabeigt Savienības Muitas kodeksa pārstrādātās redakcijas pieņemšanas procesu, Regulas (EK) Nr. 450/2008 beidzamo piemērošanas datumu, kas noteikts tās 188. panta 2. punkta otrajā daļā, būtu jāpārceļ uz vēlāku laiku. Jaunais piemērošanas datums, ievērojot minēto mērķi, ir 2013. gada 1. novembris.
- (4) Ņemot vērā jautājuma steidzamību, būtu jāpiemēro izņēmums astoņu nedēļu laikposmam, kas minēts 4. punktā Protokolā Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.
- (5) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 450/2008,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 450/2008 188. panta 2. punkta otrajā daļā datumu "2013. gada 24. jūnijs" aizstāj ar "2013. gada 1. novembris".

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 12. jūnijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

⁽¹⁾ 2013. gada 22. maija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 23. maija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 10. jūnija lēmums.

⁽³⁾ OV L 145, 4.6.2008., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2013/11/ES

(2013. gada 21. maijs)

par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK

(Direktīva par patērētāju SAI)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 169. panta 1. punktā un 169. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka Savienībai jāveicina augsta patērētāju tiesību aizsardzības līmeņa sasniegšana, pieņemot LESD 114. pantā noteiktos pasākumus. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 38. pantā ir paredzēts, ka Savienības politikai jānodrošina augsts patērētāju tiesību aizsardzības līmenis.
- (2) Saskaņā ar LESD 26. panta 2. punktu iekšējam tirgum ir jāaptver telpa bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču un pakalpojumu brīva aprīte. Iekšējam tirgum būtu jāsniedz patērētājiem pievienotā vērtība, kas izpaustos kā labāka kvalitāte, lielāka dažādība, samērīgas cenas un augsti preču un pakalpojumu drošības standarti, kuriem būtu jāveicina augsts patērētāju tiesību aizsardzības līmenis.
- (3) Iekšējā tirgus sadrumstalotība kaitē Savienības konkurētspējai, izaugsmei un darbvietu radīšanai. Lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi, svarīgi ir novērst tiešos un netiešos šķēršļus, kas traucē iekšējā tirgus pienācīgai darbībai, un palielināt iedzīvotāju uzticību.
- (4) Nodrošinot piekļuvi vienkāršai, efektīvai, ātrai un lētai tādu iekšzemes un pārrobežu strīdu izšķiršanai, kas rodas pārdošanas vai pakalpojumu līgumu rezultātā, būtu jādod labums patērētājiem un tādējādi jāvairo viņu uzticība tirgum. Minētajai piekļuvei būtu jāattiecas uz darījumiem, kas veikti gan tiešsaistē, gan bezsaistē, un tā ir īpaši svarīga, kad patērētāji iepērkas ārvalstīs.
- (5) Strīdu alternatīva izšķiršana (SAI) ir vienkāršs, ātrs un lēts veids, kā ārpus tiesas izšķirt strīdus starp patērētājiem un tirgotājiem. Tomēr SAI vēl nav pietiekami un konsekventi attīstīta visā Savienībā. Ar nožēlu jāatzīst, ka, neraugoties uz Komisijas 1998. gada 30. marta Ieteikumu 98/257/EK par principiem, kuri piemērojami iestādēm, kas atbildīgas par patērētāju strīdu izšķiršanu ārpus tiesas kārtībā ⁽³⁾, un 2001. gada 4. aprīļa Ieteikumu 2001/310/EK par principiem ārpus tiesas iestādēm, kas iesaistītas saskaņotā patērētāju strīdu izšķiršanā ⁽⁴⁾, vēl joprojām nav pareizi izveidota SAI un visos Savienības ģeogrāfiskajos apgabalos vai uzņēmējdarbības nozarēs tā nedarbojas pietiekami labi. Patērētāji un tirgotāji vēl joprojām nav informēti par esošajiem ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības mehānismiem, un tikai neliela iedzīvotāju daļa zina, kā iesniegt sūdzību SAI vienībā. Tur, kur SAI procedūras ir pieejamas, starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības to kvalitātes ziņā, un SAI vienības bieži pārrobežu strīdus nerisina efektīvi.
- (6) Dalībvalstīs valdošās atšķirības SAI pārklājumā, kvalitātē un informētībā par to ir šķērslis iekšējam tirgum un ir starp iemesliem, kuru dēļ daudzi patērētāji atturas no iepirkšanās pāri robežām un kādēļ viņi nevar paļauties uz to, ka iespējamos strīdus ar tirgotājiem var izšķirt vienkārši, ātri un lēti. Tādu pašu iemeslu dēļ tirgotāji varētu atturēties no pārdošanas patērētājiem citās dalībvalstīs, ja tajās nav pietiekamas piekļuves augstas kvalitātes SAI procedūrām. Turklāt tirgotājiem, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā pietiekamā mērā nav

⁽¹⁾ OV C 181, 21.6.2012., 93. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 22. aprīļa lēmums.

⁽³⁾ OV L 115, 17.4.1998., 31. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 109, 19.4.2001., 56. lpp.

pieejamas augstas kvalitātes SAI procedūras, rodas neizdevīgāki konkurences apstākļi, salīdzinot ar tirgotājiem, kam ir piekļuve šādām procedūrām un kas tādēļ var ātrāk un lētāk izšķirt patērētāju strīdus.

- (7) Lai patērētāji varētu pilnībā izmantot iekšējā tirgus potenciālu, SAI vajadzētu būt pieejamai visu to iekšzemes un pārrobežu strīdu veidu izšķiršanai, uz ko attiecas šī direktīva, SAI procedūrām būtu jāatbilst saskanīgām kvalitātes prasībām, kas piemērojamas visā Savienībā, un patērētājiem un tirgotājiem vajadzētu zināt par šādu procedūru pastāvēšanu. Pieaugot pārrobežu tirdzniecībai un personu mobilitātei, ir arī svarīgi, lai SAI vienības efektīvi risinātu pārrobežu strīdus.
- (8) Kā Eiropas Parlaments norādīja 2011. gada 25. oktobra rezolūcijā par strīdu alternatīvu izšķiršanu civillietās, komercietās un ģimenes lietās un 2010. gada 20. maija rezolūcijā par vienotā tirgus nodrošināšanu patērētājiem un iedzīvotājiem, jebkādā visaptverošā pieejā vienotajam tirgum tā iedzīvotāju labā prioritātei vajadzētu būt vienkāršas, cenas ziņā pieņemamas, atbilstīgas un pieejamas tiesiskās aizsardzības sistēmas izstrādāšanai.
- (9) Komisija savā 2011. gada 13. aprīļa paziņojumā "Akti par vienoto tirgu – Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairo uzticēšanos – "Kopīgiem spēkiem uz jaunu izaugsmi"" apzināja tiesību aktus SAI jomā, kuros kā viens no divpadsmit mehānismiem, kā veicināt izaugsmi, vairo uzticēšanos un gūt panākumus vienotā tirgus izveides pabeigšanā, ir iekļauts elektroniskās komercijas (e-komercijas) aspekts.
- (10) Eiropadome 2011. gada 24. un 25. marta un 23. oktobra secinājumos aicināja Eiropas Parlamentu un Padomi līdz 2012. gada beigām pieņemt pirmo prioritāro pasākumu kopumu, lai vienotajam tirgum dotu jaunu stimulu. Turklāt Eiropas Savienības Padome 2011. gada 30. maija secinājumos par prioritātēm vienotā tirgus darbības iedzīvināšanai uzsvēra e-komercijas nozīmi un atzina, ka patērētāju SAI shēmas var piedāvāt lētu, vienkāršu un ātru tiesisko aizsardzību gan patērētājiem, gan tirgotājiem. Minēto shēmu veiksmīgai īstenošanai ir nepieciešama visu dalībnieku noturīga politiskā atbalsta un atbalsts, nemazinot to SAI vienību lēmumu pieņemšanas pieejamību cenas ziņā, pārredzamību, elastību, ātrumu un kvalitāti, kuras ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.
- (11) Ņemot vērā, ka arvien svarīgāka kļūst tiešsaistes komercija un jo īpaši pārrobežu tirdzniecība, kas ir viens no Savienības ekonomiskās aktivitātes stūrakmeņiem, ir nepieciešama pienācīgi funkcionējoša SAI infrastruktūra patērētāju strīdiem un pienācīgi integrēta strīdu izšķiršanas tiešsaistē (SIT) sistēma tādiem patērētāju strīdiem,

kas rodas saistībā ar darījumiem tiešsaistē, lai tādējādi sasniegtu vienotā tirgus mērķi – vairo iedzīvotāju uzticību iekšējam tirgum.

- (12) Šī direktīva un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 524/2013 (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē⁽¹⁾ ir divi savstarpēji saistīti un viens otru papildinoši legīslatīvi instrumenti. Regulā (ES) Nr. 524/2013 ir paredzēts izveidot SIT platformu, kas patērētājiem un tirgotājiem sniedz vienotu piekļuves punktu tiešsaistes strīdu ārpustiesas izšķiršanai ar tādu SAI vienību palīdzību, kuras ir saistītas ar platformu un piedāvā SAI ar kvalitatīvām SAI procedūrām. Tādēļ kvalitatīvu SAI vienību pieejamība visā Savienībā ir priekšnosacījums SIT platformas pienācīgai darbībai.
- (13) Šī direktīva nebūtu jāpiemēro ar ekonomiku nesaistītiem sabiedriskiem pakalpojumiem. Ar ekonomiku nesaistīti pakalpojumi ir pakalpojumi, kurus nesniedz ekonomisku apsvērumu nolūkā. Tādējādi šai direktīvai nebūtu jāattiecas uz ar ekonomiku nesaistītiem sabiedriskiem pakalpojumiem, ko bez atbildības sniedz valsts vai kas tiek sniegti valsts vārdā, neatkarīgi no juridiskās formas, kādā minētie pakalpojumi tiek sniegti.
- (14) Šī direktīva nebūtu jāpiemēro veselības aprūpes pakalpojumiem, kas noteikti 3. panta a) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/24/ES (2011. gada 9. marts) par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē⁽²⁾.
- (15) Savienībā ir jāattīsta pienācīgi funkcionējoša SAI, lai vairotu patērētāju uzticēšanos iekšējam tirgum, tostarp tiešsaistes komercijas jomā, un lai īstenotu pārrobežu un tiešsaistes tirdzniecības potenciālu un iespējas. Šāda attīstība būtu jābalsta uz jau esošajām SAI vienībām dalībvalstīs, ievērojot dalībvalstu juridiskās tradīcijas. Gan esošās, gan jaunizveidotās pienācīgi funkcionējošās strīdu izšķiršanas vienības, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām kvalitātes prasībām, būtu jāuzskata par "SAI vienībām" šīs direktīvas nozīmē. SAI izplatīšana var izrādīties svarīga arī tajās dalībvalstīs, kuru tiesās uzkrājas daudz neizskatītu lietu, kas Savienības iedzīvotājiem liedz īstenot savas tiesības uz taisnīgu tiesu pieņemamā laikā.
- (16) Šī direktīva būtu jāpiemēro strīdiem starp patērētājiem un tirgotājiem par līgumsaistībām, kas izriet gan no tiešsaistes, gan bezsaistes pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, visās ekonomikas nozarēs, kurām nav piemērots atbrīvojums. Tam būtu jāaptver strīdi, kas radušies saistībā ar digitāla satura pārdošanu vai sniegšanu par atbildību. Šī

⁽¹⁾ Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 88, 4.4.2011., 45. lpp.

- direktīva būtu jāpieņem sūdzībām, kuras patērētāji ir iesnieguši par tirgotājiem. To nevajadzētu piemērot sūdzībām, ko tirgotāji ir iesnieguši pret patērētājiem, vai tirgotāju savstarpējiem strīdiem. Tomēr tam nevajadzētu liegt dalībvalstīm pieņemt vai atstāt spēkā noteikumus par procedūrām šādu strīdu izšķiršanai ārpus tiesas.
- (17) Būtu jāļauj dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest valsts noteikumus attiecībā uz procedūrām, uz kurām šī direktīva neattiecas, piemēram, attiecībā uz iekšējām sūdzību izskatīšanas procedūrām, kuras vada tirgotājs. Šādas iekšējas sūdzību izskatīšanas procedūras var būt efektīvs līdzeklis, lai patērētāju strīdus izšķirtu jau sākumstadijā.
- (18) Termina "patērētājs" definīcijai būtu jāattiecas uz fiziskām personām, kuras rīkojas nesaistīti ar komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju. Tomēr, ja noslēgtā līguma mērķis daļēji ir saistīts un daļēji nav saistīts ar personas komercdarbību (divējāda lietojuma līgumi) un ar komercdarbību saistītais mērķis ir tik ierobežots, ka nav dominējošs kopējā piegādes kontekstā, arī šāda persona būtu jāuzskata par patērētāju.
- (19) Dažos esošajos Savienības tiesību aktos jau ir iekļauti noteikumi par SAI. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, būtu jāparedz, ka konflikta gadījumā priekšroka dodama šai direktīvai, izņemot tad, ja tajā nepārprotami noteikts citādi. Jo īpaši šai direktīvai nevajadzētu skart Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/52/EK (2008. gada 21. maijs) par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās⁽¹⁾, kurā jau ir izklāstīts regulējums mediācijas sistēmām Savienības līmenī pārrobežu strīdiem, neliedzot minēto direktīvu piemērot iekšējām mediācijas sistēmām. Šī direktīva ir paredzēta horizontālai piemērošanai visiem SAI procedūru veidiem, tostarp SAI procedūrām, uz kurām attiecas Direktīva 2008/52/EK.
- (20) Šai direktīvai būtu jāattiecas uz visām vienībām, kas ir izveidotas ilgstošai darbībai, piedāvā ar SAI procedūru izšķirt strīdus starp patērētāju un tirgotāju un ir iekļautas sarakstā saskaņā ar šo direktīvu. Ja dalībvalstis tā nolemj, šī direktīva var attiekties arī uz strīdu izšķiršanas vienībām, kuras pusēm nosaka saistošu risinājumu. Tomēr ārpustiesas procedūru, kas uz *ad hoc* pamata izveidota vienam strīdam starp patērētāju un tirgotāju, nevajadzētu uzskatīt par SAI procedūru.
- (21) SAI procedūras Savienībā un dalībvalstīs ļoti atšķiras. Tās var būt procedūras, kurās SAI vienība saved kopā strīdā iesaistītās puses, lai censtos panākt izlīgumu, vai procedūras, kurās SAI vienība ierosina risinājumu, vai procedūras, kurās SAI vienība nosaka risinājumu. Tās var būt arī divu vai vairāku šādu procedūru apvienojums. Šai direktīvai nevajadzētu skart veidu, kādā dalībvalstīs notiek SAI procedūras.
- (22) Procedūras strīdu izšķiršanas vienībās, kurās fiziskās personas, kas ir atbildīgas par strīdu izšķiršanu, tiek nodarbinātas vai saņem jebkāda veida atalgojumu tikai un vienīgi no tirgotāja, var būt pakļautas interešu konflikta riskam. Tāpēc minētās procedūras principā būtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas, izņemot tad, ja dalībvalsts nolemj, ka šādas procedūras var atzīt par SAI procedūrām saskaņā ar šo direktīvu, un ar noteikumu, ka minētās vienības pilnībā atbilst konkrētajām prasībām par neatkarību un objektivitāti, kas noteiktas šajā direktīvā. SAI vienības, kas piedāvā strīdu izšķiršanu ar šādu procedūru palīdzību, būtu regulāri jāvērtē par to, kā tās ievēro šajā direktīvā noteiktās kvalitātes prasības, tostarp konkrētās papildu prasības to neatkarības nodrošināšanai.
- (23) Šai direktīvai nebūtu jāattiecas uz tādu sūdzību izskatīšanas sistēmu procedūrām, kuras vada tirgotājs, ne arī uz tiesām sarunām starp iesaistītajām pusēm. Turklāt tai nebūtu jāattiecas uz gadījumiem, kad tiesnesis cenšas panākt strīda risinājumu tiesvedībā, kas attiecas uz minēto strīdu.
- (24) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka strīdus, uz kuriem attiecas šī direktīva, var iesniegt izskatīšanai SAI vienībai, kura atbilst šajā direktīvā izklāstītajām prasībām un saskaņā ar to ir iekļauta sarakstā. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šo pienākumu izpildīt, balstoties uz esošām pienācīgi funkcionējošām SAI vienībām un vajadzības gadījumā pielāgojot to piemērošanas jomu vai paredzot jaunu SAI vienību izveidi. Ar šo direktīvu nebūtu jāliedz darboties jau esošām strīdu izšķiršanas vienībām, kas darbojas valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāžu sistēmā tajās dalībvalstīs, kurās par strīdu izšķiršanu atbildīgās personas ir valsts ierēdņi. Valsts ierēdņi būtu jāuzskata gan par patērētāju, gan tirgotāju interešu pārstāvjiem. Ar šo direktīvu nevajadzētu dalībvalstīm noteikt pienākumu veidot atsevišķu SAI vienību katrā mazumtirdzniecības nozarē. Lai nodrošinātu pilnīgu sektorālu un ģeogrāfisku pārklājumu ar SAI un piekļuvi tām, dalībvalstīm vajadzības gadījumā vajadzētu būt iespējai paredzēt tādas papildu SAI vienības izveidi, kas risina strīdus, kuru izšķiršana nav nevienas konkrētas SAI vienības kompetencē. Papildu SAI vienības ir paredzētas kā garantija patērētājiem un tirgotājiem, nodrošinot, ka nepastāv ierobežojumi piekļuvei kādai SAI vienībai.

(¹) OV L 136, 24.5.2008., 3. lpp.

- (25) Šai direktīvai nevajadzētu liegt dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest tiesību aktus par patērētāju līgumstrīdu ārpustiesas risināšanas procedūrām, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām. Turklāt, lai nodrošinātu, ka SAI vienības spēj efektīvi darboties, minētajām struktūrām vajadzētu būt iespējai saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tās izveidotas, atstāt spēkā vai ieviest procedūras noteikumus, kuri tām konkrētos apstākļos ļauj atteikties izskatīt strīdus, piemēram, ja strīds ir pārāk sarežģīts un to tādēļ varētu labāk izšķirt tiesā. Tomēr procedūras noteikumiem, kas SAI vienībām ļauj atteikties izskatīt strīdu, nevajadzētu ievērojami traucēt patērētāju piekļuvi SAI procedūrām, tostarp attiecībā uz pārrobežu strīdiem. Tādējādi, paredzot naudas vērtībā izteiktu robežlielumu, dalībvalstīm būtu vienmēr jāņem vērā, ka strīdus reālā vērtība starp dalībvalstīm var atšķirties un ka nesamērīgi liela robežlieluma noteikšana vienā dalībvalstī tādēļ realitātē varētu kavēt piekļuvi SAI procedūrām patērētājiem no citām dalībvalstīm. Nevajadzētu prasīt, lai dalībvalstis nodrošina, ka patērētājs var savu sūdzību iesniegt citai SAI vienībai, ja kāda SAI vienība, kurai sūdzība iesniegta pirmajai, ir atteikusies to izskatīt savu procedūras noteikumu dēļ. Šādos gadījumos būtu jāuzskata, ka dalībvalstis ir izpildījušas savu pienākumu nodrošināt pilnīgu pārklājumu ar SAI vienībām.
- (26) Šai direktīvai būtu jāļauj, ka uz tirgotājiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, attiecas SAI vienība, kas izveidota citā dalībvalstī. Lai uzlabotu pārklājumu un patērētāju piekļuvi SAI visā Savienībā, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt paļauties uz SAI vienībām, kas izveidotas citā dalībvalstī, vai reģionālām, transnacionālām vai Eiropas mēroga SAI vienībām, ja uz tirgotājiem no dažādām dalībvalstīm attiecas viena un tā pati SAI vienība. Tomēr vērsšanās SAI vienībā, kas izveidotas citā dalībvalstī, vai reģionālās, transnacionālās vai Eiropas mēroga SAI vienībās, nevajadzētu skart dalībvalstu pienākumu nodrošināt pilnīgu pārklājumu ar SAI vienībām un piekļuvi tām.
- (27) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstis, kas atstāj spēkā vai ievieš SAI procedūras, kurās apvieno identisku vai līdzīgu strīdu izskatīšanu starp tirgotāju un vairākiem patērētājiem. Būtu jāveic vispusīgi ietekmes izvērtējumi par kolektīviem ārpustiesas izlīgumiem, pirms šādu izlīgumus ierosina Savienības līmenī. Efektīvai kolektīvu prasību sistēmai un ērtai piekļuvei SAI vajadzētu vienai otru papildināt, un tām nevajadzētu būt savstarpēji izslēdzošām procedūrām.
- (28) Tādas informācijas apstrāde, kas saistīta ar strīdiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, būtu jāveic saskaņā ar noteikumiem par personas datu aizsardzību, kas paredzēti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, kuri pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾.
- (29) SAI procedūrā vienmēr vajadzētu ievērot konfidencialitāti un privātumu. Dalībvalstis būtu jānodrošina aizsargāt SAI procedūru konfidencialitāti jebkādā turpmākā civilā vai komerciālā tiesvedībā vai arbitražas tiesā.
- (30) Tomēr dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka SAI vienības dara publiski pieejamas jebkādas sistemātiskas vai nozīmīgas problēmas, kas ir bieži sastopamas un noved pie strīdiem starp patērētājiem un tirgotājiem. Informācijai, ko dara zināmu šajā sakarā, varētu pievienot ieteikumus, kā no šādām problēmām turpmāk var izvairīties vai kā tās var atrisināt, lai paaugstinātu tirgotāju standartus un atvieglotu informācijas un paraugprakses apmaiņu.
- (31) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka SAI vienības izšķir strīdus gan patērētājam, gan tirgotājam taisnīgā, praktiskā un samērīgā veidā, objektīvi izvērtējot apstākļus, kuros sūdzība ir iesniegta, un pienācīgi ievērojot pušu tiesības.
- (32) SAI vienību neatkarībai un godprātībai ir izšķiroša nozīme, lai panāktu Savienības iedzīvotāju uzticību, ka SAI mehānismi tiem piedāvās taisnīgu un neatkarīgu iznākumu. Par SAI atbildīgajai fiziskajai personai vai koleģiālajai struktūrai vajadzētu būt neatkarīgai no visiem tiem, kas varētu būt ieinteresēti iznākumā, un tai nevajadzētu būt interešu konfliktā, kas varētu šo personu vai iestādi traucēt godīgā, objektīvā un neatkarīgā veidā pieņemt lēmumu.
- (33) Fiziskās personas, kas atbild par SAI, būtu jāuzskata par objektīvām tikai tad, ja uz tām nevar izdarīt spiedienu, tādējādi ietekmējot to attieksmi pret attiecīgo strīdu. Lai nodrošinātu, ka tās rīkojas neatkarīgi, minētās personas vajadzētu iecelt amatā uz pietiekami ilgu laiku un nevajadzētu pakļaut nekādām norādēm no vienas vai otras puses vai to pārstāvjiem.
- (34) Lai nodrošinātu, ka nav nekādu interešu konfliktu, par SAI atbildīgajām fiziskajām personām būtu jāatklāj visi apstākļi, kas varētu ietekmēt to neatkarību un objektivitāti vai radīt interešu konfliktu ar vienu vai otru no pusēm strīdā, ko tām lūdz izšķirt. Tā varētu būt finansiāla ieinteresētība, tieša vai netieša, SAI procedūras iznākumā vai jebkādas personīgas vai ar uzņēmējdarbību saistītas attiecības ar vienu vai vairākām no pusēm trīs gadu laikā pirms amata ieņemšanas, tostarp jebkāds statuss, izņemot SAI vajadzībām, kurā attiecīgā persona ir kaut ko darījusi vienai vai vairākām no pusēm, profesionālai organizācijai vai uzņēmējdarbības apvienībai, kuras dalībnieks ir viena no pusēm, vai jebkādam to dalībniekam.

(1) OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

- (35) Tas, ka nav šāda spiediena, ir jo īpaši jānodrošina gadījumos, kad par SAI atbildīgās fiziskās personas nodarbina tirgotājs vai tās no tirgotāja saņem jebkāda veida atalgojumu. Tādēļ būtu jāparedz konkrētas prasības gadījumā, ja dalībvalstis nolemj atļaut, ka strīdu izšķiršanas procedūras šādos gadījumos var kvalificēt kā SAI procedūras saskaņā ar šo direktīvu. Ja par SAI atbildīgās fiziskās personas tiek nodarbinātas vai saņem jebkāda veida atalgojumu tikai un vienīgi no profesionālas organizācijas vai uzņēmējdarbības apvienības, kuras dalībnieks ir tirgotājs, to rīcībā vajadzētu būt atsevišķam un speciālam budžetam, kas ir pietiekams to uzdevumu izpildei.
- (36) SAI sekmīgai darbībai un jo īpaši lai nodrošinātu nepieciešamo uzticību SAI procedūrām, ir būtiski, lai fiziskajām personām, kas atbildīgas par SAI, būtu nepieciešamā kompetence, tostarp vispārēja izpratne par tiesībām. Minētajām personām jo īpaši vajadzētu būt pietiekamām vispārējām zināšanām par juridiskiem jautājumiem, lai saprastu strīda juridisko nozīmi, taču nav vajadzīgs, lai tās būtu kvalificēti tiesību speciālisti.
- (37) Konkrētu kvalitātes principu piemērojamība SAI procedūrām stiprina gan patērētāju, gan tirgotāju uzticēšanos šādām procedūrām. Savienības līmenī šādi kvalitātes principi tika sākotnēji izstrādāti Komisijas Ieteikumos 98/257/EK un 2001/310/EK. Dažus no minētajos Komisijas ieteikumos noteiktajiem principiem padarot par saistošiem, ar šo direktīvu tiek noteikts kvalitātes prasību kopums, kuru piemēro visām SAI procedūrām, ko veic SAI vienība, par kuru ir paziņots Komisijai.
- (38) Ar šo direktīvu būtu jānosaka kvalitātes prasības SAI vienībām, kas patērētājiem nodrošinātu vienādu aizsardzības un tiesību līmeni gan iekšzemes, gan pārrobežu strīdos. Šai direktīvai nevajadzētu liegt dalībvalstīm pieņemt vai atstāt spēkā noteikumus, kas pārsniedz, to, kas ir paredzēts šajā direktīvā.
- (39) SAI vienībām vajadzētu būt pieejamām un pārredzamām. Lai nodrošinātu SAI vienību un SAI procedūru pārredzamību, ir nepieciešams, lai puses saņem skaidru un pieejamu informāciju, kas tām vajadzīga, lai pirms iesauktās SAI procedūrā pieņemtu pamatotu lēmumu. Nebūtu jāprasa šādas informācijas sniegšana tirgotājiem, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem to līdzdalība SAI procedūrās ir obligāta.
- (40) Pienācīgi funkcionējošai SAI vienībai tiešsaistes un bezsaistes strīdu risināšanas process būtu jāpabeidz ātri, un SAI procedūras iznākums jādara pieejams 90 kalendāro dienu laikā, kas sākas dienā, kad SAI vienība saņemusi visus sūdzības materiālus, tostarp visus attiecīgos dokumentus, kas saistīti ar šo sūdzību. SAI vienībai, kas saņemusi sūdzību, par to būtu jāpaziņo pusēm, kad tā ir saņemusi visus dokumentus, kas vajadzīgi SAI procedūras veikšanai. Dažos ļoti sarežģītos izņēmuma gadījumos, tostarp ja viena no pusēm pamatotu iemeslu dēļ nevar piedalīties SAI procedūrā, SAI vienībām būtu jāvar pagarināt minēto laika periodu, lai veiktu attiecīgā gadījuma izskatīšanu. Puses būtu jāinformē par jebkādu šādu pagarināšanu un par paredzamo aptuveno laiku, kas būs vajadzīgs, lai pabeigtu izskatīt strīdu.
- (41) Būtu vēlams, lai SAI procedūras patērētājam būtu bez maksas. Gadījumā, ja piemēro maksu, SAI procedūrai vajadzētu būt pieejamai, pievilcīgai un lētai patērētājiem. Tādēļ maksai nevajadzētu pārsniegt nominālu samaksu.
- (42) SAI procedūrām vajadzētu būt taisnīgām, lai strīdā iesaistītās puses ir pilnīgi informētas par savām tiesībām un sekām, kādas var būt izvēlei, ko tās izdara SAI procedūras kontekstā. SAI vienībām būtu patērētāji jāinformē par to tiesībām, pirms tie piekrist ierosinātam risinājumam vai sāk tam atbilstoši rīkoties. Abām pusēm būtu arī jāvar iesniegt savu informāciju un pierādījumus, neesot fiziski klāt.
- (43) Vienošanās starp patērētāju un tirgotāju par to, ka sūdzības iesniedz SAI vienībai, nedrīkstētu būt patērētājam saistoša, ja tā tikusi noslēgta, pirms izcēlies strīds, un ja tās rezultātā patērētājam tiek atņemtas tā tiesības celt prasību tiesā, lai risinātu strīdu. Turklāt SAI procedūrās, kuru mērķis ir izšķirt strīdu, nosakot risinājumu, noteiktajam risinājumam vajadzētu būt pusēm saistošam tikai tad, ja tās iepriekš tika informētas par risinājuma saistošo raksturu un tam īpaši piekrita. Īpaša piekrišana no tirgotāja puses nebūtu jāprasa, ja valsts noteikumus ir paredzēts, ka šādi risinājumi tirgotājiem ir saistoši.
- (44) SAI procedūrās, kuru mērķis ir izšķirt strīdu, nosakot risinājumu patērētājam, situācijā, kad nav tiesību normu kolīziju, nevajadzētu būt tā, ka noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam tiek atņemta aizsardzība, ko tam sniedz noteikumi, no kuriem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā patērētājam un tirgotājam ir pastāvīgā mītnesvieta, nevar ar vienošanos atkāpties. Situācijā, kad ir tiesību normu kolīzija – ja tiesību aktus, kas piemērojami pārdošanas vai pakalpojumu līgumam, nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem,

kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) ⁽¹⁾ 6. panta 1. un 2. punktu –, nevajadzētu būt tā, ka SAI vienības noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam tiek atņemta aizsardzība, ko tam sniedz noteikumi, no kuriem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā patērētājam ir pastāvīgā mītnesvieta, nevar ar vienošanos atkāpties. Situācijā, kad ir tiesību normu kolīzija – ja tiesību aktus, kas piemērojami pārdošanas vai pakalpojumu līgumam, nosaka saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu 1980. gada 9. jūnija Romas konvencijā par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām ⁽²⁾ –, nevajadzētu būt tā, ka SAI vienības noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam tiek atņemta aizsardzība, ko patērētājam sniedz tās dalībvalsts imperatīvās normas, kurā patērētājam ir pastāvīgā mītnesvieta.

- (45) Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu ir pamattiesības, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā. Tādēļ SAI procedūras nevajadzētu veidot tā, lai tās aizstātu tiesas procedūras, un tām nevajadzētu patērētājiem vai tirgotājiem atņemt tiesības vērsties tiesā pēc tiesiskās aizsardzības. Šai direktīvai nevajadzētu liegt pusēm īstenot savas tiesības piekļūt tiesu sistēmai. Gadījumos, kad strīdu nevarētu izšķirt ar konkrētu SAI procedūru, kuras iznākums nav saistošs, pusēm nevajadzētu liegt pēc tam uzsākt tiesvedību par minēto strīdu. Dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei par līdzekļiem, kas būtu piemēroti šī mērķa sasniegšanai. Tām vajadzētu būt iespējai *inter alia* noteikt, ka SAI procedūras laikā neiestājas noilguma termiņš.
- (46) Lai tās varētu efektīvi darboties, SAI vienību rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem cilvēku, materiālajiem un finanšu resursiem. Dalībvalstīm būtu jālemj par atbilstīgu finansējuma veidu SAI vienībām savā teritorijā, neierobežojot finansējumu vienībām, kas jau darbojas. Šai direktīvai nevajadzētu skart jautājumu par to, vai SAI vienības saņem publisku vai privātu finansējumu vai arī tiek finansētas, apvienojot publisko un privāto finansējumu. Tomēr SAI vienības būtu jāamudina apsvērt tieši privātus finansējuma veidus un publiskus līdzekļus izmantot tikai pēc dalībvalstu ieskatiem. Šai direktīvai nevajadzētu skart uzņēmumu vai profesionālo organizāciju vai uzņēmējdarbības apvienību iespēju finansēt SAI vienības.
- (47) Ja izceļas strīds, ir nepieciešams, lai patērētāji var ātri noteikt, kuru SAI vienību kompetencē ir izskatīt viņu sūdzību, un uzzināt, vai attiecīgais tirgotājs piedalīsies SAI vienībai iesniegto procedūru izskatīšanā. Tirgotājiem, kuri apņemas izmantot SAI vienības, lai izšķirtu strīdus ar patērētājiem, būtu patērētāji jāinformē par tās SAI vienības vai vienību tīmekļa vietnes adresi, kas uz tiem

attiecas. Minētā informācija būtu jāsniedz skaidrā, saprotamā un viegli pieejamā veidā tirgotāja tīmekļa vietnē, ja tāda ir, un, attiecīgā gadījumā, starp tirgotāju un patērētāju noslēgto pārdošanas vai pakalpojumu līgumu vispārējos noteikumos un nosacījumos. Tirgotājiem vajadzētu būt iespējai savās tīmekļa vietnēs un attiecīgo līgumu noteikumos un nosacījumos iekļaut jebkādu papildu informāciju par viņu iekšējām sūdzību izskatīšanas procedūrām vai par citiem veidiem, kā ar viņiem tieši sazināties, lai risinātu strīdus ar patērētājiem, neliekot tiem vērsties pie SAI vienības. Ja strīdu nevar atrisināt tiešā veidā, tirgotājam būtu patērētājam papīra formātā vai kādā citā pastāvīgā informācijas nesējā jāsniedz informācija par attiecīgajām SAI vienībām un jānorāda, vai viņš tās izmantos.

- (48) Tirgotāju pienākumam informēt patērētājus par SAI vienībām, kuras attiecas uz minētajiem tirgotājiem, nevajadzētu skart citos Savienības tiesību aktos iekļautos noteikumus par patērētāju informēšanu par ārpus tiesiskās aizsardzības procedūrām, kuri būtu jāpiemēro papildus attiecīgajam informēšanas pienākumam, kas paredzēts šajā direktīvā.
- (49) Šajā direktīvā nebūtu jāparedz, ka tirgotāju dalība SAI procedūrās ir obligāta vai ka šādu procedūru iznākums ir saistošs tirgotājiem, ja patērētājs pret tiem ir iesniedzis sūdzību. Tomēr, lai nodrošinātu, ka patērētājiem ir pieejama tiesiskā aizsardzība un ka viņi nav spiesti atteikties no sūdzībām, tirgotāji būtu jāamudina pēc iespējas piedalīties ARD procedūrās. Tādēļ šai direktīvai nevajadzētu skart valstu noteikumus, kuri paredz, ka tirgotāju līdzdalība šādās procedūrās ir obligāta vai saistīta ar stimuliem vai sankcijām vai arī ka to iznākums tirgotājiem ir saistošs, ar noteikumu, ka šādi tiesību akti pusēm neliedz īstenot savas tiesības uz piekļuvi tiesu sistēmai, kas paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā.
- (50) Lai nepieļautu, ka SAI vienībām tiek uzlikts nevajadzīgs slogs, dalībvalstīm būtu patērētāji jāamudina sazināties ar tirgotāju, lai pirms sūdzības iesniegšanas SAI vienībai problēmu mēģinātu atrisināt divpusēji. Daudzos gadījumos šāda rīcība patērētājiem ļautu savus strīdus atrisināt ātri un agrīnā posmā.
- (51) SAI izstrādē dalībvalstīm būtu jāiesaista profesionālo organizāciju, uzņēmējdarbības apvienību un patērētāju apvienību pārstāvji, jo īpaši attiecībā uz objektivitātes un neatkarības principiem.
- (52) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka SAI vienības sadarbojas pārrobežu strīdu izšķiršanā.

⁽¹⁾ OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.

⁽²⁾ OV L 266, 9.10.1980., 1. lpp.

- (53) Savienībā būtu jāstiprina SAI vienību tīkli, piemēram, sūdzību izskatīšanas tīkls finanšu pakalpojumu jomā "FIN-NET". Dalībvalstīm būtu SAI vienības jānodrošina klāt par šādu tīklu sastāvdaļu.
- (54) Ciešai sadarbībai starp SAI vienībām un valsts iestādēm būtu jāstiprina Savienības tiesību aktu efektīva piemērošana patērētāju aizsardzības jomā. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāatvieglo sadarbība starp SAI vienībām, lai sekmētu paraugprakses un speciālo zināšanu apmaiņu un lai apspriestu jebkādas problēmas, kas rodas saistībā ar SAI procedūru izmantošanu. Šādu sadarbību vajadzētu atbalstīt, *inter alia*, ar nākamo Savienības Patērētāju programmu.
- (55) Lai nodrošinātu SAI vienību pienācīgu un efektīvu darbību, tās būtu cieši jāuzrauga. Minētajam nolūkam katrai dalībvalstij būtu jāizraugās kompetentā iestāde vai kompetentās iestādes, kam būtu jāpilda minētā funkcija. Komisijai un kompetentajām iestādēm saskaņā ar šo direktīvu būtu jāpublicē un jāatjaunina to SAI vienību saraksts, kuras atbilst šai direktīvai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka SAI vienības, Eiropas Patērētāju centru tīkls un, attiecīgā gadījumā, struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar šo direktīvu, minēto sarakstu publicē savā tīmekļa vietnē, iekļaujot saiti uz Komisijas tīmekļa vietni, un, kad vien iespējams, uz pastāvīga informācijas nesēja savās telpās. Turklāt dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, lai attiecīgās patērētāju organizācijas un uzņēmējdarbības apvienības publicētu sarakstu. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina pienācīga informācijas izplatīšana par to, kas patērētājiem būtu jāzina, ja tiem ir strīds ar tirgotāju. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu jāpublicē regulāri ziņojumi par SAI vienību attīstību un darbību savās dalībvalstīs. SAI vienībām būtu jāziņo kompetentajām iestādēm konkrēta informācija, kas būtu minēto ziņojumu pamatā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina SAI vienības sniegt šādu informāciju, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2010/304/ES (2010. gada 12. maijs) par harmonizētās metodikas izmantošanu patērētāju sūdzību un jautājumu klasificēšanai ⁽¹⁾.
- (56) Ir nepieciešams, lai dalībvalstis paredzētu noteikumus par sankcijām par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti, lai izpildītu šo direktīvu, un nodrošinātu, ka minētie noteikumi tiek īstenoti. Sankcijām vajadzētu būt efektīvām, samērīgām un preventīvām.
- (57) Būtu jāgroza Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2006/2004 (2004. gada 27. oktobris) par sadarbību starp valsts iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā ("Regula par
- sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā") ⁽²⁾, ietverot tās pielikumā atsauci uz šo direktīvu, lai stiprinātu pārrobežu sadarbību saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu.
- (58) Būtu jāgroza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/22/EK (2009. gada 23. aprīlis) par aizliegumiem saistībā ar patērētāju interešu aizsardzību ⁽³⁾ ("Aizliegumu direktīva"), ietverot tās pielikumā atsauci uz šo direktīvu, lai nodrošinātu, ka tiek aizsargātas patērētāju kolektīvās intereses, kas paredzētas šajā direktīvā.
- (59) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽⁴⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (60) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, panākot augstu patērētāju aizsardzības līmeni un neierobežojot patērētāju piekļuvi tiesām, veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka tādēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (61) Šajā direktīvā ir ņemtas vērā pamattiesības un ir ievēroti principi, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un konkrēti tās 7., 8., 38. un 47. pantā.
- (62) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽⁵⁾ 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2012. gada 12. janvārī sniedza atzinumu ⁽⁶⁾,

⁽²⁾ OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 110, 1.5.2009., 30. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 136, 11.5.2012., 1. lpp.

⁽¹⁾ OV L 136, 2.6.2010., 1. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šīs direktīvas mērķis ir, panākot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, nodrošinot, ka patērētāji var brīvprātīgi iesniegt sūdzības pret tirgotājiem vienībās, kas piedāvā neatkarīgas, objektīvas, pārredzamas, efektīvas, ātras un taisnīgas alternatīvas strīdu izšķiršanas procedūras. Šī direktīva neskar valsts tiesību aktus, kuri paredz, ka līdzdalība šādās procedūrās ir obligāta, ar noteikumu, ka šādi tiesību akti pusēm neliedz īstenot savas tiesības uz piekļuvi tiesu sistēmai.

2. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz procedūrām tādu iekšzemes un pārrobežu strīdu izšķiršanai ārpus tiesas, kuri ir saistīti ar līgumsaistībām, kas izriet no pārdošanas līgumiem vai pakalpojumu līgumiem starp tirgotāju, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, un patērētāju, kas dzīvo Savienībā, un kuru risināšanā iesaistās SAI struktūra, kas piedāvā vai nosaka risinājumu vai saved kopā strīdā iesaistītās puses, lai atvieglotu izlīguma panākšanu.

2. Šī direktīva neattiecas uz:

- a) procedūrām strīdu izšķiršanas vienībās, kurās par strīdu izšķiršanu atbildīgās fiziskās personas nodarbina vai algo tikai un vienīgi atsevišķais tirgotājs, izņemot, ja dalībvalstis nolemj atļaut šādas procedūras kā SAI procedūras saskaņā ar šo direktīvu un ja ir izpildītas prasības, kas noteiktas II nodaļā, tostarp īpašās prasības par neatkarību un pārredzamību, kas noteiktas 6. panta 3. punktā;
- b) procedūrām sūdzību izskatīšanas sistēmās, kuras vada tirgotājs;
- c) ar ekonomiku nesaistītiem sabiedriskiem pakalpojumiem;
- d) strīdiem starp tirgotājiem;
- e) tiesām sarunām starp patērētāju un tirgotāju;
- f) gadījumiem, kad tiesnesis cenšas panākt strīda risinājumu tiesvedībā, kas attiecas uz minēto strīdu;
- g) procedūrām, kuras tirgotājs sācis pret patērētāju;

h) veselības aprūpes pakalpojumiem, ko pacientiem sniedz veselības aprūpes speciālisti, lai izvērtētu, saglabātu vai atjaunotu viņu veselības stāvokli, tostarp uz zāļu un medicīnisku ierīču izrakstīšanu, izsniegšanu un nodrošināšanu;

i) tālākizglītības vai augstākās izglītības publiskiem sniedzējiem.

3. Ar šo direktīvu tiek noteiktas saskaņotas kvalitātes prasības SAI vienībām un SAI procedūrām, lai nodrošinātu, ka pēc tās īstenošanas patērētājiem ir pieejami augstas kvalitātes pārredzami, efektīvi un taisnīgi ārpustiesas tiesiskās aizsardzības mehānismi neatkarīgi no tā, kur Savienībā viņi dzīvo. Dalībvalstis var atstāt spēkā vai ieviest noteikumus, kas pārsniedz tos, kuri paredzēti šajā direktīvā, lai nodrošinātu augstāku patērētāju tiesību aizsardzības līmeni.

4. Šajā direktīvā ir atzīta dalībvalstu kompetence noteikt, vai to teritorijā izveidotajās SAI vienības ir pilnvarotas noteikt risinājumu.

3. pants

Saistība ar citiem Savienības tiesību aktiem

1. Ja vien šajā direktīvā nav noteikts citādi, gadījumā, ja kāds šīs direktīvas noteikums ir pretrunā noteikumam, kas paredzēts kādā citā Savienības tiesību aktā un attiecas uz ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procedūrām, ko patērētājs uzsāk pret tirgotāju, priekšroka dodama šīs direktīvas noteikumam.

2. Šī direktīva neskar Direktīvu 2008/52/EK.

3. Šīs direktīvas 13. pants neskar citos Savienības tiesību aktos iekļautos noteikumus par patērētāju informēšanu par ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procedūrām, kurus piemēro papildus minētajam pantam.

4. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā:

- a) "patērētājs" ir jebkura fiziska persona, kura rīkojas nolūkos, kas nav saistīti ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- b) "tirgotājs" ir jebkura fiziska persona vai jebkura privāta vai publiska juridiska persona, kura, tostarp ar jebkuras personas starpniecību, kas rīkojas tās vārdā vai uzdevumā, rīkojas nolūkos, kas ir saistīti ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

- c) "pārdošanas līgums" ir jebkurš līgums, saskaņā ar kuru tirgotājs nodod vai apņemas nodot preču īpašumtiesības patērētājam un patērētājs maksā vai apņemas maksāt to cenu, tostarp jebkurš līgums, kura priekšmets ir gan preces, gan pakalpojumi;
- d) "pakalpojumu līgums" ir jebkurš līgums, izņemot pārdošanas līgumu, saskaņā ar kuru tirgotājs sniedz vai apņemas sniegt pakalpojumu patērētājam un patērētājs maksā vai apņemas maksāt tā cenu;
- e) "iekšzemes strīds" ir līgumstrīds, kurš izcēlies saistībā ar pārdošanas vai pakalpojumu līgumu, ja patērētāja mītnesvieta preču vai pakalpojumu pasūtīšanas brīdī ir tajā pašā dalībvalstī, kurā tirgotājs veic uzņēmējdarbību;
- f) "pārrobežu strīds" ir līgumstrīds, kurš izcēlies saistībā ar pārdošanas vai pakalpojumu līgumu, ja patērētāja mītnesvieta preču vai pakalpojumu pasūtīšanas brīdī ir citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā tirgotājs veic uzņēmējdarbību;
- g) "SAI procedūra" ir 2. pantā minētā procedūra, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām un ko veic SAI vienība;
- h) "SAI vienība" ir vienība – neatkarīgi no tā, kā tā nosaukta vai minēta –, kas izveidota ilgstošai darbībai un piedāvā ar SAI procedūru izšķirt strīdu un kas iekļauta sarakstā saskaņā ar 20. panta 2. punktu;
- i) "kompetentā iestāde" ir jebkura publiska iestāde, ko dalībvalsts izraudzījusi šīs direktīvas vajadzībām un kas izveidota valsts, reģionālā vai vietējā līmenī.

2. Tirgotājs veic uzņēmējdarbību:

- ja tirgotājs ir fiziska persona – vietā, kur ir tās uzņēmējdarbības vieta,
- ja tirgotājs ir uzņēmums vai cita juridiska persona, vai fizisku un juridisku personu apvienība – vietā, kur ir tā statūtos noteiktā atrašanās vieta, centrālā administrācija vai uzņēmējdarbības vieta, tostarp filiāle, aģentūra vai jebkāda cita struktūra.

3. SAI vienība ir izveidota:

- ja to vada fiziska persona – vietā, kur tā veic ar SAI saistītas darbības,
- ja vienību vada juridiska persona vai fizisku un juridisku personu apvienība – vietā, kur minētā juridiskā persona vai fizisku un juridisku personu apvienība veic ar SAI saistītas darbības vai kur ir to statūtos noteiktā atrašanās vieta,

- ja to vada iestāde vai cita publiska struktūra – vietā, kur atrodas minētās iestādes vai citas publiskās struktūras mītne.

II NODAĻA

SAI VIENĪBU UN SAI PROCEDŪRU PIEEJAMĪBA UN TĀM PIEMĒROJAMĀS PRASĪBAS

5. pants

SAI vienību un SAI procedūru pieejamība

- Dalībvalstis atvieglo patērētāju piekļuvi SAI procedūrām un nodrošina, ka strīdus, uz kuriem attiecas šī direktīva un kuros ir iesaistīts tirgotājs, kas veic uzņēmējdarbību to attiecīgajā teritorijā, var iesniegt SAI vienībai, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām.
- Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības:
  - uztur aktualizētu tīmekļa vietni, kas pusēm ļauj viegli piekļūt informācijai par SAI procedūru un kas patērētājiem dod iespēju tiešsaistē iesniegt sūdzību un nepieciešamos pavaddokumentus;
  - pēc pušu pieprasījuma sniedz tām a) apakšpunktā minēto informāciju, kas saglabāta uz pastāvīga informācijas nesēja;
  - attiecīgā gadījumā dod patērētājam iespēju iesniegt sūdzību bezsaistē;
  - dod iespēju veikt informācijas apmaiņu starp pusēm ar elektroniskiem līdzekļiem vai, attiecīgā gadījumā, pa pastu;
  - pieņem izskatīšanai gan iekšzemes, gan pārrobežu strīdus, tostarp strīdus, uz kuriem attiecas Regula (ES) Nr. 524/2013; un
  - izskatot strīdus, uz kuriem attiecas šī direktīva, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas datu apstrāde tiek veikta atbilstīgi personas datu aizsardzības noteikumiem, kas paredzēti Direktīvas 95/46/EK īstenošanas tiesību aktos dalībvalstī, kurā ir izveidota SAI vienība.

- Dalībvalstis 1. punktā noteikto pienākumu var izpildīt, nodrošinot, ka pastāv papildu SAI vienība, kuras kompetencē ir tādu minētajā punktā minētu strīdu izskatīšana, kuri nav neviens citas esošas SAI vienības kompetencē. Dalībvalstis minēto pienākumu var izpildīt, arī ļaujoties uz SAI vienībām, kas izveidotas citā dalībvalstī, vai uz reģionālām, transnacionālām vai Eiropas mēroga strīdu izšķiršanas vienībām, ja uz tirgotājiem no dažādām dalībvalstīm attiecas viena un tā pati SAI vienība, neskarot to pienākumu nodrošināt pilnīgu pārklājumu ar SAI vienībām un piekļuvi tām.

4. Dalībvalstis var pēc saviem ieskatiem atļaut SAI vienībām atstāt spēkā un ieviest procedūras noteikumus, kas tām ļauj atteikties izskatīt konkrētu strīdu tādēļ, ka:

- a) patērētājs nav centies sazināties ar attiecīgo tirgotāju, lai apspriestu savu sūdzību un mēģinātu jautājumu vispirms risināt tieši ar tirgotāju;
- b) strīds ir nenozīmīgs vai sīkumains;
- c) strīdu izskata vai ir iepriekš izskatījusi cita SAI vienība vai tiesa;
- d) prasības summa ir zem vai virs iepriekš noteikta naudā izteikta robežlieluma;
- e) patērētājs sūdzību SAI vienībai nav iesniedzis iepriekš noteiktā termiņā, kas nav īsāks par vienu gadu no dienas, kad patērētājs iesniedzis sūdzību tirgotājam;
- f) šāda veida strīda izskatīšana kā citādi radītu nopietnus traucējumus SAI vienības efektīvai darbībai.

Ja saskaņā ar saviem procedūras noteikumiem SAI vienība nevar izskatīt strīdu, kas tai iesniegts, tad šī SAI vienība trīs nedēļās pēc sūdzības materiālu saņemšanas abām pusēm sniedz pamatotu paskaidrojumu par strīda neizskatīšanas iemesliem.

Šādi procedūras noteikumi ievērojami netraucē patērētāju piekļuvi SAI procedūrām, tostarp pārrobežu strīdu gadījumā.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad SAI vienībām ir atļauts paredzēt iepriekš noteiktus naudā izteiktus robežlielumus, lai ierobežotu piekļuvi SAI procedūrām, minētie robežlielumi netiek noteikti tādā līmenī, kāds ievērojami traucētu patērētāju piekļuvi sūdzību izskatīšanai SAI vienībās.

6. Ja saskaņā ar 4. punktā minētajiem procedūras noteikumiem SAI vienība nevar izskatīt sūdzību, kas tai iesniegta, dalībvalstij neprasa, lai tā nodrošinātu, ka patērētājs var savu sūdzību iesniegt citai SAI vienībai.

7. Ja SAI vienībai, kas izskata strīdus konkrētā ekonomikas nozarē, ir kompetence izskatīt strīdus attiecībā uz tirgotāju, kurš darbojas minētajā nozarē, bet kurš nav dalībnieks organizācijā vai apvienībā, kura izveidojusi vai finansē SAI vienību, uzskata, ka dalībvalsts ir izpildījusi savu pienākumu saskaņā ar 1. punktu arī attiecībā uz strīdiem, kas attiecas uz minēto tirgotāju.

6. pants

Kompetence, neatkarība un objektivitāte

1. Dalībvalstis nodrošina, ka par SAI atbildīgajām fiziskajām personām ir nepieciešamā kompetence un ka tās ir neatkarīgas un objektīvas. To garantē, nodrošinot, ka šādas personas:

- a) ir ar nepieciešamajām zināšanām un prasmēm patērētāju strīdu alternatīvas izšķiršanas jomā vai izšķiršanā tiesā, kā arī ar vispārēju izpratni par tiesībām;
- b) tiek ieceltas amatā uz pietiekami ilgu laiku, lai nodrošinātu, ka tās rīkojas neatkarīgi, un tās nevar atbrīvot no amata bez pamatota iemesla;
- c) nav pakļautas nekādām norādēm no vienas vai otras puses vai to pārstāvjiem;
- d) saņem atalgojumu tādā veidā, ka tas nav saistīts ar procedūras iznākumu;
- e) bez liekas kavēšanās atklāj SAI vienībai jebkādas apstākļus, kas var ietekmēt vai ko var uzskatīt par tādiem, kas ietekmē to neatkarību vai objektivitāti vai rada interešu konfliktu ar vienu vai otru no pusēm strīdā, ko tām lūdz izšķirt. Pienākums atklāt šādus apstākļus pastāv visā SAI procedūras laikā. To nepiemēro, ja SAI vienībā ir tikai viena fiziska persona.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības ir ieviesušas procedūras, lai nodrošinātu, ka 1. punkta e) apakšpunktā minētajos apstākļos:

- a) attiecīgo fizisko personu aizstāj ar citu fizisko personu, kurai uztic SAI procedūras veikšanu; vai, ja to nevar izdarīt;
- b) attiecīgā fiziskā persona atturas no SAI procedūras veikšanas un, ja iespējams, SAI vienība ierosina pusēm strīdu iesniegt citā SAI vienībā, kurai ir kompetence izskatīt strīdu; vai, ja to nevar izdarīt;
- c) attiecīgos apstākļus atklāj pusēm un attiecīgajai fiziskajai personai atļauj turpināt veikt SAI procedūru tikai tad, ja puses nav iebildušas pēc tam, kad tās ir informētas par šiem apstākļiem un to tiesībām iebilst.

Šis punkts neskar 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

Ja SAI vienībā ir tikai viena fiziska persona, piemēro tikai šā punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktu.

3. Ja dalībvalstis nolemj atļaut 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās procedūras kā SAI procedūras saskaņā ar šo direktīvu, tās nodrošina, ka papildus vispārīgajām prasībām, kas izklāstītas 1. un 5. punktā, minētās procedūras atbilst šādām īpašām prasībām:

- a) par strīda izšķiršanu atbildīgās fiziskās personas ir iecēlusi koleģiāla struktūra vai tās ir daļa no šādas koleģiālas struktūras, kuras sastāvā ir vienāds patērētāju organizāciju pārstāvju un tirgotāju pārstāvju skaits un tās ieeļ pārredzamā procedūrā;
- b) par strīda izšķiršanu atbildīgajām fiziskajām personām ir vismaz trīs gadu ilgs amata pilnvaru laiks, lai nodrošinātu, ka tās rikojas neatkarīgi;
- c) par strīda izšķiršanu atbildīgās fiziskās personas apņemas nestrādāt pie tirgotāja vai profesionālas organizācijas, vai uzņēmējdarbības apvienības, kuras dalībnieks ir tirgotājs, trīs gadu laikposmā pēc tam, kad beidzies to amata termiņš strīdu izšķiršanas vienībā;
- d) strīdu izšķiršanas vienībai nav nekādas hierarhiskas vai funkcionālas saiknes ar tirgotāju, un tā ir skaidri nošķirta no tirgotāja darbības vienībām, un savu uzdevumu veikšanai tās rīcībā ir pietiekams budžets, kas ir nošķirts no tirgotāja vispārējā budžeta.

4. Ja par SAI atbildīgās fiziskās personas nodarbina vai algo tikai un vienīgi profesionāla organizācija vai uzņēmējdarbības apvienība, kuras dalībnieks ir tirgotājs, dalībvalstis nodrošina, ka papildus vispārīgajām prasībām, kas izklāstītas 1. un 5. punktā, to rīcībā ir atsevišķs un speciāls budžets, kas ir pietiekams to uzdevumu izpildei.

Šo punktu nepiemēro, ja attiecīgās fiziskās personas ir daļa no koleģiālas struktūras, kuras sastāvā ir vienāds skaits pārstāvju no profesionālas organizācijas vai uzņēmējdarbības apvienības, kas tās nodarbina vai algo, un no patērētāju organizācijām.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības, kurās par strīdu izšķiršanu atbildīgās fiziskās personas ir daļa no koleģiālas struktūras, tajā paredz vienādu patērētāju interešu pārstāvju un tirgotāju interešu pārstāvju skaitu.

6. Šā panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā dalībvalstis mudina SAI vienības sniegt apmācību fiziskajām personām, kas ir atbildīgas par SAI. Ja šāda apmācība tiek sniegta, kompetentās

iestādes uzrauga SAI vienību izveidotās apmācības programmas, balstoties uz informāciju, kas tām nosūtīta saskaņā ar 19. panta 3. punkta g) apakšpunktu.

7. pants

Pārredzamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības savās tīmekļa vietnēs, pēc pieprasījuma – uz pastāvīga informācijas nesēja, kā arī ar jebkādiem citiem līdzekļiem, ko tās uzskata par piemērotiem, dara publiski pieejamu skaidru un viegli saprotamu informāciju par:

- a) kontaktinformāciju, tostarp pasta adresi un e-pasta adresi;
- b) to, ka SAI vienības ir iekļautas sarakstā saskaņā ar 20. panta 2. punktu;
- c) fiziskajām personām, kas ir atbildīgas par SAI, veidu, kā tās ieeļ amatā, un pilnvaru termiņu;
- d) par SAI atbildīgo fizisko personu kompetenci, objektivitāti un neatkarību, ja tās nodarbina vai algo tikai un vienīgi tirgotājs;
- e) attiecīgā gadījumā – par to dalību SAI vienību tīklos, kas atvieglo pārrobežu strīdu izšķiršanu;
- f) strīdu veidiem, kuru risināšana ir to kompetencē, tostarp attiecīgā gadījumā par jebkādiem robežlielumiem;
- g) procedūras noteikumiem, kas reglamentē strīda izšķiršanu, un iemesliem, kuru dēļ SAI vienība var atteikties izskatīt konkrētu strīdu saskaņā ar 5. panta 4. punktu;
- h) valodām, kurās SAI vienībai var iesniegt sūdzības un kurās notiek SAI procedūra;
- i) to noteikumu veidiem, kurus SAI vienība var izmantot kā pamatu strīdu izšķiršanā (piemēram, tiesību normas, apsvērumi par taisnīgumu, rīcības kodeksi);
- j) jebkādam sākotnējām prasībām, kas pusēm varētu būt jāizpilda, pirms var sākt SAI procedūru, tostarp par prasību, ka patērētājam jāmeģina jautājumu atrisināt tieši ar tirgotāju;
- k) to, vai puses var vai nevar izstāties no procedūras;
- l) izmaksām, ja tādas ir, kas jāsedz pusēm, tostarp par jebkādiem noteikumiem par izmaksu segšanas piespriešanu procedūras beigās;

- m) SAI procedūras vidējo ilgumu;
- n) SAI procedūras iznākuma juridiskajām sekām, tostarp attiecīgā gadījumā par sankcijām, ko piemēro par tā neievērošanu gadījumā, ja lēmumam attiecībā uz pusēm ir saistošs spēks;
- o) attiecīgā gadījumā – SAI lēmuma izpildāmību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības savās tīmekļa vietnēs, pēc pieprasījuma – uz pastāvīga informācijas nesēja, kā arī ar jebkādiem citiem līdzekļiem, ko tās uzskata par piemērotiem, dara publiski pieejamus gada darbības pārskatus. Minētajos pārskatos iekļauj šādu informāciju gan par iekšzemes, gan pārrobežu strīdiem:

- a) izskatīšanai saņemto strīdu skaits un sūdzību veidi, uz ko tie attiecas;
- b) jebkādas sistemātiskas vai nozīmīgas problēmas, kas ir bieži sastopamas un noved pie strīdiem starp patērētājiem un tirgotājiem; šādai informācijai var pievienot ieteikumus, kā no šādām problēmām turpmāk var izvairīties vai kā tās var atrisināt, lai paaugstinātu tirgotāju standartus un atvieglotu informācijas un paraugprakses apmaiņu;
- c) to strīdu īpatsvars, kurus SAI vienība ir atteikusies izskatīt, un 5. panta 4. punktā minēto atteikuma iemeslu procentuālā daļa;
- d) to procedūru gadījumā, kas minētas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā – to risinājumu procentuālā daļa, kas tikuši ierosināti vai noteikti par labu patērētājam, par labu tirgotājam, vai to strīdu procentuālā daļa, kas atrisināti izlīguma ceļā;
- e) to SAI procedūru procentuālā daļa, kas tika pārtrauktas, un pārtraukšanas iemesli, ja tie ir zināmi;
- f) vidējais laiks, kas bija nepieciešams, lai izšķirtu strīdus;
- g) SAI procedūru iznākumu izpildes īpatsvars, ja tas ir zināms;
- h) attiecīgā gadījumā – informāciju par SAI vienību sadarbību SAI vienību tīklos, kas atvieglu pārrobežu strīdu izšķiršanu.

8. pants

Efektivitāte

Dalībvalstis nodrošina, ka SAI procedūras ir efektīvas un atbilst šādām prasībām:

- a) SAI procedūra ir pieejama un tai var viegli piekļūt tiešsaistē un bezsaistē abas puses neatkarīgi no tā, kur tās atrodas;

- b) procedūra pusēm ir pieejama bez pienākuma piesaistīt advokātu vai juriskonsultu, bet procedūra pusēm neatņem tiesības jebkurā procedūras stadijā saņemt neatkarīgu padomu vai izmantot trešās personas pārstāvību vai palīdzību;

- c) SAI procedūra patērētājiem ir bez maksas vai pieejama par nominālu samaksu;

- d) SAI vienība, kas saņēmusi sūdzību, par to paziņo strīda pusēm, tiklīdz tā ir saņēmusi visus dokumentus ar attiecīgo informāciju saistībā ar sūdzību;

- e) SAI procedūras iznākumu dara pieejamu 90 kalendāro dienu laikā no dienas, kad SAI vienība saņēmusi visus sūdzības materiālus. Ļoti sarežģītu strīdu gadījumā atbildīgā SAI vienība var pēc saviem ieskatiem pagarināt 90 kalendāro dienu laikposmu. Puses tiek informētas par jebkādu minētā laikposma pagarināšanu un par paredzamo laiku, kas būs vajadzīgs, lai pabeigtu izskatīt strīdu.

9. pants

Taisnīgums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI procedūrās:

- a) pusēm ir iespēja pieņemamā laikā izteikt savu viedokli, saņemt no SAI vienības otras puses izvirzītos argumentus, pierādījumus, dokumentus un faktus, jebkādas ekspertu liecības un atzinumus un tām ir iespēja tos komentēt;
- b) puses ir informētas, ka tām nav pienākuma piesaistīt advokātu vai juriskonsultu, bet ka tās var jebkurā procedūras stadijā lūgt neatkarīga speciālista padomu vai izmantot trešās personas pārstāvību vai palīdzību;

- c) puses tiek informētas par SAI procedūras iznākumu rakstiski vai uz pastāvīga informācijas nesēja un tām sniedz izklāstu ar iznākuma pamatojumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI procedūrās, kuru mērķis ir izšķirt strīdu, ierosinot risinājumu:

- a) pusēm ir iespēja jebkurā stadijā izstāties no procedūras, ja tās nav apmierinātas ar procedūras izpildi vai norisi. Tās par minētajām tiesībām informē pirms procedūras sākuma. Ja valsts noteikumi paredz, ka tirgotājam ir obligāti jāpiedalās SAI procedūrās, šo apakšpunktu piemēro tikai patērētājam;

- b) puses, pirms tās piekrīt ierosinātajam risinājumam vai sāk tam atbilstoši rīkoties, tiek informētas, ka:
- i) tās var izvēlēties, vai piekrist vai nepiekrist ierosinātajam risinājumam un vai sākt tam atbilstoši rīkoties;
  - ii) dalība procedūrā neliedz iespēju meklēt tiesisko aizsardzību ar tiesas procedūru;
  - iii) ierosinātais risinājums varētu atšķirties no iznākuma, ko noteiktu tiesa, piemērojot tiesību normas;
- c) puses, pirms tās piekrīt ierosinātam risinājumam vai sāk tam atbilstoši rīkoties, tiek informētas par juridiskajām sekām, ko rada piekrišana vai rīcība atbilstoši šādam ierosinātam risinājumam;
- d) pusēm, pirms tās izsaka piekrišanu ierosinātam risinājumam vai izlīgumam, tiek atvēlēts pieņemams laikposms pārdomām.

3. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem SAI procedūras paredz, ka to iznākums kļūst tirgotājam saistošs, tiklīdz patērētājs ir piekritis ierosinātajam risinājumam, 9. panta 2. punktu interpretē tā, ka tas ir piemērojams tikai patērētājam.

10. pants

Brīvība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka vienošanās starp patērētāju un tirgotāju par to, ka sūdzības iesniedz SAI vienībai, patērētājam nav saistoša, ja tā tiksī noslēgta, pirms izcēlies strīds, un ja tās rezultātā patērētājam tiek atņemtas tā tiesības celt prasību tiesā, lai risinātu strīdu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI procedūrās, kuru mērķis ir izšķirt strīdu, nosakot risinājumu, noteiktais risinājums pusēm ir saistošs tikai tad, ja tās iepriekš tika informētas par risinājuma saistošo raksturu un tam īpaši piekrita. Īpaša piekrišana no tirgotāja puses nav vajadzīga, ja valsts noteikumus ir paredzēts, ka risinājumi tirgotājiem ir saistoši.

11. pants

Likumīgums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI procedūrās, kuru mērķis ir izšķirt strīdu, nosakot patērētājam risinājumu:

- a) situācijā, kad nav tiesību normu kolīzijas, noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam netiek atņemta aizsardzība, ko tam sniedz noteikumi, no kuriem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā patērētājam un tirgotājam ir pastāvīgā mītnesvieta, nevar ar vienošanos atkāpties;

- b) situācijā, kad ir tiesību normu kolīzija – ja tiesību aktus, kas piemērojami pārdošanas vai pakalpojumu līgumam, nosaka saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 593/2008 6. panta 1. un 2. punktu –, SAI vienības noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam netiek atņemta aizsardzība, ko tam sniedz noteikumi, no kuriem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tam ir pastāvīgā mītnesvieta, nevar ar vienošanos atkāpties;

- c) situācijā, kad ir tiesību normu kolīzija – ja tiesību aktus, kas piemērojami pārdošanas vai pakalpojumu līgumam, nosaka saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu 1980. gada 9. jūnija Romas konvencijā par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām –, SAI vienības noteiktā risinājuma rezultātā patērētājam netiek atņemta aizsardzība, ko tam sniedz tās dalībvalsts imperatīvās normas, kurā tam ir pastāvīgā mītnesvieta.

2. Šī panta nolūkā “pastāvīgo mītnesvietu” nosaka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 593/2008.

12. pants

SAI procedūru ietekme uz noilguma iestāšanos

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka pusēm, kas, tiecoties atrisināt strīdu, izmanto SAI procedūras, kuru iznākums nav saistošs, pēc tam netiek liegts sākt tiesvedību sakarā ar minēto strīdu, jo SAI procedūras laikā ir iestāties noilguma termiņš.

2. Šī panta 1. punkts neskar noteikumus par noilgumu, kas iekļauti starptautiskos nolīgumos, kuros dalībvalstis ir puses.

III NODAĻA

INFORMĀCIJA UN SADARBĪBA

13. pants

Tirgotāju sniegtā informācija patērētājiem

1. Dalībvalstis nodrošina, lai tirgotāji, kas veic uzņēmējdarbību to teritorijā, informētu patērētājus par SAI vienību vai SAI vienībām, kuras attiecas uz minētajiem tirgotājiem, ja minētie tirgotāji aņņemas izmantot vai viņiem ir jāizmanto minētās vienības, lai izšķirtu strīdus ar patērētājiem. Minētajā informācijā iekļauj arī attiecīgās SAI vienības vai SAI vienību tīmekļa vietnes adresi.

2. Šā panta 1. punktā minētā informācija ir skaidri, saprotami un viegli pieejami sniegta tirgotāja tīmekļa vietnē, ja viņam tāda ir, un attiecīgā gadījumā tā ir minēta vispārīgajos noteikumos pārdošanas vai pakalpojumu līgumos starp tirgotāju un patērētāju.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad strīdu starp patērētāju un tirgotāju, kurš veic uzņēmējdarbību to teritorijā, nevarētu atrisināt, ņemot vērā sūdzību, ko patērētājs tieši iesniedzis tirgotājam, tirgotājs sniedz patērētājam 1. punktā minēto informāciju, norādot, vai viņš izmantos attiecīgās SAI vienības, lai risinātu strīdu. Minēto informāciju sagatavo papīra formātā vai citā pastāvīgā informācijas nesējā.

14. pants

Palīdzība patērētājiem

1. Dalībvalstis nodrošina, lai attiecībā uz strīdiem, kas izraisījušies saistībā ar pārrobežu pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, patērētāji varētu saņemt palīdzību nolūkā piekļūt SAI vienībai, kura darbojas citā dalībvalstī un ir kompetenta risināt attiecīgo pārrobežu strīdu.

2. Dalībvalstis atbildību par 1. punktā minēto uzdevumu uztic saviem Eiropas Patērētāju centru tīkla centriem, patērētāju organizācijai vai citai struktūrai.

15. pants

Vispārīga informācija

1. Dalībvalstis nodrošina, lai SAI vienības, Eiropas Patērētāju centru tīkla centri un attiecīgā gadījumā struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar 14. panta 2. punktu, savās tīmekļa vietnēs, iekļaujot saiti uz Komisijas tīmekļa vietni, un, kad vien tas ir iespējams, pastāvīgā informācijas nesējā savās telpās darītu publiski pieejamu 20. panta 4. punktā minēto SAI vienību sarakstu.

2. Dalībvalstis mudina attiecīgās patērētāju organizācijas un uzņēmējdarbības apvienības savās tīmekļa vietnēs un ar visiem citiem līdzekļiem, ko tās uzskata par piemērotiem, darīt publiski pieejamu 20. panta 4. punktā minēto SAI vienību sarakstu.

3. Komisija un dalībvalstis nodrošina, lai pienācīgi tiktu izplatīta informācija par to, kā patērētāji var piekļūt SAI procedūrām, lai izšķirtu strīdus, uz ko attiecas šī direktīva.

4. Komisija un dalībvalstis veic papildu pasākumus, lai mudinātu patērētāju organizācijas un profesionālās organizācijas Savienības līmenī un valsts līmenī veicināt informētību par SAI vienībām un to procedūrām un veicināt, ka profesionāļi un patērētāji izmanto SAI. Minētās struktūras arī jāmudina sniegt patērētājiem informāciju par kompetentām SAI vienībām, kad tās saņem sūdzības no patērētājiem.

16. pants

Sadarbība un pieredzes apmaiņa starp SAI vienībām

1. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības sadarbojas pārrobežu strīdu izšķiršanā un regulāri veic paraugprakses apmaiņu attiecībā gan uz pārrobežu, gan iekšzemes strīdu izšķiršanu.

2. Komisija atbalsta un sekmē kontaktu veidošanu starp valsts SAI vienībām un to paraugprakses un pieredzes apmaiņu un izplatīšanu.

3. Ja nozares specifiskajā jomā Savienībā pastāv tādu SAI vienību tīkls, kas atvieglo pārrobežu strīdu izšķiršanu, dalībvalstis mudina SAI vienības, kas risina strīdus minētajā jomā, pievienoties minētajam tīklam.

4. Komisija publicē sarakstu, kurā iekļauti 3. punktā minēto tīklu nosaukumi un kontaktinformācija. Komisija vajadzības gadījumā šo sarakstu atjaunina.

17. pants

Sadarbība starp SAI vienībām un valsts iestādēm, kuras īsteno Savienības tiesību aktus patērētāju aizsardzības jomā

1. Dalībvalstis nodrošina sadarbību starp SAI vienībām un valsts iestādēm, kurām uzticēts īstenot Savienības tiesību aktus patērētāju aizsardzības jomā.

2. Šī sadarbība jo īpaši ietver savstarpēju informācijas apmaiņu par konkrētu uzņēmējdarbības nozaru praksi, ar ko saistītas patērētāju atkārtoti iesniegtas sūdzības. Tāpat tā ietver tehnisko izvērtējumu un informāciju, ko šādas valsts iestādes sniedz SAI vienībām gadījumos, kad šāds izvērtējums vai informācija ir nepieciešama atsevišķu strīdu risināšanai un tā jau ir pieejama.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētā sadarbība un savstarpējā informācijas apmaiņa atbilst noteikumiem par personas datu aizsardzību, kuri paredzēti Direktīvā 95/46/EK.

4. Šis pants neskar dienesta noslēpuma un komercnoslēpuma noteikumus, kuri attiecas uz valsts iestādēm, kas īsteno Savienības tiesību aktus patērētāju aizsardzības jomā. SAI vienību pienākums ir ievērot dienesta noslēpumu vai citas līdzvērtīgas prasības attiecībā uz konfidencialitāti, kas noteiktas to dalībvalstu tiesību aktos, kurās tās izveidotas.

IV NODAĻA

KOMPETENTO IESTĀŽU UN KOMISIJAS LOMA

18. pants

Kompetento iestāžu izraudzīšanās

1. Katra dalībvalsts norīko kompetento iestādi, kas veic 19. un 20. pantā minētās funkcijas. Katra dalībvalsts var izraudzīties vairāk par vienu kompetento iestādi. Ja kāda dalībvalsts tā ir darījusi, tā nosaka, kura no izraudzītajām kompetentajām iestādēm ir vienotais Komisijas kontaktpunkts. Katra dalībvalsts Komisijai paziņo izraudzīto kompetento iestādi vai attiecīgā gadījumā izraudzītās kompetentās iestādes, tostarp vienoto kontaktpunktu.

2. Komisija izveido sarakstu, kurā iekļautas tās kompetentās iestādes, kas tai darītas zināmas saskaņā ar 1. punktu, tostarp attiecīgā gadījumā vienotais kontaktpunkts, un publicē minēto sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

19. pants

Informācija, ko strīdu izšķiršanas vienības paziņo kompetentajām iestādēm

1. Dalībvalstis nodrošina, ka strīdu izšķiršanas vienības, kas izveidotas to teritorijā, par kurām ir paredzēts, ka tās kvalificējamas kā SAI vienības saskaņā ar šo direktīvu un kuras ir jāiekļauj sarakstā saskaņā ar 20. panta 2. punktu, paziņo kompetentajai iestādei šādu informāciju:

- a) savu nosaukumu, kontaktinformāciju un tīmekļa vietnes adresi;
- b) informāciju par savu struktūru un finansējumu, tostarp informāciju par fiziskajām personām, kas atbild par strīdu izšķiršanu, viņu atalgojumu, pilnvaru termiņu un to, kas ir šo personu darba dēvēji;
- c) savus procedūras noteikumus;
- d) maksu, ko tās prasa, ja tāda ir;
- e) strīdu izšķiršanas procedūru vidējo ilgumu;
- f) valodu vai valodām, kurās var iesniegt sūdzības un kurās var notikt strīdu izšķiršanas procedūra;
- g) paziņojumu par to, uz kāda veida strīdiem attiecas strīdu izšķiršanas procedūra;
- h) iemeslus, kuru dēļ strīdu izšķiršanas vienība var atteikties izskatīt konkrētu strīdu saskaņā ar 5. panta 4. punktu;

- i) pamatotu paziņojumu par to, vai vienība ir kvalificējama kā SAI vienība, uz ko attiecas šīs direktīvas darbības joma, un vai tā atbilst II nodaļā minētajām kvalitātes prasībām.

Ja mainās a) līdz h) apakšpunktā minētā informācija, SAI vienības bez liekas kavēšanās paziņo par minētajām izmaiņām kompetentajai iestādei.

2. Ja dalībvalstis nolemj atļaut 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās procedūras, tās nodrošina, ka SAI vienības, kuras piemēro šādas procedūras, līdz ar 1. punktā minēto informāciju un paziņojumiem paziņo kompetentajai iestādei arī informāciju, kas nepieciešama, lai izvērtētu to atbilstību īpašajām papildu neatkarības un pārredzamības prasībām, kuras noteiktas 6. panta 3. punktā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka SAI vienības kompetentajām iestādēm reizi divos gados paziņo šādu informāciju:

- a) saņemto strīdu skaits un sūdzību veidi, uz ko tie attiecas;
- b) to SAI procedūru procentuālā daļa, kuras tika pārtrauktas, pirms bija sasniegts iznākums;
- c) vidējais laiks, kas bija nepieciešams, lai izšķirtu saņemtos strīdus;
- d) SAI procedūru iznākumu izpildes īpatsvars, ja tas ir zināms;
- e) visas sistemātiskās vai nozīmīgās problēmas, kas rodas bieži un izraisa strīdus starp patērētājiem un tirgotājiem. Šajā sakarā paziņotajai informācijai var pievienot ieteikumus, kā šādas problēmas var novērst vai atrisināt nākotnē;
- f) attiecīgā gadījumā izvērtējums par to, cik efektīva ir to sadarbība ar SAI vienību tīkliem, kas atvieglo pārrobežu strīdu izšķiršanu;
- g) attiecīgā gadījumā apmācība, kas sniegta fiziskām personām, kuras atbild par SAI saskaņā ar 6. panta 6. punktu;
- h) izvērtējums par vienības piedāvātās SAI procedūras efektivitāti un iespējamiem veidiem, kā uzlabot tās norisi.

20. pants

Kompetento iestāžu un Komisijas loma

1. Katra kompetentā iestāde, pamatojoties jo īpaši uz informāciju, ko tā saņēmusi saskaņā ar 19. panta 1. punktu, izvērtē, vai tai paziņotās strīdu izšķiršanas vienības ir kvalificējamas kā SAI vienības, uz kurām attiecas šīs direktīvas darbības joma, un vai tās atbilst kvalitātes prasībām, kas izklāstītas II nodaļā un valsts noteikumos, ar kuriem to īsteno, tostarp valsts noteikumos, kas pārsniedz šīs direktīvas prasības, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

2. Katra kompetentā iestāde, pamatojoties uz 1. punktā minēto izvērtējumu, iekļauj sarakstā visas SAI vienības, par kurām tai ir paziņots un kuras atbilst 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

Minētajā sarakstā iekļauj šādu informāciju:

- a) pirmajā daļā minēto SAI vienību nosaukums, kontaktinformācija un tīmekļa vietnes adrese;
- b) maksu, ko tās prasa, ja tāda ir;
- c) valoda vai valodas, kurās var iesniegt sūdzības un kurās var notikt SAI procedūra;
- d) strīdu veidi, uz kuriem attiecas SAI procedūra;
- e) katras SAI vienības aptvertās nozares un strīdu kategorijas;
- f) nepieciešamība pēc pušu vai to pārstāvju, ja tādi ir izraudzīti, fiziskas klātbūtnes, tostarp SAI vienības paziņojums par to, vai SAI procedūra notiek vai var notikt kā mutiska vai rakstiska procedūra;
- g) informāciju par to, vai procedūras iznākums ir vai nav saistošs; un
- h) iemeslus, kuru dēļ SAI vienība var atteikties izskatīt konkrētu strīdu saskaņā ar 5. panta 4. punktu.

Katra kompetentā iestāde šā punkta pirmajā daļā minēto sarakstu nosūta Komisijai. Ja saskaņā ar 19. panta 1. punkta otro daļu kompetentajai iestādei tiek paziņotas jebkādas izmaiņas, minētais saraksts tiek atjaunināts bez liekas kavēšanās un attiecīgā informācija paziņota Komisijai.

Ja strīdu izšķiršanas vienība, kas ir iekļauta sarakstā kā SAI vienība saskaņā ar šo direktīvu, vairs neatbilst 1. punktā minētajām prasībām, attiecīgā kompetentā iestāde sazinās ar minēto strīdu izšķiršanas vienību, norādot prasības, kurām strīdu izšķiršanas vienība neatbilst, un pieprasot tai tās nekavējoties izpildīt. Ja pēc trīs mēnešu laikposma strīdu izšķiršanas vienība joprojām nepilda 1. punktā minētās prasības, kompetentā iestāde svītro strīdu izšķiršanas vienību no šā punkta pirmajā daļā minētā saraksta. Minētais saraksts tiek atjaunināts bez liekas kavēšanās, un attiecīgā informācija tiek paziņota Komisijai.

3. Ja dalībvalsts ir izraudzījies vairāk par vienu kompetento iestādi, tad 2. punktā minēto sarakstu un tā atjaunināto informāciju Komisijai paziņo vienotais kontaktpunkts, kas minēts 18.

panta 1. punktā. Minētais saraksts un minētā atjauninātā informācija attiecas uz visām SAI vienībām, kas izveidotas minētajā dalībvalstī.

4. Komisija izveido sarakstu, kurā iekļautas SAI vienības, par kurām tai paziņots saskaņā ar 2. punktu, un atjaunina minēto sarakstu, kad vien Komisijai tiek paziņotas izmaiņas. Komisija minēto sarakstu un tā atjauninājumus dara publiski pieejamus savā tīmekļa vietnē un pastāvīgā informācijas nesējā. Komisija nosūta minēto sarakstu un tā atjauninājumus kompetentajām iestādēm. Ja dalībvalsts saskaņā ar 18. panta 1. punktu ir izraudzījies vienoto kontaktpunktu, Komisija nodod minēto sarakstu un tā atjauninājumus vienotajam kontaktpunktam.

5. Katra kompetentā iestāde 4. punktā minēto SAI vienību konsolidēto sarakstu dara publiski pieejamu savā tīmekļa vietnē, norādot saiti uz attiecīgo Komisijas tīmekļa vietni. Turklāt katra kompetentā iestāde minēto konsolidēto sarakstu dara publiski pieejamu pastāvīgā informācijas nesējā.

6. Līdz 2018. gada 9. jūlijam un pēc tam reizi četros gados katra kompetentā iestāde publicē ziņojumu par SAI vienību attīstību un darbību un nosūta to Komisijai. Minētajā ziņojumā jo īpaši:

- a) apzina SAI vienību paraugpraksi;
- b) attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz statistiku, norāda nepilnības, kas apgrūtina SAI vienību darbību, risinot gan iekšzemes, gan pārrobežu strīdus;
- c) attiecīgā gadījumā dod ieteikumus, kā uzlabot SAI vienību efektivitāti un produktivitāti.

7. Ja dalībvalsts saskaņā ar 18. panta 1. punktu ir izraudzījies vairāk par vienu kompetento iestādi, šā panta 6. punktā minēto ziņojumu publicē vienotais kontaktpunkts, kas minēts 18. panta 1. punktā. Minētais ziņojums attiecas uz visām SAI vienībām, kas izveidotas minētajā dalībvalstī.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

21. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti jo īpaši saskaņā ar 13. pantu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

22. pants

Grozījums Regulā (EK) Nr. 2006/2004

Regulas (EK) Nr. 2006/2004 pielikumā pievieno šādu punktu:

“20. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.), 13. pants.”

23. pants

Grozījums Direktīvā 2009/22/EK

Direktīvas 2009/22/EK I pielikumā pievieno šādu punktu:

“14. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.), 13. pants.”

24. pants

Saziņa

1. Līdz 2015. gada 9. jūlijam dalībvalstis Komisijai paziņo:

- a) attiecīgā gadījumā saskaņā ar 14. panta 2. punktu izraudzīto struktūru nosaukumus un kontaktinformāciju; un
- b) saskaņā ar 18. panta 1. punktu izraudzītās kompetentās iestādes, tostarp, attiecīgā gadījumā, vienoto kontaktpunktu.

Dalībvalstis paziņo Komisijai visas izmaiņas, kas vēlāk izdarītas šajā informācijā.

2. Līdz 2016. gada 9. janvārim dalībvalstis Komisijai paziņo pirmo sarakstu, kas minēts 20. panta 2. punktā.

3. Komisija nosūta dalībvalstīm 1. punkta a) apakšpunktā minēto informāciju.

25. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2015. gada 9. jūlijam. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto aktu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

26. pants

Ziņojums

Līdz 2019. gada 9. jūlijam un pēc tam reizi četros gados Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs direktīvas piemērošanu. Minētajā ziņojumā izvērtē SAI vienību attīstību un izmantošanu, kā arī šīs direktīvas ietekmi uz patērētājiem un tirgotājiem, jo īpaši uz patērētāju informētību un tirgotāju īsteno to pieņemšanas līmeni. Minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumus šīs direktīvas grozījumiem.

27. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

28. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 529/2013/ES

(2013. gada 21. maijs)

par uzskaites noteikumiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, un par informāciju par rīcību, kas saistīta ar šīm darbībām

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atziņumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektors Savienībā ir neto piesaistītājs, kas no atmosfēras piesaista tādu siltumnīcefekta gāzu daudzumu, kas ir līdzvērtīgs būtiskai Savienības kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju daļai. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbības izraisa siltumnīcefekta gāzu antropogēnas emisijas un piesaisti veģetācijā un augsnē uzkrātā oglekļa daudzuma izmaiņu dēļ, kā arī ar CO₂ nesaistītas siltumnīcefekta gāzu emisijas. Plašāka nocirstas koksnes produktu ilgtspējīga izmantošana var ievērojami ierobežot siltumnīcefekta gāzu emisijas atmosfērā un veicināt to piesaisti no atmosfēras. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste netiek ieskaitītas Savienības mērķī līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 20 %, kā tas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopenas saistības siltumnīcas efektu

izraisīto gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam ⁽³⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā ⁽⁴⁾, lai gan tās daļēji tiek ieskaitītas Savienības kvantitatīvo emisiju ierobežošanas un samazināšanas saistību izpildē atbilstīgi 3. panta 3. punktam ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Kioto protokolā ("Kioto protokols"), kas apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2002/358/EK ⁽⁵⁾.

- (2) Ņemot vērā virzību uz konkurētspējīgu zemu oglekļa emisiju ekonomiku laikposmā līdz 2050. gadam, visi zemes izmantošanas veidi būtu jāapsver holistiskā veidā un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības jautājumi būtu jāizskata Savienības klimata politikas ietvaros.

- (3) Lēmumā Nr. 406/2009/EK ir noteikts, ka Komisijai jāizvērtē veidi, kā Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistībās iekļaut siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaisti, kas rodas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību saistītās darbībās, vienlaikus nodrošinot šā sektora ieguldījuma pastāvību un šā sektora ieguldījuma integritāti vides aspektā, kā arī garantējot attiecīgo emisiju un piesaistes pareizu pārraudzību un uzskaiti. Tāpēc šajā lēmumā kā pirmais pasākums būtu jānosaka uzskaites noteikumi, kas piemērojami siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistei zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā, un tādējādi jāsekmē politikas attīstības virzība uz zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora iekļaušanu Savienības emisiju samazināšanas saistībās, ciktāl tas nepieciešams, vienlaikus ņemot vērā vides apstākļus dažādos Savienības reģionos, tostarp arī mežiem bagātās valstīs. Lai tikmēr nodrošinātu oglekļa uzkrājumu saglabāšanu un palielināšanu, šajā lēmumā būtu jāparedz arī tas, ka dalībvalstis sniedz informāciju par savām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, kuru mērķis ir zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti.

⁽³⁾ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums 2002/358/EK (2002. gada 25. aprīlis) par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.).

⁽¹⁾ OV C 351, 15.11.2012., 85. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 22. aprīļa lēmums.

- (4) Šajā lēmumā būtu jānosaka dalībvalstu pienākumi attiecībā uz minēto uzskaites noteikumu īstenošanu un informācijas sniegšanu par savām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām. Tajā nebūtu jāietver uzskaites vai ziņošanas pienākumi privātpersonām.
- (5) Līgumslēdzēju pušu konferences, kas vienlaikus bija Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme, Lēmumā 16/CMP.1, kas tika pieņemts UNFCCC Līgumslēdzēju pušu 11. konferencē, kas 2005. gada decembrī norisinājās Monreālā, un Līgumslēdzēju pušu konferences, kas vienlaikus bija Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme, Lēmumā 2/CMP.7, kas tika pieņemts UNFCCC Līgumslēdzēju pušu 17. konferencē, kas 2011. gada decembrī norisinājās Durbanā, ir noteikti uzskaites noteikumi, kas piemērojami zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā, sākot no Kioto protokolā paredzētā otrā saistību perioda. Lai nodrošinātu Savienības iekšējo noteikumu saskaņotību ar UNFCCC apstiprinātajām definīcijām, kārtību, noteikumiem un vadlīnijām un lai novērstu valsts ziņojumu dubultu sniegšanu, šim lēmumam būtu pilnībā jāatbilst minētajiem lēmumiem. Turklāt šajā lēmumā būtu jāatspoguļo Savienības zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora specifika un Savienības kā atsevišķas UNFCCC un Kioto protokola Līgumslēdzējas puses pienākumi.
- (6) Uzskaites noteikumiem, kas piemērojami Savienības zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektoram, nebūtu jārada papildu administratīvais slogs. Tādēļ ziņojumos, kas tiek iesniegti saskaņā ar minētajiem noteikumiem, nebūtu jāparedz pienākums iekļaut informāciju, kas netiek prasīta saskaņā ar lēmumiem, kas pieņemti UNFCCC Līgumslēdzēju pušu konferencē un Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksmē.
- (7) Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektors dažādos veidos var veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu, jo īpaši samazinot emisijas un saglabājot un palielinot piesaistītājus un oglekļa uzkrājumus. Lai pasākumi, kuru konkrētais mērķis ir palielināt spēju piesaistīt oglekli, nestu rezultātus, ir būtiski ilgtermiņā nodrošināt oglekļa krātuvi stabilitāti un pielāgojamību.
- (8) Lai palielinātu zemes resursu izmantošanas maiņas ieguldījumu emisiju samazināšanā, zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaites noteikumos būtu jāņem vērā lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs īstenotie centieni. Šajā lēmumā būtu jāparedz uzskaites noteikumi, kas obligāti piemērojami tādām darbībām kā meža ieaudzēšana, meža atjaunošana, atmežošanas un meža apsaimniekošana, kā arī tādām darbībām kā ganību apsaimniekošana un aramzemes apsaimniekošana, piemērojot īpašus noteikumus ar mērķi uzlabot dalībvalstu ziņošanas un uzskaites sistēmas pirmajā uzskaites periodā. Šajā lēmumā būtu jāparedz arī uzskaites noteikumi, kas brīvprātīgi piemērojami veģetācijas atjaunošanas un mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas darbībām. Šādā nolūkā Komisijai būtu jāvienkāršo un jāuzlabo dati, ko var iegūt no Savienības datubāzēm (*Eurostat – Lucas, EVA – zemes virsmas programma Corine* utt.), kurās apstrādā attiecīgo informāciju, lai palīdzētu dalībvalstīm pildīt uzskaites pienākumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar aramzemes apsaimniekošanu un ganību apsaimniekošanu, un, ja iespējams, veģetācijas atjaunošanas, kā arī mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas darbību brīvprātīgu uzskaiti.
- (9) Lai nodrošinātu Savienības zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektoram piemērojamo uzskaites noteikumu integritāti vides aspektā, šiem noteikumiem vajadzētu būt balstītiem uz uzskaites principiem, kas izklāstīti Lēmumā 2/CMP.7, Līgumslēdzēju pušu konferences, kas vienlaikus bija Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksme, Lēmumā 2/CMP.6, kas tika pieņemts UNFCCC Līgumslēdzēju pušu 16. konferencē, kas 2010. gada decembrī norisinājās Kankunā, un Lēmumā 16/CMP.1. Dalībvalstīm būtu jāsaņemas gatavo un jāuztur sava uzskaitē, nodrošinot, ka attiecīgā informācija, kuru izmanto, lai aprēķinātu emisijas un piesaisti zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā saskaņā ar norādēm, kas dotas attiecīgajās Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) Vadlīnijās par valsts siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatiem (*Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*), tostarp par metodiku ar CO₂ nesaistītu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaitē, kas pieņemta UNFCCC sistēmā, ir precīza, pilnīga, konsekventa, salīdzināma un pārredzama.
- (10) Uzskaites noteikumi, kas balstīti uz Lēmumu 2/CMP.7 un Lēmumu 16/CMP.1, neļauj uzskaitē ietvert to aizstāšanas ietekmi, ko rada nocirstas koksnes produktu izmantošana enerģijai un materiāliem, jo tādējādi tiktu veikta dubulta uzskaitē. Tomēr šāda veida izmantošana var būtiski veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu, un tādēļ informācijā, ko dalībvalstis sniedz par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, tās var ietvert informāciju par pasākumiem, kuru mērķis ir tādus materiālus un enerģijas avotus, kuri rada lielu siltumnīcefekta gāzu apjomu, aizstāt ar biomasu. Tas uzlabotu politikas saskaņotību.
- (11) Lai nodrošinātu stabilu pamatu turpmākai politikas veidošanai un zemes izmantošanas optimizēšanai Savienībā, ir jāveic pienācīgi ieguldījumi. Lai garantētu, ka šiem ieguldījumiem ir iespējams noteikt prioritātes atbilstīgi svarīgākajām kategorijām, sākotnēji dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja uzskaitē neiekļaut noteiktas oglekļa krātuves. Tomēr ilgtermiņā būtu jācenšas nodrošināt uzskaiti, kura sektoru aptvertu plašāk, ietverot visa veida zemi, krātuves un gāzes.
- (12) Uzskaites noteikumos būtu jānodrošina, ka uzskaitē pareizi atspoguļo cilvēka darbības izraisītās izmaiņas emisijās un piesaistē. Tādēļ šajā lēmumā būtu jāparedz, ka dažādām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām piemēro specifisku metodiku. Ar meža ieaudzēšanu, meža atjaunošanu un atmežošanu saistītās emisijas un piesaiste ir tiešas cilvēku darbības izraisītas zemes pārveidošanas rezultāts, un tāpēc tās būtu jāuzskaita pilnībā. Lai aprēķinātu izmaiņas emisijās un piesaistē, ar ganību apsaimniekošanu, aramzemes apsaimniekošanu, veģetācijas atjaunošanu un

mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu saistītām emisijām un piesaistei aprēķinos piemēro bāzes gadu. Tomēr emisijas un piesaiste, kas rodas meža apsaimniekošanas gaitā, ir atkarīgas no vairākiem dabas apstākļiem, vecuma klašu struktūras, kā arī iepriekšējiem un pašreizējiem apsaimniekošanas paņēmieniem. Izmantojot bāzes gadu, nav iespējams atspoguļot ne šos faktorus, ne izrietošo ciklisko ietekmi uz emisijām un piesaisti vai to ikgadējās svārstības. Tā vietā attiecīgajos uzskaites noteikumos, saskaņā ar kuriem tiek aprēķinātas izmaiņas emisijās un piesaistē, būtu jāparedz iespēja izmantot references līmeņus, lai izslēgtu dabas apstākļu un konkrētajai valstij raksturīgu īpašību ietekmi. References līmeņi ir aplēses par gada neto emisijām vai piesaisti, kas meža apsaimniekošanas rezultātā rodas dalībvalsts teritorijā katrā uzskaites periodā iekļautos gados, un tie būtu pārrēķinājami saskaņā ar Lēmumu 2/CMP.6 un Lēmumu 2/CMP.7. Šajā lēmumā minētajiem references līmeņiem vajadzētu būt tādiem pašiem kā līmeņiem, kas apstiprināti UNFCCC procesos. Ja kādai dalībvalstij kļūst pieejami uzlabojumi metodikā vai datos, kas saistīti ar references līmeņa noteikšanu, minētajai dalībvalstij būtu jāveic atbilstīgas tehniskas korekcijas, lai meža apsaimniekošanas uzskaitē ņemtu vērā pārrēķinu ietekmi.

Uzskaites noteikumos būtu jāparedz meža apsaimniekošanas radītas neto piesaistes maksimālais apjoms, ko drīkst iekļaut uzskaitē. Ja saistītu starptautisku procesu kontekstā notiek izmaiņas ar mežu saistītu darbību uzskaites noteikumos, būtu jāapsver iespēja atjaunināt šajā lēmumā iekļautos ar mežu saistītu darbību uzskaites noteikumus, lai nodrošinātu atbilstību minētajām izmaiņām.

- (13) Uzskaites noteikumos būtu pienācīgi jāatspoguļo pozitīvā ietekme, ko rada siltumnīcefekta gāzes uzkrāšanās koksne un koksnes produktos, un ar tiem būtu jāveicina mežu kā resursu plašāka izmantošana, īstenojot ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, un jāpaplašina koksnes produktu pielietojums.
- (14) Kā noteikts IPCC Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības labas prakses vadlīniju (*Good Practice Guidance for Land Use, Land-Use Change and Forestry*) 4.1.1. nodaļā, laba prakse ir, ja valstis papildus meža minimālajai platībai, nosaka arī minimālo platumu, ko izmanto, definējot mežu un zemes vienības, kurās notiek meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbības. Būtu jānodrošina, ka definīcijas, ko dalībvalstis lieto, sagatavojot ziņojumus saskaņā ar UNFCCC un Kioto protokolu un šo lēmumu, būtu saskaņīgas.
- (15) Lai rosinātu izmantot nocirstas koksnes produktus ar ilgu aprites ciklu, ar uzskaites noteikumiem būtu jāgādā, lai dalībvalstis uzskaitē pareizi atspoguļotu izmaiņas nocirstas koksnes produktu krātuvē attiecīgajā laikā, kad šīs

izmaiņas ir notikušas. Tāpēc pirmās kārtas sadalīšanās funkcijai, kas piemērojama emisijām no nocirstas koksnes produktiem, būtu jāatbilst 12.1. vienādojumam IPCC 2006. gada Vadlīnijās par valstu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatiem, un attiecīgajām aprites cikla puses standarta vērtībām būtu jābalstās uz 3.a.1.3. tabulu IPCC 2003. gada Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības labas prakses vadlīnijās. Tā vietā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot konkrētajai valstij noteiktu metodiku un aprites cikla puses standarta vērtības ar noteikumu, ka tās atbilst visjaunākajām IPCC vadlīnijām.

- (16) Lauksaimniecības darbībās radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste gadu no gada svārstās daudz mazāk nekā emisijas un piesaiste, kas saistīta ar mežsaimniecības darbībām, tādēļ siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste, kas rodas aramzemes apsaimniekošanā un ganību apsaimniekošanā, dalībvalstīm būtu jāuzskaita attiecībā pret attiecīgo bāzes gadu vai periodu.
- (17) Mitrāju nosusināšana un atjaunošana rada emisijas no kūdrājiem, kuros ir uzkrājušies ļoti lieli oglekļa apjomi. Kūdrāju noplicināšanas un nosusināšanas radītās emisijas atbilst aptuveni 5 % pasaules siltumnīcefekta gāzu emisiju, un to īpatsvars 2010. gadā bija no 3,5 līdz 4 % no Savienības emisiju apjoma. Tāpēc, tiklīdz būs panākta starptautiska vienošanās par attiecīgajām IPCC vadlīnijām, Savienībai būtu jācenšas šo jautājumu izvirzīt starptautiski, lai UNFCCC vai Kioto protokola struktūrās panāktu vienošanos par pienākumu sagatavot un uzturēt ikgadēju uzskaiti par emisijām un piesaisti, kas radušās tādās darbībās, kas ietilpst mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas kategorijās, un lai šo pienākumu iekļautu globālajā klimata nolīgumā, kuru ir iecerēts noslēgt ne vēlāk kā 2015. gadā.
- (18) Dabiski traucējumi, piemēram, meža ugunsgrēki, kaitēkļu un slimību invāzija, ekstrēmi laikapstākļi un ģeoloģiski traucējumi, kuri ir ārpus dalībvalsts kontroles un kurus tā būtiski neietekmē, var īslaicīgi radīt siltumnīcefekta gāzu emisijas vai arī izraisīt līdzšinējās piesaistes izzušanu zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā. Tā kā šādu izzušanu var izraisīt arī apsaimniekošanas lēmumi, piemēram, lēmumi cirst vai stādīt kokus, ar šo lēmumu būtu jānodrošina, lai cilvēka darbības izraisīta piesaistes izzušana vienmēr tiktu pareizi atspoguļota zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaitē. Turklāt šajā lēmumā dalībvalstīm būtu jāparedz ierobežota iespēja, izmantojot fona līmeņus un pielāides saskaņā ar Lēmumu 2/CMP.7, zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaitē nenorādīt emisijas, kuras rodas tādu meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un meža apsaimniekošanas traucējumu dēļ, ko tās nespēj kontrolēt. Tomēr veidam, kā dalībvalstis piemēro minētos noteikumus, nevajadzētu būt par iemeslu nepamatoti uzskaitīt mazāku emisiju apjomu.

- (19) Noteikumi par to, kā ziņot par siltumnīcefekta gāzu emisijām un sniegt citu ar klimata pārmaiņām saistītu informāciju, ieskaitot informāciju par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektoru, ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām⁽¹⁾ darbības jomā, un tāpēc tie neietilpst šā lēmuma darbības jomā. Dalībvalstīm būtu jāievēro minētie pārraudzības un ziņošanas noteikumi, ņemot vērā savus uzskaites pienākumus, kas izklāstīti šajā lēmumā.
- (20) Ikgadēja zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaites sagatavošana šo uzskaiti padarītu nepareizu un neuzticamu emisiju un piesaistes ikgadējo svārstību, vajadzības bieži pārreķināt noteiktus ziņojumos iekļautos datus un ilgā laika dēļ, kas vajadzīgs, lai apsaimniekošanas prakses maiņa lauksaimniecībā un mežsaimniecībā ietekmētu veģētācijā un augsnē uzkrātā oglekļa daudzumu. Tāpēc šajā lēmumā būtu jāparedz uzskaitē, kuras pamatā ir ilgāks periods.
- (21) Dalībvalstīm būtu jāsniedz informācija par savām pašreizējām un turpmākajām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, izklāstot apstākļiem konkrētajā valstī atbilstošus pasākumus, kas paredzēti, lai ierobežotu vai samazinātu emisijas un saglabātu vai palielinātu piesaisti zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā. Šajā informācijā būtu jāietver konkrēti elementi, kas paredzēti šajā lēmumā. Turklāt, lai veicinātu paraugpraksi un sinerģiju ar citiem politikas virzieniem un pasākumiem, kuri ir saistīti ar mežiem un lauksaimniecību, šā lēmuma pielikumā būtu jāiekļauj arī orientējošs tādu pasākumu saraksts, kurus arī var ietvert sniegtajā informācijā. Komisija var sagatavot norādes, lai veicinātu apmaiņu ar salīdzināmu informāciju.
- (22) Izstrādājot vai īstenojot zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbības, dalībvalstis vajadzības gadījumā var izvērtēt, vai pastāv iespējas veicināt ieguldījumus lauksaimniecībā.
- (23) Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai atjauninātu šajā lēmumā paredzētās definīcijas atbilstīgi izmaiņām definīcijās, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem; lai grozītu I pielikumu, pievienojot vai grozot uzskaites periodus, lai nodrošinātu šo periodu atbilstību attiecīgajiem periodiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem, kā arī lai nodrošinātu šo periodu saskaņu ar uzskaites periodiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem, kas ir piemērojami Savienības saistībām emisiju samazināšanas jomā citās nozarēs; lai grozītu II pielikumu, saskaņā

ar šā lēmuma noteikumiem atjauninot references līmeņus, lai pārskatītu III pielikumā norādīto informāciju atbilstīgi izmaiņām definīcijās, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem; lai grozītu V pielikumu atbilstīgi izmaiņām definīcijās, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem; un lai pārskatītu šajā lēmumā minētās informācijas prasības, kas saistītas ar šajā lēmumā noteiktajiem uzskaites noteikumiem, kurus piemēro dabiskiem traucējumiem, lai atspoguļotu UNFCCC vai Kioto protokola struktūru pieņemto aktu pārskatītās redakcijas. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ar ekspertiem. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

- (24) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķus, proti, tādu uzskaites noteikumu noteikšanu, kas piemērojami zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbību izraisītajām emisijām un piesaistei, un dalībvalstu veikto informācijas nodrošināšanu par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs to būtības dēļ, un to, ka darbības mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. To darot, Savienībai būtu jārespektē dalībvalstu kompetence mežsaimniecības politikas jomā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šajā lēmumā ir izklāstīti uzskaites noteikumi, kuri piemērojami siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistei, kas rodas zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībās, un tas ir pirmais pasākums, lai šīs darbības vajadzības gadījumā iekļautu Savienības emisiju samazināšanas saistībās. Tajā nav paredzēti nekādi uzskaites vai ziņošanas pienākumi privātpersonām. Ar to paredz dalībvalstu pienākumu sniegt informāciju par to zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, kuru mērķis ir ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

- a) "emisijas" ir siltumnīcefekta gāzu antropogēnas emisijas atmosfērā no avotiem;

⁽¹⁾ Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 13. lpp.

- b) "piesaiste" ir siltumnīcefekta gāzu antropogēna piesaiste no atmosfēras piesaistītājos;
- c) "meža ieaudzēšana" ir tieša cilvēku darbības izraisīta tādas zemes pārveidošana mežā, ko vismaz 50 gadu nav klājis mežs, stādot, sējot un/vai cilvēku darbības rezultātā veicinot dabiskus sēkļu avotus, ja pārveidošana notikusi pēc 1989. gada 31. decembra;
- d) "meža atjaunošana" ir jebkāda tieša cilvēku darbības izraisīta tādas zemes pārveidošana mežā, ko neklāj mežs, stādot, sējot un/vai cilvēku darbības rezultātā veicinot dabiskus sēkļu avotus, kas veikta tikai tādā zemē, kuru iepriekš ir klājis mežs, bet uz kuras meža vairs nav bijis pirms 1990. gada 1. janvāra un kura tikusi no jauna pārveidota par mežu laikposmā pēc 1989. gada 31. decembra;
- e) "atmežošana" ir tieša cilvēku darbības izraisīta meža pārveidošana zemē, kas nav mežs, ja pārveidošana notikusi pēc 1989. gada 31. decembra;
- f) "meža apsaimniekošana" ir jebkāda darbība, ko veic saskaņā ar mežam piemērojamu pasākumu kompleksu, kas ietekmē meža ekoloģiskās, saimnieciskās vai sociālās funkcijas;
- g) "aramzemes apsaimniekošana" ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu kompleksu, kas piemērojams zemei, kurā audzē lauksaimniecības kultūras, un zemei, kura atstāta atmatā vai kuru uz laiku neizmanto kultūraugu audzēšanai;
- h) "ganību apsaimniekošana" ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu kompleksu, kas piemērojams lopkopībā izmantotai zemei, un kuras mērķis ir kontrolēt vai ietekmēt veģetācijas un lauksaimniecības dzīvnieku daudzumu un veidu;
- i) "veģetācijas atjaunošana" ir jebkāda tieša cilvēku izraisīta darbība, kas paredzēta, lai, sekmējot veģetācijas augšanu, palielinātu oglekļa uzkrājumus jebkurā vietā vismaz 0,05 ha platībā, ja šāda darbība nav meža ieaudzēšana vai atjaunošana;
- j) "oglekļa uzkrājums" ir oglekļa masa, kas uzkrāta oglekļa krātuvē;
- k) "mitrāju nosusināšana un atjaunošana" ir jebkāda darbība, ko saskaņā ar zemes nosusināšanas vai mitruma atjaunošanas sistēmu veic zemē, kura ir bijusi nosusināta un/vai kurā mitrums ir atjaunots pēc 1989. gada 31. decembra, kuras platība ir vismaz 1 hektārs un kurā ir organiskā augsne, ar noteikumu, ka šī darbība nav neviena cita darbība, attiecībā uz ko sagatavo un veic uzskaiti saskaņā ar šā lēmuma 3. panta 1., 2. un 3. punktu, un ja nosusināšana ir tieša cilvēku darbības izraisīta gruntsūdens līmeņa pazemināšana un mitruma atjaunošana ir tieša cilvēku darbības izraisīta nosusināšanas efekta pilnīga vai daļēja likvidēšana;
- l) "avots" ir jebkāds process, darbība vai mehānisms, kura rezultātā atmosfērā nonāk siltumnīcefekta gāze, aerosols vai siltumnīcefekta gāzes prekursors;
- m) "piesaistītājs" ir jebkāds process, darbība vai mehānisms, kura rezultātā no atmosfēras tiek absorbēta siltumnīcefekta gāze, aerosols vai siltumnīcefekta gāzes prekursors;
- n) "oglekļa krātuve" ir dalībvalsts teritorijā esošs bioģeokīmiskais veidojums vai sistēma kopumā vai to daļa, kurā ir uzkrāts ogleklis, jebkāds oglekli saturošs siltumnīcefekta gāzes prekursors vai jebkāda oglekli saturoša siltumnīcefekta gāze;
- o) "siltumnīcefekta gāzes prekursors" ir ķīmiskais savienojums, kas piedalās ķīmiskās reakcijās, kurās rodas kāda no 3. panta 4. punktā minētajām siltumnīcefekta gāzēm;
- p) "nocirstas koksnes produkts" ir jebkāds mežizstrādē iegūts produkts, kas izvests no koksnes ieguves vietas;
- q) "mežs" ir zemes teritorija, ko definē, nosakot minimālās vērtības attiecībā uz teritorijas lielumu, koku vainagu projekciju vai līdzvērtīgu biežību un potenciālo koku augstumu koku augšanas vietā brieduma vecumā, kā attiecībā uz katru dalībvalsti noteikts V pielikumā. Tas ietver kokiem klātas platības, tostarp jaunu dabiski augošu koku grupas, vai stādījumus, kuros vēl nav sasniegtas V pielikumā noteiktās minimālās vērtības attiecībā uz koku vainagu projekciju vai līdzvērtīgu biežību, vai minimālo koku augstumu, tostarp jebkādas platības, kas parasti ir meža platības daļa, bet kurā cilvēka darbības, piemēram, mežizstrādes, rezultātā vai dabisku iemeslu dēļ uz laiku nav koku, taču ir sagaidāms, ka tās tiks no jauna pārveidotas par mežu;
- r) "vainagu projekcija" ir procentos izteikta konkrētas teritorijas proporcija, ko sedz koku vainagu perimetra vertikāla projekcija;
- s) "biežība" ir stāvošu un augošu koku blīvums ar mežu klātā zemē, kurš izmērīts saskaņā ar dalībvalsts noteiktu metodi;
- t) "dabisks(-i) traucējums(-i)" ir jebkādi neantropogēni notikumi vai apstākļi, kas izraisa ievērojamas emisijas mežos un kuru norise ir ārpus attiecīgās dalībvalsts kontroles, ar noteikumu, ka šī dalībvalsts pat pēc šo notikumu vai apstākļu rašanās objektīvi nespēj ievērojami ierobežot to ietekmi uz emisijām;
- u) "fona līmenis" ir dabisku traucējumu izraisītu emisiju vidējais līmenis konkrētā laikposmā, izņemot statistiski netipiskās vērtības, kuras aprēķina saskaņā ar 9. panta 2. punktu;
- v) "aprites cikla puses vērtība" ir gadu skaits, kas vajadzīgs, lai nocirstas koksnes produktu kategorijā uzkrātā oglekļa daudzums samazinātos līdz pusei no tā sākotnējās vērtības;

- w) "momentānās oksidēšanās metode" ir uzskaites metode, kurā pieņem, ka viss nocirstas koksnes produktos uzkrātā oglekļa daudzums nonāk atmosfērā nociršanas brīdī;
- x) "cirte pēc dabiskajiem traucējumiem" ir jebkāda mežizstrādes darbība, kurā no zemes platībām, ko skāruši dabiski traucējumi, iegūst kokmateriālus, ko vēl var vismaz daļēji izmantot.

2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai grozītu šā panta 1. punktā izklāstītās definīcijas ar mērķi nodrošināt saskaņu starp šīm definīcijām un jebkādam izmaiņām attiecīgajās definīcijās, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no abiem minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem.

3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai grozītu šā lēmuma V pielikumu ar mērķi atjaunināt tajā noteiktās vērtības atbilstīgi izmaiņām, ko attiecībā uz aspektiem, kas ietverti V pielikumā, definīcijās ir pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem dokumentiem.

3. pants

Pienākums sagatavot un uzturēt zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaiti

1. Katrā I pielikumā noteiktajā uzskaites periodā dalībvalstis sagatavo un uztur uzskaiti, kurā pareizi atspoguļo visas emisijas un piesaisti, kas to teritorijā rodas darbībās, kuras ietilpst šādās kategorijās:

- a) meža ieaudzēšana;
- b) meža atjaunošana;
- c) atmežošana;
- d) meža apsaimniekošana.

2. Par uzskaites periodu, kas sākas 2021. gada 1. janvārī, un pēc tam dalībvalstis sagatavo un uztur ikgadēju uzskaiti, kurā pareizi atspoguļo visas emisijas un piesaisti, kas to teritorijā rodas darbībās, kuras ietilpst šādās kategorijās:

- a) aramzemes apsaimniekošana;
- b) ganību apsaimniekošana.

Uz ikgadējo uzskaiti par emisijām un piesaisti, kas rodas no aramzemes apsaimniekošanas un ganību apsaimniekošanas, uzskaites periodā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim attiecas šādi noteikumi:

- a) no 2016. līdz 2018. gadam dalībvalstis līdz katra gada 15. martam Komisijai ziņo par sistēmām, kas jau ir ieviestas un kas vēl tiek izstrādātas, un ar ko aplēs emisijas un piesaisti, ko rada aramzemes apsaimniekošana un ganību apsaimniekošana. Dalībvalstīm būtu jāziņo par to, kā šīs sistēmas atbilst IPCC metodikai un UNFCCC ziņošanas prasībām saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti;

- b) laikposmā pirms 2022. gada 1. janvāra dalībvalstis līdz katra gada 15. martam sagatavo un Komisijai iesniedz sākotnējas, provizorisks un nesaistošas ikgadējas aplēses par emisijām un piesaisti, ko rada aramzemes apsaimniekošana un ganību apsaimniekošana, vajadzības gadījumā izmantojot IPCC metodiku. Dalībvalstīm būtu vismaz jāizmanto metodika, kas klasificēta kā 1. līmeņa metodika, kā tas noteikts attiecīgajās IPCC vadlīnijās. Dalībvalstis tiek mudinātas izmantot minētās aplēses, lai apzinātu galvenās kategorijas un izstrādātu konkrētai valstij paredzētu 2. un 3. līmeņa galveno kategoriju metodiku, lai pārliecinoši un precīzi aplēstu emisijas un piesaisti;

- c) dalībvalstis ne vēlāk kā 2022. gada 15. martā iesniedz galīgo gada aplēsi par aramzemes apsaimniekošanas un ganību apsaimniekošanas uzskaiti;

- d) dalībvalsts var lūgt piemērot atkāpi, lai atliktu c) apakšpunktā minēto termiņu, ja galīgās aplēses par aramzemes apsaimniekošanas un ganību apsaimniekošanas uzskaiti nevar praktiski izdarīt šajā punktā norādītajā termiņā vismaz viena turpmāk norādītā iemesla dēļ:

- i) vajadzīgo uzskaiti var veikt tikai pakāpeniski, tehnisku iemeslu dēļ pārsniedzot norādīto termiņu;

- ii) uzskaiti pabeigt norādītajā termiņā būtu nesamērīgi dārgi.

Dalībvalsts, kas vēlas izmantot atkāpi, līdz 2021. gada 15. janvārim iesniedz Komisijai pamatotu lūgumu.

Ja Komisija uzskata lūgumu par pamatotu, tā piešķir atkāpi ilgākais uz trīs kalendārajiem gadiem no 2022. gada 15. marta. Citādi tā lūgumu noraida, paskaidrojot šāda lēmuma iemeslus.

Ja vajadzīgs, Komisija var lūgt noteiktā samērīgā laikposmā iesniegt papildu informāciju.

Lūgums piemērot atkāpi tiek uzskatīts par apmierinātu, ja Komisija nav nākusi klajā ar iebildumiem sešu mēnešu laikā pēc dalībvalsts sākotnējā lūguma vai pieprasītās papildu informācijas saņemšanas.

3. Dalībvalstis katram no I pielikumā minētajiem uzskaites periodiem var arī sagatavot un uzturēt tādu uzskaiti, kurā precīzi atspoguļo emisijas un piesaisti, kas rodas veģetācijas atjaunošanas un mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas rezultātā.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punktā minētajā uzskaitē ietver šādu siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaisti:

a) oglekļa dioksīds (CO₂);

b) metāns (CH₄);

c) slāpekļa oksīds (N₂O).

5. Kad uzskaitē tiek sagatavota un uzturēta saskaņā ar šo lēmumu, konkrētu 1., 2. un 3. punktā minētu darbību dalībvalstis ietver uzskaitē vai nu no darbības sākšanas dienas, vai no 2013. gada 1. janvāra, izvēloties vēlāko no abiem termiņiem.

4. pants

Vispārīgi uzskaites noteikumi

1. Dalībvalstis savā 3. panta 1., 2. un 3. punktā minētajā uzskaitē emisijas apzīmē ar plusa zīmi (+) un piesaisti ar mīnusa zīmi (-).

2. Sagatavojot un uzturot uzskaiti, dalībvalstis nodrošina, lai attiecīgā informācija, ko izmanto, lai aplēstu emisijas un piesaisti saistībā ar 3. panta 1., 2. un 3. punktā minētajām darbībām, būtu precīza, pilnīga, konsekventa, salīdzināma un pārredzama.

3. Emisijas un piesaisti, kas rodas jebkurā darbībā, kura ietilpst vairāk nekā vienā no 3. panta 1., 2. un 3. punktā norādītajām kategorijām, uzskaita tikai vienā kategorijā, lai novērstu dubultu uzskaites veikšanu.

4. Dalībvalstis, pamatojoties uz pārredzamiem un pārbaudāmiem datiem, nosaka zemes platības, kurās tiek veikta darbība, kas ietilpst kādā no 3. panta 1., 2. un 3. punktā norādītajām kategorijām. Tās nodrošina, lai visas šādas zemes platības būtu identificējamas attiecīgajai kategorijai izveidotajā uzskaitē.

5. Šā lēmuma 3. panta 1., 2. un 3. punktā minētajā uzskaitē dalībvalstis norāda visas izmaiņas oglekļa uzkrājumos šādās oglekļa krātuvēs:

a) virszemes biomasas;

b) pazemes biomasas;

c) kritālas;

d) atmirusi koksne;

e) augsnes organiskais ogleklis;

f) nocirstas koksnes produkti.

Tomēr dalībvalstis var nolemt uzskaitē neiekļaut oglekļa uzkrājumu izmaiņas pirmās daļas a) līdz e) apakšpunktā minētajās oglekļa krātuvēs, ja attiecīgā oglekļa krātuve nav avots. Dalībvalsts uzskata, ka oglekļa krātuve nav avots, tikai tad, ja tas ir pierādīts, pamatojoties uz pārredzamiem un pārbaudāmiem datiem.

6. Dalībvalstis noslēdz 3. panta 1., 2. un 3. punktā minēto uzskaiti katra I pielikumā minētā uzskaites perioda beigās, tajā norādot kopējo neto emisiju un piesaistes bilanci attiecīgajā uzskaites periodā.

7. Vismaz tik ilgi, cik ilgi ir spēkā šis lēmums, dalībvalstis uztur pilnīgu un pareizu reģistru ar visiem datiem, ko tās izmantojušas šajā lēmumā paredzēto pienākumu izpildei.

8. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai grozītu I pielikumu ar mērķi pievienot vai grozīt uzskaites periodus, lai nodrošinātu, ka tie atbilst attiecīgajiem periodiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem dokumentiem, un ka tie saskan ar uzskaites periodiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem, kas ir piemērojami Savienības saistībām emisiju samazināšanas jomā citās nozarēs.

5. pants

Meža ieaudzēšanai, meža atjaunošanai un atmežošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Uzskaitē, kas attiecas uz meža ieaudzēšanu un atjaunošanu, dalībvalstis norāda tikai tās emisijas un piesaisti, kas no šādām darbībām rodas zemes platībās, kuras 1989. gada 31. decembrī nebija mežs. Emisijas, kas saistītas ar meža ieaudzēšanu un atjaunošanu, dalībvalstis var iekļaut vienā uzskaitē.

2. Dalībvalstis uzskaitē norāda no meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbībām radušās neto emisijas un piesaisti kā kopējās emisijas un piesaisti par katru gadu attiecīgajā uzskaites periodā, pamatojoties uz pārredzamiem un pārbaudāmiem datiem.

3. Dalībvalstis uztur uzskaiti, kurā atspoguļo emisijas un piesaisti zemē, kas atbilstīgi 4. panta 4. punktam uzskaitē ir identificēta kategorijā, kurā ietilpst meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbības, pat ja šādas darbības minētajā zemē vairs netiek veiktas.

4. Katra dalībvalsts aprēķinos, ko veic attiecībā uz meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbībām, meža platību nosaka, izmantojot to pašu telpiskā izvērtējuma vienību, kas noteikta V pielikumā.

6. pants

Meža apsaimniekošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Dalībvalstis uzskaitē atspoguļo no meža apsaimniekošanas darbībām radušās emisijas un piesaisti, ko aprēķina, no emisijām un piesaistes katrā uzskaites periodā, kas minēts I pielikumā, atņemot vērtību, kura iegūta, minētā uzskaites perioda gadu skaitu reizinot ar attiecīgo references līmeni, kas norādīts II pielikumā.

2. Ja 1. punktā minētā aprēķina rezultāts uzskaites periodam ir negatīvs, dalībvalstis meža apsaimniekošanai izveidotajā uzskaitē ietver kopējās emisijas un piesaisti, kas nepārsniedz 3,5 % no dalībvalsts emisijām attiecīgajā bāzes gadā vai VI pielikumā paredzētajā periodā, kā noteikts UNFCCC iesniegtajā dalībvalsts attiecīgajā ziņojumā, kas pieņemts saskaņā ar attiecīgajiem CMP lēmumiem par bāzes gadu vai bāzes periodu Kioto protokola otrajam saistību periodam, neskaitot emisijas un piesaisti darbībās, kas minētas 3. panta 1., 2. un 3. punktā, un reizinot ar gadu skaitu attiecīgajā uzskaites periodā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka aprēķina metodes, ko tās piemēro attiecībā uz meža apsaimniekošanas darbībām izveidoto uzskaiti, atbilst Lēmuma 2/CMP.6 II pielikumam un ir saskanīgas ar aprēķina metodēm, ko tās izmanto II pielikumā norādīto references līmeņu aprēķināšanai, vismaz šādos aspektos:

a) oglekļa krātuves un siltumnīcefekta gāzes;

b) platība, uz kuru attiecas meža apsaimniekošana;

c) nocirstas koksnes produkti;

d) dabiski traucējumi.

4. Ne vēlāk kā vienu gadu pirms katra uzskaites perioda beigām dalībvalstis paziņo Komisijai pārskatītos references līmeņus. References līmeņi ir identiski tiem, kas noteikti ar aktiem, ko apstiprinājušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras, vai, ja šādu aktu nav, tos aprēķina saskaņā ar procedūrām un metodiku, kas izklāstīta attiecīgajos lēmumos, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas atbilstīgi no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem.

5. Ja tiek mainīti attiecīgie Lēmuma 2/CMP.6 vai Lēmuma 2/CMP.7 noteikumi, dalībvalstis ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šādu izmaiņu pieņemšanas paziņo Komisijai pārskatītos references līmeņus, kuros atspoguļotas minētās izmaiņas.

6. Ja dalībvalstij kļūst pieejama labāka metodika, kas saistīta ar datiem, kurus izmanto, lai noteiktu II pielikumā minēto references līmeni, vai ja ievērojami uzlabojas dalībvalstij pieejamo datu kvalitāte, attiecīgā dalībvalsts veic atbilstīgas tehniskās korekcijas, lai mežu apsaimniekošanai izveidotajā uzskaitē ņemtu vērā pārrēķinu ietekmi. Tādas tehniskās korekcijas ir identiskas jebkurām attiecīgām korekcijām, kas apstiprinātas UNFCCC pārskatīšanas procesā saskaņā ar Lēmumu 2/CMP.7. Attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai par šādām korekcijām vēlākais tad, kad tā sniedz informāciju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. panta 1. punkta d) apakšpunktu.

7. Šā panta 4., 5. un 6. punkta piemērošanas vajadzībām dalībvalstis norāda dabisku traucējumu radīto emisiju gada apjomu, kas iekļauts to pārskatītajos references līmeņos, un veidu, kādā tās aplēsušas minēto apjomu.

8. Komisija pārbauda informāciju par pārskatītajiem references līmeņiem, kas minēti 4. un 5. punktā, un tehniskajām korekcijām, kas minētas 6. punktā, lai nodrošinātu saskaņotību starp informāciju, kas nosūtīta UNFCCC, un informāciju, ko dalībvalstis nosūtījušas Komisijai.

9. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai atjauninātu II pielikumā noteiktos references līmeņus, tad, ja kāda dalībvalsts saskaņā ar 4. un 5. punktu maina savu references līmeni un tas ir apstiprināts, izmantojot UNFCCC procedūras.

10. Meža apsaimniekošanai izveidotajā uzskaitē dalībvalstis atspoguļo ikviena II pielikumā izdarīta grozījuma ietekmi attiecībā uz visu attiecīgo uzskaites periodu.

7. pants

Nocirstas koksnes produktiem piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Ikviena dalībvalsts savā uzskaitē saskaņā ar 3. panta 1., 2. un 3. punktu ietver emisijas un piesaisti, ko radījušas izmaiņas nocirstas koksnes produktu krātuvē, tostarp emisijas no nocirstas koksnes produktiem, kuri iegūti tās mežos pirms 2013. gada 1. janvāra. Tajā neietver emisijas no nocirstas koksnes produktiem, kas laikposmā no 2008. līdz 2012. gadam jau ir uzskaitītas saskaņā ar Kioto protokolu, izmantojot momentānās oksidēšanas metodi.

2. Atbilstīgi 3. panta 1., 2. un 3. punktam izveidotajā uzskaitē, kas attiecas uz nocirstas koksnes produktiem, dalībvalstis, izmantojot III pielikumā norādīto pirmās kārtas sadalīšanās funkciju un aprites cikla puses standarta vērtības, norāda emisijas un piesaisti, ko radījušas izmaiņas to nocirstas koksnes produktu krātuvē, kuri ietilpst šādās kategorijās:

- a) papīrs;
- b) koksnes plātnes;
- c) zāgmateriāli.

Dalībvalstis var papildināt šīs kategorijas ar informāciju par koku mizu ar noteikumu, ka pieejamie dati ir pārredzami un pārbaudāmi. Dalībvalstis var izmantot arī katrai valstij specifiskas apakškategorijas, kas ietilpst kādā no šīm kategorijām. III pielikumā norādītās metodikas un aprites cikla puses standarta vērtību vietā dalībvalstis var izmantot valstij specifisku metodi un aprites cikla puses vērtības, ja minētā metodika un vērtības ir noteiktas, pamatojoties uz pārredzamiem un pārbaudāmiem datiem, un ja izmantotā metodika ir vismaz tikpat detalizēta un precīza kā III pielikumā paredzētā.

Eksportētiem nocirstas koksnes produktiem konkrētai valstij specifiskie dati nozīmē konkrētai valstij specifiskās aprites cikla puses vērtības un nocirstas koksnes produktu izmantojumu importētājā valstī.

Dalībvalstis konkrētai valstij specifiskas aprites cikla puses vērtības neizmanto Savienības tirgū laistiem nocirstas koksnes produktiem, ja tās atšķiras no vērtībām, ko importētāja valsts izmanto savās uzskaitēs saskaņā ar 3. panta 1., 2. un 3. punktu.

Nocirstas koksnes produktus, kas iegūti atmežošanā, uzskaita, izmantojot momentānās oksidēšanās metodi.

3. Kad dalībvalstis atbilstīgi 3. panta 1., 2. un 3. punktam izveidotajā uzskaitē norāda oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas no nocirstas koksnes produktiem cieto atkritumu poligonos, uzskaitē izmanto momentānās oksidēšanās metodi.

4. Kad dalībvalstis savās uzskaitēs norāda emisijas no nocirstas koksnes produktiem, kas iegūti enerģijas ražošanai, arī tad tās izmanto momentānās oksidēšanās metodi.

Dalībvalstis var tikai informatīvā nolūkā sniegt savus datus par koksnes daļu, kas izmantota enerģijas ražošanai un kas importēta no valstīm ārpus Savienības, un par šādas koksnes izcelsmes valstīm.

5. Importētāja dalībvalsts uzskaitē neiekļauj importētus nocirstas koksnes produktus neatkarīgi no to izcelsmes. Tādēļ emisijas un piesaisti no nocirstas koksnes produktiem dalībvalsts uzskaitē norāda tikai tad, ja šīs emisijas un piesaiste rodas no nocirstas koksnes produktiem, kas iegūti zemēs, kuras iekļautas

tās uzskaitē atbilstīgi 3. panta 1., 2. un 3. punktam.

6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai pārskatītu III pielikumā norādīto informāciju ar mērķi ņemt vērā izmaiņas aktos, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras vai struktūras, kas izveidotas saskaņā ar no minētajiem dokumentiem izrietošiem vai tos aizstājošiem nolīgumiem.

8. pants

Aramzemes apsaimniekošanai, ganību apsaimniekošanai, veģetācijas atjaunošanai un mitrāju nosusināšanai un atjaunošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Uzskaitē, kas attiecas uz aramzemes apsaimniekošanu un ganību apsaimniekošanu, dalībvalstis norāda tādās darbībās radušās emisijas un piesaisti, ko aprēķina, no emisijām un piesaistes katrā uzskaites periodā, kas minēts I pielikumā, atņemot vērtību, kura iegūta, attiecīgā uzskaites perioda gadu skaitu reizinot ar attiecīgās dalībvalsts emisijām un piesaisti, kas tādās darbībās radušās tās bāzes gadā, kā norādīts VI pielikumā.

2. Ja dalībvalsts nolemj sagatavot un uzturēt uzskaiti par veģetācijas atjaunošanu un/vai mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu, tā piemēro 1. punktā norādīto aprēķina metodi.

9. pants

Dabiskiem traucējumiem piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Ja ir izpildīti šā panta 2. un 5. punktā minētie nosacījumi, dalībvalstis no aprēķiniem, kas saistīti ar 3. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā paredzētajiem uzskaites pienākumiem, var izslēgt dabisku traucējumu rezultātā radušās neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem.

2. Ja dalībvalstis piemēro šā panta 1. punktu, tās saskaņā ar VII pielikumā paredzēto metodi aprēķina fona līmeni katrai no darbībām, kas minētas 3. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā. 3. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā ir jābūt vienādam fona līmenim. Kā alternatīvu dalībvalstis var piemērot pārredzamu un salīdzināmu katrai valstij specifisku metodi, izmantojot saskanīgas un sākotnēji pilnīgas datu laikrindas, tostarp par laikposmu no 1990. līdz 2009. gadam.

3. Dalībvalstis savās zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības uzskaitēs ik gadu vai attiecīgā minētā uzskaites perioda beigās var neietvert neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem, kuras pārsniedz fona līmeni, kurš aprēķināts saskaņā ar 2. punkta noteikumiem, ja:

- a) minētās emisijas konkrētā uzskaites perioda gadā pārsniedz fona līmeni, kam pieskaitīta pielāide. Ja fona līmeni aprēķina saskaņā ar VII pielikumā paredzēto metodi, minētā pielāide ir divkārtša standarta novirze no laikrindas, ko izmanto, aprēķinot fona līmeni. Ja fona līmeni aprēķina, izmantojot valstij

specifisku metodiku, gadījumos, kad ir vajadzīga pielaide, dalībvalstis izskaidro, kā attiecīgā pielaide ir noteikta. Jebkuras metodikas izmantošanā izvairās no skaidru ieguvumu sagaidīšanas uzskaites periodā;

b) ir izpildītas 5. punktā noteiktās informācijas prasības un dalībvalstis par tām ir paziņojušas.

4. Ikvienu dalībvalsti, kas uzskaitē neietver ar dabiskiem traucējumiem saistītas neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem konkrētā uzskaites perioda gadā:

a) līdz uzskaites perioda beigām uzskaitē neietver visas turpmākās piesaistes zemes platībās, kuras skāruši dabiski traucējumi un kurās ir radušās 3. punktā minētās emisijas;

b) uzskaitē ietver emisijas, kas radušās mežistrādes un cirtes pēc dabiskajiem traucējumiem darbībās, kuras veiktas attiecīgajās zemes platībās pēc dabisko traucējumu norises;

c) uzskaitē ietver emisijas, kas radušās, minētajās zemes platībās konkrētajā uzskaites perioda gadā veicot plānotu dedzināšanu;

d) uzskaitē ietver emisijas no zemes platībām, kurās veikta atmežošana pēc dabisku traucējumu rašanās.

5. Ar dabiskiem traucējumiem saistītas neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem dalībvalstis var neietvert uzskaitē tikai tad, ja tās nodrošina pārredzamu informāciju, kas apliecina:

a) ka ir apzināti visi zemes apgabali, kurus konkrētajā uzskaites gadā ir skāruši dabiskie traucējumi, cita starpā norādot to ģeogrāfisko atrašanās vietu, gadu un dabisko traucējumu veidus;

b) ka līdz attiecīgā uzskaites perioda beigām nav veikta atmežošana zemes platībās, kuras skāruši dabiskie traucējumi un kuru emisijas netika ietvertas uzskaitē;

c) kādas pārbaudāmas metodes un kritēriji tiks izmantoti, lai minētajās zemes platībās konstatētu atmežošanu nākamajos uzskaites perioda gados;

d) kādus praktiski iespējamus pasākumus dalībvalsts veica, lai pārvaldītu vai kontrolētu minēto dabisko traucējumu ietekmi;

e) kādus pasākumus, ja tie bija iespējami, dalībvalsts veica, lai atjaunotu zemes platības, ko skāruši minētie dabiskie traucējumi.

6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai pārskatītu šā panta 5. punktā paredzētās informācijas prasības ar mērķi iekļaut izmaiņas, kas veiktas ar UNFCCC vai Kioto protokola struktūru pieņemto aktu pārstrādātajām redakcijām.

10. pants

Informācija par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām

1. Ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda sākuma dalībvalstis sagatavo un Komisijai nosūta informāciju par savām pašreizējām un ielānotajām izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, kuru mērķis ir ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti, kas rodas šā lēmuma 3. panta 1., 2. un 3. punktā minētajās darbībās; to nosūta kā atsevišķu dokumentu vai kā skaidri nošķirtu daļu no valstu zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijām, kuras minētas Regulas (ES) Nr. 525/2013 4. pantā, vai no citām valsts stratēģijām vai plāniem, kas saistīti ar izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību. Dalībvalstis nodrošina apspriešanos ar plašu ieinteresēto personu loku. Ja dalībvalsts iesniedz šādu informāciju kā daļu no zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijām, kuras minētas Regulā (ES) Nr. 525/2013, tiek piemērots attiecīgais grafiks, kas noteikts minētajā regulā.

Informācijā par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām ietver visu attiecīgo uzskaites periodu, kas paredzēts I pielikumā.

2. Dalībvalstis savā informācijā par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām iekļauj vismaz šādu informāciju par katru 3. panta 1., 2. un 3. punktā minēto darbību:

a) apraksts par līdzšinējām emisiju un piesaistes tendencēm, tostarp, ja iespējams, par vēsturiskajām tendencēm tādā apmērā, kā ir saprātīgi iespējams tās rekonstruēt;

b) emisiju un piesaistes prognozes uzskaites periodam;

c) analīze par emisiju ierobežošanas vai samazināšanas un piesaistes saglabāšanas vai palielināšanas potenciālu;

d) tādu pasākumu saraksts, kas ir vispiemērotākie, lai ņemtu vērā apstākļus konkrētajā valstī, tostarp, bet ne tikai vajadzības gadījumā IV pielikumā norādītie orientējošie pasākumi, ko dalībvalsts plāno vai gatavojas īstenot, lai izmantotu klimata pārmaiņu seku mazināšanas potenciālu, ja tāds noteikts c) apakšpunktā minētajā analīzē;

e) pastāvošā un plānotā politika, ar ko īsteno d) apakšpunktā minētos pasākumus, cita starpā kvantitatīvs vai kvalitatīvs apraksts par šādu pasākumu sagaidāmo iedarbību uz emisijām un piesaisti, ņemot vērā citu ar zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektoru saistītu politiku un pasākumus;

f) šā punkta d) apakšpunktā minēto pasākumu pieņemšanas un īstenošanas orientējoši grafiki.

3. Lai veicinātu informācijas apmaiņu, Komisija var sniegt dalībvalstīm norādes un tehnisku palīdzību.

Balstoties uz visu dalībvalstu sniegto informāciju par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām, Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, var apkopot secinājumus, lai veicinātu zināšanu un paraugprakses apmaiņu dalībvalstu starpā.

4. Dalībvalstis līdz dienai, kas atbilst katra uzskaites perioda vidum, un līdz katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda beigām sniedz Komisijai ziņojumu, kurā aprakstīts zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbību īstenošanā panāktais progress.

Komisija var publicēt kopsavilkuma ziņojumu, kas balstīts uz šā punkta pirmajā daļā minētajiem ziņojumiem.

Dalībvalstis informāciju par savām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām un šā punkta pirmajā daļā minētos ziņojumus dara publiski pieejamus trīs mēnešu laikā pēc to iesniegšanas Komisijai.

11. pants

Pārskatīšana

Komisija šajā lēmumā paredzētos uzskaites noteikumus pārskata saskaņā ar attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Kioto protokola struktūras, vai citiem Savienības tiesību aktiem vai, ja tādu lēmumu nav, līdz 2017. gada 30. jūnijam un vajadzības gadījumā Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu.

12. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 2. punktā, 2. panta 3. punktā, 4. panta 8. punktā, 6. panta 9. punktā, 7. panta 6. punktā un 9. panta 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz

astoņu gadu laikposmu no 2013. gada 8. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms astoņu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 2. punktā, 2. panta 3. punktā, 4. panta 8. punktā, 6. panta 9. punktā, 7. panta 6. punktā un 9. panta 6. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 2. panta 3. punktu, 4. panta 8. punktu, 6. panta 9. punktu, 7. panta 6. punktu un 9. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

13. pants

Spēkā stāšanās

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

14. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2013. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

*I PIELIKUMS***LĒMUMA 3. PANTA 1. PUNKTĀ MINĒTIE UZSKAITES PERIODI**

Uzskaites periods	Gadi
Pirmais uzskaites periods	No 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim

II PIELIKUMS

LĒMUMA 6. PANTĀ MINĒTIE DALĪBVALSTU REFERENCES LĪMEŅI

Dalībvalsts	Gg oglekļa dioksīda (CO ₂) ekvivalenta gadā
Beļģija	2 499
Bulgārija	- 7 950
Čehijas Republika	- 4 686
Dānija	409
Vācija	- 22 418
Igaunija	- 2 741
Īrija	- 142
Grieķija	- 1 830
Spānija	- 23 100
Francija	- 67 410
Itālija	- 22 166
Kipra	- 157
Latvija	- 16 302
Lietuva	- 4 552
Luksemburga	- 418
Ungārija	- 1 000
Malta	- 49
Nīderlande	- 1 425
Austrija	- 6 516
Polija	- 27 133
Portugāle	- 6 830
Rumānija	- 15 793
Slovēnija	- 3 171
Slovākija	- 1 084
Somija	- 20 466
Zviedrija	- 41 336
Apvienotā Karaliste	- 8 268

III PIELIKUMS

LĒMUMA 7. PANTĀ MINĒTĀ PIRMĀS KĀRTAS SADALĪŠANĀS FUNKCIJA UN APRITES CIKLA PUSES STANDARTA VĒRTĪBAS

Pirmās kārtas sadalīšanās funkcija, kas sākas ar $i = 1900$ un turpinās līdz pašreizējam gadam:

$$(A) C(i + 1) = e^{-k} \cdot C(i) + \left[\left(\frac{1 - e^{-k}}{k} \right) \right] \cdot Inflow(i)$$

kur: $C(1900) = 0.0$

$$(B) \Delta C(i) = C(i + 1) - C(i)$$

kur:

$i =$ gads,

$C(i) =$ oglekļa uzkrājums nocirstas koksnes produktu krātuvē i gada sākumā, Gg C,

$k =$ pirmās kārtas sadalīšanās konstante, norādīta vienībās gadam -1 $k = \ln(2)/HL$, kur HL ir nocirstas koksnes produktu aprites cikla puses vērtība gados),

$Inflow(i) =$ nocirstas koksnes produktu krātuvē ienākošā plūsma i gadā, Gg C gads -1 ,

$\Delta C(i) =$ oglekļa uzkrājumu izmaiņas nocirstas koksnes produktu krātuvē i gadā, Gg C gads -1 .

Aprites cikla puses standarta vērtības (HL):

2 gadi papīram,

25 gadi koksnes plātnēm,

35 gadi zāģmateriāliem.

IV PIELIKUMS

ORIENTĒJOŠI PASĀKUMI, KURUS VAR IEKĻAUT INFORMĀCIJĀ PAR ZEMES IZMANTOŠANAS, ZEMES IZMANTOŠANAS MAIŅAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS DARBĪBĀM, KAS IESNIEGTA ATBILSTĪGI 10. PANTA 2. PUNKTA d) APAKŠPUNKTAM

- a) Ar aramzemes apsaimniekošanu saistīti pasākumi, piemēram, pasākumi ar mērķi:
- uzlabot agronomijas praksi, izvēloties labākas kultūraugu šķirnes,
  - paplašināt augsekā iekļautās platības un nepieļaut vai samazināt neaizņemtās papuves platības,
  - uzlabot barības vielu apsaimniekošanu, augsnes apstrādes/atlieku apsaimniekošanu un ūdens resursu apsaimniekošanu,
  - stimulēt agromežsaimniecības prakses un zemes apauguma/izmantojuma maiņas potenciālu.
- b) Ar ganību apsaimniekošanu un ganību uzlabošanu saistīti pasākumi, piemēram, pasākumi ar mērķi:
- nepieļaut zālāju pārveidošanu aramzemē un vietējās veģetācijas atgriešanos aramzemē,
  - uzlabot ganību apsaimniekošanu, mainot noganīšanas intensitāti un laikus,
  - paaugstināt produktivitāti,
  - uzlabot barības vielu režīmu,
  - uzlabot kontrolētās dedzināšanas režīmu,
  - ieviest piemērotākas sugas un jo īpaši sugas ar dziļu sakņu sistēmu.
- c) Organisko lauksaimniecības augšņu, jo īpaši kūdrāju, apsaimniekošanas uzlabošanas pasākumi, piemēram, pasākumi ar mērķi:
- radīt stimulus ilgtspējīgai mitrāju apsaimniekošanas praksei,
  - radīt stimulus adaptīvai lauksaimniecības praksei, piemēram, minimālai augsnes apstrādei vai ekstensīvai saimniekošanai.
- d) Pasākumi ar mērķi nepieļaut nosusināšanu un radīt stimulus mitrāju atjaunošanai.
- e) Ar esošiem vai daļēji nosusinātiem muklājiem saistīti pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- nepieļaut turpmāku nosusināšanu,
  - radīt stimulus muklāju mitruma atjaunošanai,
  - nepieļaut purvu ugunsgrēkus.
- f) Noplicinātu zemju atjaunošanas pasākumi.
- g) Ar mežsaimniecības darbībām saistīti pasākumi, piemēram, pasākumi ar mērķi:
- veikt meža ieaudzēšanu un atjaunošanu,
  - saglabāt oglekļa uzkrājumus pastāvošajos mežos,
  - veicināt esošo mežu ražības palielināšanos,
  - palielināt nocirstas koksnes produktu krātuvi,
  - uzlabot meža apsaimniekošanu, arī optimizējot sugu sastāvu, kopšanu un retināšanu un augsnes aizsardzību.
- h) Nepieļaut atmežošanu.
- i) Pastiprināta aizsardzība pret tādiem dabiskiem traucējumiem kā uguns, kaitēkļi un vētras.
- j) Pasākumi, kuru mērķis ir ar nocirstas koksnes produktiem aizstāt tādus materiālus un enerģijas avotus, kuri rada lielu siltumnīcefekta gāzu apjomu.

V PIELIKUMS

KATRAS DALĪBVALSTS MEŽA DEFINĪCIJAI NOTEIKTĀS MINIMĀLĀS VĒRTĪBAS – PLATĪBA, KOKU VAINAGU PROJEKCIJA UN KOKU AUGSTUMS

Dalībvalsts	Platība (ha)	Koku vainagu projekcija (%)	Koku augstums (m)
Beļģija	0,5	20	5
Bulgārija	0,1	10	5
Čehijas Republika	0,05	30	2
Dānija	0,5	10	5
Vācija	0,1	10	5
Igaunija	0,5	30	2
Īrija	0,1	20	5
Grieķija	0,3	25	2
Spānija	1,0	20	3
Francija	0,5	10	5
Itālija	0,5	10	5
Kipra			
Latvija	0,1	20	5
Lietuva	0,1	30	5
Luksemburga	0,5	10	5
Ungārija	0,5	30	5
Malta			
Nīderlande	0,5	20	5
Austrija	0,05	30	2
Polija	0,1	10	2
Portugāle	1,0	10	5
Rumānija	0,25	10	5
Slovēnija	0,25	30	2
Slovākija	0,3	20	5
Somija	0,5	10	5
Zviedrija	0,5	10	5
Apvienotā Karaliste	0,1	20	2

VI PIELIKUMS

BĀZES GADS VAI PERIODS

Dalībvalsts	Bāzes gads
Beļģija	1990
Bulgārija	1988
Čehijas Republika	1990
Dānija	1990
Vācija	1990
Igaunija	1990
Īrija	1990
Grieķija	1990
Spānija	1990
Francija	1990
Itālija	1990
Kipra	
Latvija	1990
Lietuva	1990
Luksemburga	1990
Ungārija	1985–1987
Malta	
Nīderlande	1990
Austrija	1990
Polija	1988
Portugāle	1990
Rumānija	1989
Slovēnija	1986
Slovākija	1990
Somija	1990
Zviedrija	1990
Apvienotā Karaliste	1990

VII PIELIKUMS

DABISKO TRAUCĒJUMU FONĀ LĪMEŅA APRĒĶINĀŠANA

1. Lai aprēķinātu fona līmeni, dalībvalstis sniedz informāciju par dabisko traucējumu radīto emisiju vēsturisko līmeni. To darot, dalībvalstis:
    - a) sniedz informāciju par aplēsē iekļauto dabisko traucējumu veidu(-iem);
    - b) ietver aplēses par kopējām gada emisijām, ko laikposmā no 1990. līdz 2009. gadam radījuši minētie dabisko traucējumu veidi, aplēses uzskaitot pa darbībām, kas minētas šā lēmuma 3. panta 1. punktā;
    - c) apliecina, ka ir garantēta laikrindu konsekvence visos attiecīgajos parametros, tostarp attiecībā uz minimālo platību, emisiju aplēses metodiku, krātuvju un gāzu aptvērums.
  2. Ja dalībvalsts ir iecerējusi piemērot noteikumus par dabiskajiem traucējumiem, fona līmeņus 3. panta 1. punktā minētajām darbībām aprēķina kā vidējo vērtību par 1990.–2009. gada laikrindu, izņemot gadus, kuros ir reģistrēti ārkārtēji emisiju līmeņi, proti, izņemot visas statistiski netipiskās vērtības. Statistiski netipiskās vērtības apzina, izmantojot turpmāk aprakstīto iteratīvo procesu:
    - a) aprēķina vidējo aritmētisko vērtību un standarta novirzi par visu 1990.–2009. gada laikrindu;
    - b) no laikrindas izslēdz visus gadus, kad gada emisijas divreiz pārsniedz standarta novirzi no vidējās vērtības;
    - c) vēlreiz aprēķina vidējo aritmētisko vērtību un standarta novirzi par 1990.–2009. gada laikrindu, izņemot gadus, kas tika izslēgti saskaņā ar b) apakšpunktu;
    - d) atkārtoti b) un c) apakšpunktā paredzēto, kamēr vairs nevar konstatēt netipiskas vērtības.
-

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

EIROPADOMES LĒMUMS

(2013. gada 22. maijs)

par Eiropas Komisijas locekļu skaitu

(2013/272/ES)

EIROPADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 17. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2008. gada 11.–12. decembra un 2009. gada 18.–19. jūnija sanāksmē norādīja uz Īrijas iedzīvotāju bažām saistībā ar Lisabonas līgumu un tādēļ vienojās, ka, ja Lisabonas līgums stāsies spēkā, saskaņā ar nepieciešamajām juridiskajām procedūrām tiks pieņemts lēmums, lai panāktu, ka Komisijas sastāvā arī turpmāk tiktu ietverts viens valstspiederīgais no katras dalībvalsts.
- (2) Lēmums par Komisijas locekļu skaitu būtu jāpieņem savlaicīgi – pirms tiek iecelta Komisija, kas sāks pildīt savus pienākumus 2014. gada 1. novembrī.
- (3) Šā lēmuma ietekme būtu regulāri jāpārskata,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Komisijas locekļu skaits atbilst dalībvalstu skaitam, ietverot Komisijas priekšsēdētāju un Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos.

2. pants

Eiropadome šo lēmumu attiecībā uz Komisijas darbību pārskata savlaicīgi – vai nu pirms tiek iecelta pirmā Komisija pēc trīsdesmitās dalībvalsts pievienošanās, vai arī pirms tās Komisijas iecelšanas, kas sekos tai Komisijai, kuras darbību paredzēts sākt 2014. gada 1. novembrī, – atkarībā no tā, kas notiek ātrāk.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. novembra.

Briselē, 2013. gada 22. maijā

Eiropadomes vārdā –
priekšsēdētājs
H. VAN ROMPUY

Abonementa cenas 2013. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 300 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 420 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 910 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV